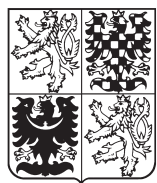

Ročník 2011

SBÍRKA ZÁKONŮ

ČESKÁ REPUBLIKA

Částka 20

Rozeslána dne 14. března 2011

Cena Kč 77,-

OBSAH:

55. Vyhláška o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků

55

VYHLÁŠKA

ze dne 1. března 2011

o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků

Ministerstvo zdravotnictví stanoví podle § 90 odst. 2 písm. e) zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění zákona č. 125/2005 Sb.:

ČÁST PRVNÍ OBECNÁ USTANOVENÍ

§ 1

Předmět úpravy

Tato vyhláška stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků.

§ 2

Vymezení pojmů

Pro účely této vyhlášky se rozumí

- a) **ošetřovatelskou péčí** soubor odborných činností zaměřených na udržení, podporu a navrácení zdraví a uspokojování biologických, psychických a sociálních potřeb změněných nebo vzniklých v souvislosti s poruchou zdravotního stavu jednotlivců nebo skupin nebo v souvislosti s těhotenstvím a porodem, rozvoj, zachování nebo navrácení soběstačnosti; její součástí je také péče o nevyлéčitelně nemocné, zmírňování jejich utrpení a zajištění klidného umírání a důstojné smrti,
- b) **základní ošetřovatelskou péčí** ošetřovatelská péče podle písmene a) poskytovaná pacientům, kterým jejich zdravotní stav nebo léčebný a diagnostický postup umožňuje běžné aktivity denního života, jejichž riziko ohrožení základních životních funkcí, zejména dýchání, krevního oběhu, vědomí a vylučování, je minimální, a kteří jsou bez patologických změn psychického stavu, pokud není dále uvedeno jinak,
- c) **specializovanou ošetřovatelskou péčí** ošetřovatelská péče podle písmene a) poskytovaná pacientům, kterým jejich zdravotní stav nebo léčebný a diagnostický postup výrazně omezuje běžné aktivity denního života, jejichž riziko narušení základních životních funkcí nebo jejich selhání je reálné, nebo kteří mají patologické změny psychického stavu, jež nevyžadují stálý dozor nebo použití omezujících prostředků z důvodu ohrožení života nebo zdraví pacienta nebo jeho okolí; za specializovanou ošetřovatelskou péči se považuje také péče poskytovaná pacientům se závažnými poruchami imunity a pacientům v terminálním (konečném) stavu chronického onemocnění, kde se nepředpokládá resuscitace,
- d) **vysoce specializovanou ošetřovatelskou péčí** ošetřovatelská péče podle písmene a) poskytovaná pacientům, u kterých dochází k selhání základních životních funkcí nebo bezprostředně toto selhání hrozí nebo kteří mají patologické změny psychického stavu, jež vyžadují stálý dozor nebo použití omezujících prostředků z důvodu ohrožení života nebo zdraví pacienta nebo jeho okolí, specifickou ošetřovatelskou péčí péče podle písmene a) poskytovaná pacientům ve vymezeném úseku zdravotní péče (například ošetřovatelská péče poskytovaná při radiologických výkonech nebo při zabezpečování nutričních potřeb pacientů v oblasti preventivní a léčebné výživy),
- e) **indikací pověření k výkonu činnosti na základě pokynu, ordinace, objednávky nebo lékařského předpisu,**
- f) **ošetřovatelským procesem** zhodnocení stavu individuálních potřeb pacienta nebo skupiny osob a stanovení ošetřovatelských problémů, plánování a realizace ošetřovatelské péče, vyhodnocování účinnosti ošetřovatelské péče a zaznamenávání do zdravotnické dokumentace,
- g) **specializovaným postupem** postup, metoda nebo výkon při poskytování zdravotní péče, které jsou náročné z hlediska zvýšeného rizika pro pacienta nebo z hlediska technologické náročnosti provedení nebo jsou používány při zdravotní péči poskytované pacientům uvedeným v písmenu d)

- a kde je nutná zvláštní příprava zdravotnického pracovníka prostřednictvím celoživotního vzdělávání¹⁾, včetně dlouhodobé přípravy podle dřívějších právních předpisů,
- h) **standardem** písemně zpracovaný postup při poskytování zdravotní péče nebo související s poskytováním zdravotní péče, který odpovídá současným dostupným poznatkům vědy, zveřejněný ve věstníku Ministerstva zdravotnictví, případně v publikačním prostředku jiného ústředního správního úřadu,
- i) správnou laboratorní praxí postup v laboratoři, který odpovídá právním předpisům, normám ČSN, případně normám CEN a ISO nebo standardům upravujícím činnosti zajišťované laboratorně ve zdravotnických zařízeních, včetně dodržování programu zabezpečování kvality; toto vymezení správné laboratorní praxe se nevztahuje na správnou laboratorní praxi v oblasti léčiv, která je upravena jiným právním předpisem²⁾,
- j) zdravotnickým přístrojem přístroj, který je zdravotnickým prostředkem podle jiného právního předpisu³⁾,
- k) klinickou odpovědností za lékařské ozáření⁴⁾ odpovědnost za jednotlivé lékařské ozáření, kterou nese aplikující odborník, zahrnující zejména odpovědnost za odůvodnění lékařského ozáření, jeho optimalizaci a klinické hodnocení, praktickou spolupráci s jinými zdravotnickými pracovníky, popřípadě jinými odbornými pracovníky včetně získávání informací o předchozím vyšetření, poskytování radiologických informací nebo záznamů jiným aplikujícím nebo indikujícím odborníkům na jejich žádost, popřípadě za poskytování informací o riziku ionizujícího záření pacientům a jiným dotčeným osobám,
- l) praktickou částí lékařského ozáření konkrétní provedení lékařského ozáření a všechny podpůrné činnosti s tím související, včetně manipulace a používání radiologického vybavení, hodnocení technických a fyzikálních parametrů, včetně dávek záření, kalibrace, údržby vybavení, přípravy a podávání radiofarmak a vyvolávání filmů,
- m) aplikujícím odborníkem pro lékařské ozáření (dále jen „aplikující odborník“) lékař, zubní lékař nebo jiný zdravotnický pracovník, který je způsobilý podle této vyhlášky nebo podle jiného právního předpisu⁵⁾ převzít klinickou odpovědnost za lékařské ozáření,
- n) zabezpečováním jakosti všechna plánovaná a systematická opatření nezbytná pro poskytnutí odpovídajících záruk za uspokojivé fungování zařízení, systémů, komponentů nebo postupů v souladu se schválenými standardy,
- o) určenou osobou zákonný zástupce pacienta nebo jiná osoba, kterou pacient nebo jeho zákonný zástupce určí.

ČÁST DRUHÁ

ČINNOSTI ZDRAVOTNICKÝCH PRACOVNÍKŮ PO ZÍSKÁNÍ ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI

§ 3

Činnosti zdravotnického pracovníka s odbornou způsobilostí

(1) Zdravotnický pracovník uvedený v § 4 až 29 **bez odborného dohledu a bez indikace v rozsahu své odborné způsobilosti**

- a) **poskytuje zdravotní péči v souladu s právními předpisy a standardy,**
- b) **dbá na dodržování hygienicko-epidemiologického**

¹⁾ § 54 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění zákona č. 189/2008 Sb.

²⁾ Vyhláška č. 86/2008 Sb., o stanovení zásad správné laboratorní praxe v oblasti léčiv.

³⁾ § 2 zákona č. 123/2000 Sb., o zdravotnických prostředcích a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 130/2003 Sb. a zákona č. 196/2010 Sb.

⁴⁾ § 2 písm. x) bod 2 zákona č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění zákona č. 13/2002 Sb.

⁵⁾ Zákon č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů.

režimu v souladu s právními předpisy upravujícími ochranu veřejného zdraví⁶⁾,

- c) vede zdravotnickou dokumentaci a další dokumentaci vyplývající z jiných právních předpisů⁷⁾, pracuje s informačním systémem zdravotnického zařízení,
- d) poskytuje pacientovi informace v souladu se svou odbornou způsobilostí, případně pokyny lékaře,
- e) podílí se na praktickém vyučování ve studijních oborech k získání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání uskutečňovaných středními školami a vyššími odbornými školami, v akreditovaných zdravotnických studijních programech k získání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání uskutečňovaných vysokými školami v České republice a ve vzdělávacích programech akreditovaných kvalifikačních kurzů,
- f) podílí se na přípravě standardů.

(2) Zdravotnický pracovník uvedený v § 30 až 43 po získání odborné způsobilosti⁸⁾ pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka způsobilého k výkonu povolání bez odborného dohledu v rozsahu své odborné způsobilosti

- a) poskytuje zdravotní péči v souladu s právními předpisy a standardy,
- b) pracuje se zdravotnickou dokumentací a s informačním systémem zdravotnického zařízení.

(3) Pokud zdravotnický pracovník vykonává činnosti zvláště důležité z hlediska radiační ochrany, musí splňovat zvláštní požadavky stanovené jiným právním předpisem⁹⁾.

(4) Zdravotnický pracovník, který vykonává činnosti pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka se specializovanou způsobilostí, může také vykonávat z těchto činností úzce vymezené činnosti pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka, který je v rozsahu své zvláštní odborné způsobilosti k výkonu takových úzce vymezených činností způsobilý.

§ 4

Všeobecná sestra

(1) Všeobecná sestra vykonává činnosti podle § 3 odst. 1 a dále bez odborného dohledu a bez indikace, v souladu s diagnózou stanovenou lékařem poskytuje, případně zajišťuje základní a specializovanou ošetrovatelskou péči prostřednictvím ošetrovatelského procesu. Přitom zejména může

- a) vyhodnocovat potřeby a úroveň soběstačnosti pacientů, projevů jejich onemocnění, rizikových faktorů, a to i za použití měřících technik používaných v ošetrovatelské praxi (například testů soběstačnosti, rizika proleženin, měření intenzity bolesti, stavu výživy),
- b) sledovat a orientačně hodnotit fyziologické funkce pacientů, to je dech, puls, elektrokardiogram, tělesnou teplotu, krevní tlak a další tělesné parametry,
- c) pozorovat, hodnotit a zaznamenávat stav pacienta,
- d) zajišťovat herní aktivity dětí,
- e) zajišťovat a provádět vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve semikvantitativními metodami (diagnostickými proužky),
- f) provádět odsávání sekretů z horních cest dýchacích a zajišťovat jejich průchodnost,
- g) hodnotit a ošetřovat poruchy celistvosti kůže a chronické rány a ošetřovat stomie, centrální a periferní žilní vstupy,
- h) provádět ve spolupráci s fyzioterapeutem a ergoterapeutem rehabilitační ošetrování, to je zejména polohování, posazování, dechová cvičení a metody bazální stimulace s ohledem na prevenci a nápravu hybných a tonusových odchylek, včetně prevence dalších poruch z mobility,
- i) provádět nácvik sebeobsluhy s cílem zvyšování soběstačnosti,
- j) edukovat pacienty, případně jiné osoby v ošetrova-

⁶⁾ Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Vyhláška č. 195/2005 Sb., kterou se upravují podmínky předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění a hygienické požadavky na provoz zdravotnických zařízení a ústavů sociální péče.

⁷⁾ Například zákon č. 18/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 307/2002 Sb., o radiační ochraně, ve znění pozdějších předpisů.

⁸⁾ § 29 až 42 zákona č. 96/2004 Sb., ve znění zákona č. 189/2008 Sb.

⁹⁾ Zákon č. 18/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

- telských postupech a připravovat pro ně informační materiály,
- k) orientačně hodnotit sociální situaci pacienta, identifikovat potřebnost spolupráce sociálního nebo zdravotně-sociálního pracovníka a zprostředkovat pomoc v otázkách sociálních a sociálně-právních,
- l) zajišťovat činnosti spojené s přijetím, přemístováním a propuštěním pacientů,
- m) provádět psychickou podporu umírajících a jejich blízkých a po stanovení smrti lékařem zajišťovat péči o tělo zemřelého a činnosti spojené s úmrtím pacienta,
- n) přejímat, kontrolovat, ukládat léčivé přípravky, včetně návykových látek¹⁰⁾, (dále jen „léčivé přípravky“), manipulovat s nimi a zajišťovat jejich dostatečnou zásobu,
- o) přejímat, kontrolovat a ukládat zdravotnické prostředky¹¹⁾ a prádlo, manipulovat s nimi a zajišťovat jejich dezinfekci a sterilizaci a jejich dostatečnou zásobu.
- (2) Všeobecná sestra pod odborným dohledem všeobecné sestry se specializovanou způsobilostí nebo porodní asistentky se specializovanou způsobilostí v oboru, v souladu s diagnózou stanovenou lékařem může vykonávat činnosti podle odstavce 1 písm. b) až i) při poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče.

(3) Všeobecná sestra může vykonávat bez odborného dohledu na základě indikace lékaře činnosti při poskytování preventivní, diagnostické, léčebné, rehabilitační, neodkladné a dispenzární péče. Přitom zejména připravuje pacienty k diagnostickým a léčebným postupům, na základě indikace lékaře je provádí nebo při

nich asistuje, zajišťuje ošetrovatelskou péči při těchto výkonech a po nich; zejména může

- a) podávat léčivé přípravky¹⁰⁾ s výjimkou nitrožilních injekcí nebo infuzí u novorozenců a dětí do 3 let a s výjimkou radiofarmak; pokud není dále uvedeno jinak,
- b) zavádět a udržovat kyslíkovou terapii,
- c) provádět screeningová a depistážní vyšetření, odbírat biologický materiál a orientačně hodnotit, zda jsou výsledky fyziologické,
- d) provádět ošetření akutních a operačních ran, včetně ošetření drénů,
- e) provádět katetrizaci močového měchýře žen a dívek nad 10 let, pečovat o močové katetry pacientů všech věkových kategorií, včetně výplachů močového měchýře,
- f) provádět výměnu a ošetření tracheostomické kanyly, zavádět nazogastrické sondy pacientům při vědomí starším 10 let, pečovat o ně a aplikovat výživu sondou, případně žaludečními nebo duodenálními stomiemi u pacientů všech věkových kategorií,
- g) provádět výplach žaludku u pacientů při vědomí starších 10 let.

(4) Všeobecná sestra pod odborným dohledem lékaře může

- a) aplikovat nitrožilně krevní deriváty¹²⁾,
- b) asistovat při zahájení aplikace transfuzních přípravků¹³⁾ a dále bez odborného dohledu na základě indikace lékaře ošetřovat pacienta v průběhu aplikace a ukončovat ji.

¹⁰⁾ Zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

¹¹⁾ Zákon č. 123/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení vlády č. 336/2004 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na zdravotnické prostředky a kterým se mění nařízení vlády č. 251/2003 Sb., kterým se mění některá nařízení vlády vydaná k provedení zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení vlády č. 154/2004 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na aktivní implantabilní zdravotnické prostředky a kterým se mění nařízení vlády č. 251/2003 Sb., kterým se mění některá nařízení vlády vydaná k provedení zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, ve znění nařízení vlády č. 307/2009 Sb.

Nařízení vlády č. 453/2004 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na diagnostické zdravotnické prostředky in vitro, ve znění nařízení vlády č. 246/2009 Sb.

¹²⁾ § 2 odst. 2 písm. l) zákona č. 378/2007 Sb.

¹³⁾ § 2 odst. 2 písm. n) zákona č. 378/2007 Sb., ve znění zákona č. 296/2008 Sb.

§ 5

Porodní asistentka

(1) Porodní asistentka vykonává činnosti podle § 3 odst. 1 a dále poskytuje a zajišťuje bez odborného dohledu a bez indikace základní a specializovanou ošetrovatelskou péči těhotné ženě, rodící ženě a ženě do šestého týdne po porodu prostřednictvím ošetrovatelského procesu. Přitom zejména může

- a) poskytovat informace o životosprávě v těhotenství a při kojení, přípravě na porod, ošetření novorozence a o antikoncepci; poskytovat rady a pomoc v otázkách sociálně-právních, popřípadě takovou pomoc zprostředkovat,
- b) provádět návštěvy v rodině těhotné ženy, ženy do šestého týdne po porodu a gynekologicky nemocné, sledovat její zdravotní stav,
- c) podporovat a edukovat ženu v péči o novorozence, včetně podpory kojení a předcházet jeho komplikacím,
- d) diagnostikovat těhotenství, předepisovat, doporučovat nebo provádět vyšetření nutná ke sledování fyziologického těhotenství, sledovat ženu s fyziologickým těhotenstvím, poskytovat jí informace o prevenci komplikací; v případě zjištěného rizika předávat ženu do péče lékaře se specializovanou způsobilostí v oboru gynekologie a porodnictví,
- e) sledovat stav plodu v děloze všemi vhodnými klinickými a technickými prostředky, rozpoznávat u matky, plodu nebo novorozence příznaky patologií, které vyžadují zásah lékaře, a pomáhat mu v případě zásahu; při nepřítomnosti lékaře provádět neodkladná opatření,
- f) připravovat rodičku k porodu, pečovat o ni ve všech dobách porodních a vést fyziologický porod, včetně případného nástřihu hráze; v neodkladných případech vést i porod v poloze koncem pánevním; neodkladným případem se rozumí vyšetřovací nebo léčebný výkon nezbytný k záchraně života nebo zdraví,
- g) ošetřovat porodní a poporodní poranění a pečovat o ženu do šestého týdne po porodu,
- h) přejímat, kontrolovat, ukládat léčivé přípravky¹⁰⁾ a manipulovat s nimi a zajišťovat jejich dostatečnou zásobu,
- i) přejímat, kontrolovat a ukládat zdravotnické prostředky¹¹⁾ a prádlo, manipulovat s nimi, a zajišťovat jejich dezinfekci a sterilizaci a jejich dostatečnou zásobu.

(2) Porodní asistentka může poskytovat bez odborného dohledu a bez indikace ošetrovatelskou péči fyziologickému novorozenci prostřednictvím ošetrovatelského procesu a provádět jeho první ošetření, včetně případného zahájení okamžité resuscitace.

(3) Porodní asistentka pod přímým vedením lékaře se specializovanou způsobilostí v oboru gynekologie a porodnictví může

- a) asistovat při komplikovaném porodu,
- b) asistovat při gynekologických výkonech,
- c) instrumentovat na operačním sále při porodu.

(4) Porodní asistentka pod odborným dohledem porodní asistentky se specializovanou způsobilostí v oboru nebo všeobecné sestry se specializovanou způsobilostí v oboru, v souladu s diagnózou stanovenou lékařem může vykonávat činnosti podle § 4 odst. 1 písm. b) až i) při poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče.

(5) Porodní asistentka dále vykonává činnosti podle § 4 odst. 1, 3 a 4 u těhotné a rodící ženy, ženy do šestého týdne po porodu a pacientky s gynekologickým onemocněním.

§ 6

Ergoterapeut

(1) Ergoterapeut vykonává činnosti podle § 3 odst. 1 v oboru ergoterapie (léčba prací) a dále stanoví a provádí bez odborného dohledu na základě indikace lékaře v souladu s diagnózou a doporučeným postupem lékaře a na základě vlastních vyšetření optimální varianty a kombinace ergoterapeutických postupů tak, aby bylo dosaženo cíle požadovaného lékařem. Přitom zejména může

- a) provádět ergoterapeutické vyšetření zaměřené na analýzu aktivit pacienta, hodnocení senzomotoriky, mobility a lokomoce, orientační vyšetření kognitivních funkcí ve vztahu k analýze běžných denních činností (ADL),
- b) provádět hodnocení a nácvik běžných denních činností (ADL) v nemocničním i ve vlastním sociálním prostředí,
- c) provádět hodnocení v oblasti pracovních a zájmových aktivit v kontextu fyzického a sociálního prostředí,
- d) na základě ergoterapeutického vyšetření a analýzy funkčních schopností sestavovat krátkodobý a dlouhodobý plán ergoterapie, vybírat specifické

ergoterapeutické postupy a metodiky, v rámci multidisciplinárního týmu vytvářet dlouhodobý plán komplexní rehabilitace,

- e) aplikovat ergoterapeutické postupy a metodiky v individuální i skupinové ergoterapii s cílem zlepšení funkční schopnosti pacienta,
- f) navrhovat a popřípadě zhotovovat kompenzační a technické pomůcky a učit pacienty, jimi určené osoby a ošetrovatelský personál tyto pomůcky využívat,
- g) poskytovat poradenské služby a instruktáže v otázkách adaptace, kompenzace a substituce poruch a onemocnění,
- h) v rozsahu své odborné způsobilosti vykonávat činnosti v rámci ergodiagnostiky, analyzovat zbylý pracovní potenciál, trénovat toleranci zátěže a vytrvalosti a ve spolupráci s ostatními odborníky doporučovat vhodné pracovní a studijní začlenění zdravotně postižených,
- i) navrhovat a popřípadě provádět preventivní opatření proti vzniku komplikací a strukturálních změn u imobilních pacientů, spolupracovat a edukovat v tomto směru všeobecnou sestru, pacienty a jimi určené osoby, působit v rámci ošetrovatelského týmu jako odborník zaměřený na uspokojování specifických potřeb pacientů,
- j) seznamovat pacienty s možnostmi sociální péče a v rozsahu své odborné způsobilosti vykonávat činnosti v rámci sociální rehabilitace osob se zdravotním postižením.

(2) Ergoterapeut bez odborného dohledu a bez indikace může

- a) provádět poradenskou činnost a instruktáž v oblasti prevence vzniku nemocí z povolání a úprav pracovního prostředí,
- b) aplikovat zásady ergonomie v rámci primární a sekundární prevence poruch pohybového aparátu, doporučovat vhodné úpravy domácího a pracovního prostředí ve vztahu k funkčním schopnostem pacienta a bariérám tohoto prostředí,
- c) přejímat, kontrolovat a ukládat zdravotnické prostředky¹¹⁾ a prádlo, manipulovat s nimi a zajišťovat

jejich dezinfekci a sterilizaci a jejich dostatečnou zásobu.

(3) Ergoterapeut může v rozsahu své odborné způsobilosti provádět na základě indikace klinického psychologa, klinického logopeda nebo lékaře výcvik komunikačních a rozumových funkcí.

§ 7

Radiologický asistent

(1) Radiologický asistent vykonává činnosti podle § 3 odst. 1 a dále bez odborného dohledu a bez indikace může

- a) provádět a vyhodnocovat zkoušky provozní stálosti zdrojů ionizujícího záření a souvisejících přístrojů ve všech typech zdravotnických radiologických pracovišt,
- b) zajišťovat, aby lékařské ozáření nebylo v rozporu se zásadami radiační ochrany, a v rozsahu své odborné způsobilosti vykonávat činnosti při zajišťování optimalizace¹⁴⁾ radiační ochrany, včetně zabezpečování jakosti,
- c) vykonávat činnosti zvláště důležité z hlediska radiační ochrany, pokud splní požadavky jiného právního předpisu¹⁵⁾,
- d) provádět specifickou ošetrovatelskou péči poskytovanou v souvislosti s radiologickými výkony,
- e) přejímat, kontrolovat a ukládat léčivé přípravky¹⁰⁾, manipulovat s nimi a zajišťovat jejich dostatečnou zásobu,
- f) přejímat, kontrolovat a ukládat zdravotnické prostředky¹¹⁾ a prádlo, manipulovat s nimi a zajišťovat jejich dezinfekci a sterilizaci a jejich dostatečnou zásobu.

(2) Radiologický asistent může provádět jako aplikující odborník v obecně odůvodněných případech stanovených standardy bez odborného dohledu na základě požadavku indikujícího lékaře jednotlivé lékařské ozáření, a to

- a) skiagrafické zobrazovací postupy včetně screenin-
gových,
- b) peroperační skioskopii,

¹⁴⁾ § 17 odst. 1 písm. b) zákona č. 18/1997 Sb.

¹⁵⁾ § 3 odst. 2 vyhlášky č. 146/1997 Sb., kterou se stanoví činnosti, které mají bezprostřední vliv na jadernou bezpečnost, a činnosti zvláště důležité z hlediska radiační ochrany, požadavky na kvalifikaci a odbornou přípravu, způsob ověřování zvláštní odborné způsobilosti a udělování oprávnění vybraným pracovníkům a způsob provedení schvalované dokumentace pro povolení k přípravě vybraných pracovníků, ve znění vyhlášky č. 315/2002 Sb.

c) kostní denzitometrii;

a nese za ně klinickou odpovědnost.

(3) Radiologický asistent může provádět bez odborného dohledu na základě požadavku indikujícího lékaře a na základě indikace lékaře, který je aplikujícím odborníkem, praktickou část jednotlivého lékařského ozáření, především jeho konkrétní provedení. Přitom může

- a) provádět radiologické zobrazovací postupy používané při lékařském ozáření,
- b) asistovat a instrumentovat při postupech intervenční radiologie,
- c) provádět léčebné ozařovací techniky,
- d) provádět nukleárně medicínské zobrazovací i nezobrazovací postupy,

a za tuto část přebírá klinickou odpovědnost.

(4) Radiologický asistent bez odborného dohledu na základě indikace lékaře může

- a) provádět léčebné a zobrazovací výkony, které využívají jiné fyzikální principy než ionizující záření,
- b) aplikovat léčivé přípravky¹⁰⁾ nutné k provedení výkonů podle písmene a) nebo podle odstavce 2 trávícím traktem, dýchacími cestami, formou podkožních, kožních a nitrosvalových injekcí.

(5) Radiologický asistent může aplikovat pod odborným dohledem lékaře intravenózní léčiva nutná k realizaci postupů podle odstavce 2 nebo odstavce 3 písm. a).

(6) Radiologický asistent může vykonávat pod odborným dohledem radiologického fyzika se specializovanou způsobilostí v radioterapii dílčí činnosti při plánování radioterapie.

§ 8

Zdravotní laborant

(1) Zdravotní laborant vykonává činnosti podle § 3 odst. 1 a dále bez odborného dohledu a bez indikace v souladu s diagnózou stanovenou ošetřujícím lékařem a správnou laboratorní praxí může

- a) identifikovat vzorky biologického materiálu nebo jiných vyšetřovaných materiálů, hodnotit jejich kvalitu pro požadovaná laboratorní vyšetření nebo jiné účely a zajišťovat jejich zpracování, uchování a následnou likvidaci,
- b) obsluhovat laboratorní techniku a zabezpečovat její běžnou údržbu,

c) připravovat materiály nutné pro laboratorní a diagnostickou činnost,

d) zajišťovat správné uložení laboratorních chemikálií a setů a kontrolovat jejich dobu použitelnosti,

e) v souvislosti s ochranou veřejného zdraví provádět odběry vzorků,

f) zajišťovat péči o laboratorní zvířata,

g) přejímat, kontrolovat, ukládat léčivé přípravky¹⁰⁾, manipulovat s nimi a zajišťovat jejich dostatečnou zásobu,

h) přejímat, kontrolovat a ukládat zdravotnické prostředky¹¹⁾ a prádlo, manipulovat s nimi a zajišťovat jejich dezinfekci a sterilizaci a jejich dostatečnou zásobu.

(2) Zdravotní laborant bez odborného dohledu na základě indikace lékaře může provádět

a) neinvazivní odběry biologického materiálu a odběry žilní a kapilární krve,

b) základní laboratorní měření a vyšetření.

(3) Zdravotní laborant pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka se specializovanou způsobilostí v příslušném oboru může

a) provádět specializovaná laboratorní vyšetření,

b) provádět vyšetření biologického materiálu radioimunoanalytickými metodami při dodržování zásad radiační ochrany,

c) vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při uvádění a hodnocení nových laboratorních diagnostických postupů a jejich validaci,

d) analyzovat laboratorní metody a postupy z hlediska chyb a interferencí, posuzovat omezující, komplikující a interferující faktory a popřípadě je kvantifikovat,

e) v rozsahu své odborné způsobilosti vykonávat činnosti při organizaci programů interní kontroly jakosti a mezilaboratorního srovnávání.

§ 9

Zdravotně-sociální pracovník

Zdravotně-sociální pracovník vykonává činnosti podle § 3 odst. 1 a dále bez odborného dohledu a bez indikace může

a) provádět sociální prevenci, včetně depistážní činnosti, zaměřenou na cílené a včasné vyhledávání jedinců, kteří se v důsledku své nemoci nebo ne-

- moci blízkých osob mohou ocitnout nebo se již ocitli v nepříznivé sociální situaci,
- b) provádět sociální šetření u pacientů a posuzovat životní situace pacienta ve vztahu k onemocnění nebo k jeho následkům, podle potřeby objektivizovat rozbor sociální situace návštěvní službou v rodinách, na základě spolupráce s orgány veřejné správy, popřípadě dalšími subjekty a o zjištěných skutečnostech zpracovávat zprávu o posouzení životní situace pacienta,
 - c) sestavovat plán psychosociální intervence do životní situace pacienta, včetně rozsahu, druhu a potřeby sociálních opatření, ve spolupráci s dalšími zdravotnickými pracovníky tato opatření realizovat,
 - d) zajišťovat sociálně-právní poradenství ve vztahu k onemocnění nebo k jeho následkům,
 - e) účastnit se integrace pacientů, kteří takovou pomoc potřebují v důsledku chybějících fyzických, psychických nebo sociálních schopností, narušených sociálních vztahů nebo jiných překážek do společenského prostředí; k aktivní účasti na této integraci získávat pacienty a jejich sociální okolí,
 - f) v rozsahu své odborné způsobilosti vykonávat činnosti při přípravě a organizaci rekondičních pobytů,
 - g) v rozsahu své odborné způsobilosti vykonávat činnosti při přípravě propuštění pacientů, včetně zajištění další péče a služeb,
 - h) v případě úmrtí pacientů provádět odborné poradenství v sociální oblasti; u osamělých zemřelých pacientů zajišťovat záležitosti spojené s úmrtím.

§ 10

Optometrista

(1) Optometrista vykonává činnosti podle § 3 odst. 1 a dále bez odborného dohledu a bez indikace může

- a) doporučovat vhodné druhy a úpravy brýlových čoček,
- b) provádět poradenskou činnost v oblasti refrakčních vad, včetně druhů kontaktních čoček a jejich vhodného použití,
- c) přejímat, kontrolovat, ukládat léčivé přípravky¹⁰⁾, manipulovat s nimi a zajišťovat jejich dostatečnou zásobu,
- d) přejímat, kontrolovat a ukládat zdravotnické prostředky¹¹⁾ a prádlo, manipulovat s nimi a zajišťovat

jejich dezinfekci a sterilizaci a jejich dostatečnou zásobu.

(2) Optometrista bez odborného dohledu a bez indikace u osob starších 15 let věku může

- a) vyšetřovat zrakové funkce a provádět metrická vyšetření refrakce oka, určovat refrakční vadu a provádět korekce,
- b) rozhodovat, zda je ke korekci refrakční vady vhodné použít dioptrické brýle, kontaktní čočky nebo speciální optické pomůcky, a předepisovat je, zhotovovat a opravovat,
- c) vyšetřovat v oblasti předního segmentu oka pro potřeby korekce refrakčních vad,
- d) provádět poradenskou činnost v oblasti refrakčních vad,
- e) při podezření na oční onemocnění doporučovat pacientům vyšetření u lékaře se specializovanou způsobilostí v oboru oftalmologie,
- f) aplikovat kontaktní čočky a předávat je s poučením a doplňkovým sortimentem pacientům a provádět jejich následné kontroly.

(3) Optometrista pod odborným dohledem očního lékaře se specializovanou způsobilostí v oboru oftalmologie může provádět

- a) činnosti uvedené v odstavci 2 u osob mladších 15 let,
- b) vyšetření na oftalmologických diagnostických přístrojích; tato vyšetření však nehodnotí a nestanovuje diagnózu.

§ 11

Ortoptista

(1) Ortoptista vykonává činnosti podle § 3 odst. 1 a poskytuje specifickou ošetrovatelskou péči pacientům s oční poruchou, ve spolupráci s lékařem vykonává činnosti při poskytování preventivní, léčebné, diagnostické a dispenzární péče s cílem dosažení co nejlepší zrakové ostrosti a navození jednoduchého binokulárního vidění u vrozených i získaných očních vad. Přitom bez odborného dohledu a bez indikace zejména může

- a) navrhovat, zhotovovat a udržovat cvičební ortoptické pomůcky, pečovat o ortoptické vyšetřovací a léčebné přístroje,
- b) edukovat pacienty a jejich rodiče, případně jiné pečující osoby o léčbě a léčebném výcviku,
- c) provádět screening očních vad u dětí,
- d) informovat lékaře o průběhu léčby, navrhovat

- změny a doplnění ordinace lékaře na základě vlastních zjištění,
- e) při práci ve stacionářích zajišťovat bezpečné prostředí ve vztahu ke zdravotnímu stavu dětí, pobyt dětí venku přiměřeně jejich zdravotnímu stavu a připravovat a realizovat výchovné aktivity,
- f) přejímat, kontrolovat a ukládat léčivé přípravky¹⁰⁾, manipulovat s nimi a zajišťovat jejich dostatečnou zásobu,
- g) přejímat, kontrolovat a ukládat zdravotnické prostředky¹¹⁾ a prádlo, manipulovat s nimi a zajišťovat jejich dezinfekci a sterilizaci a jejich dostatečnou zásobu.

(2) Bez odborného dohledu na základě indikace lékaře se specializovanou způsobilostí v oboru oftalmologie může provádět a vyhodnocovat

- a) diagnostická vyšetření pacientů, zejména
1. vyšetření zrakové ostrosti do dálky, do blízka (bez korekce i s korekcí),
 2. změření korekce na fokometru,
 3. zakrývací testy,
 4. orientační vyšetření motility,
 5. vyšetření konvergence,
 6. změření pupilární distance,
 7. orientační vyšetření fixace,
 8. zjištění binokulárních funkcí na přístrojích, prismatickými skly a různými testy,
 9. vyšetření objektivní a subjektivní úchylny na přístrojích a prismatickými skly,
 10. změření gama úhlu na troposkopu a Maddoxu,
 11. vyšetření rozlišovací schopnosti;
- b) léčebná pleoptická a ortoptická cvičení pacientů na očních specializovaných pracovištích, zejména
1. okluzní terapii,
 2. pleoptická cvičení amblyopie pasivní a aktivní,
 3. prizmatickou terapii,
 4. cvičení motility a konvergence,
 5. cvičení binokulárních funkcí a stereopse;
- c) pomocná vyšetření, při nichž nedochází k přímému kontaktu s okem, zejména
1. grafické vyšetření motility očních svalů,
 2. test kontrastní citlivosti do dálky i do blízka,

3. vyšetření barvocitu.

(3) Bez odborného dohledu na základě indikace lékaře se specializovanou způsobilostí v oboru oftalmologie může

- a) připravovat pacienty k dalším diagnostickým a léčebným výkonům v očním lékařství, zajišťovat ošetřovatelskou péči při těchto výkonech a po nich, provádět je a nebo při nich asistovat,
- b) podávat léčivé přípravky do spojivkového vaku nebo jiným neinvazivním způsobem,
- c) provádět aplikaci kontaktních a okluzních čoček.

§ 12

Asistent ochrany a podpory veřejného zdraví

(1) Asistent ochrany a podpory veřejného zdraví vykonává činnosti podle § 3 odst. 1 a dále bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo jiného zdravotnického pracovníka se specializovanou způsobilostí v příslušném oboru ochrany a podpory veřejného zdraví vykonává činnosti související s výkonem státního zdravotního dozoru⁶⁾ a další činnosti související s ochranou veřejného zdraví. Přitom může

- a) provádět šetření v terénu a další činnosti nutné pro zabezpečení ochrany a podpory veřejného zdraví a předcházení vzniku, šíření a omezení výskytu infekčních onemocnění, hromadně se vyskytujících onemocnění, nemocí souvisejících s prací a jiných významných poruch zdraví v souladu s právními předpisy upravujícími ochranu veřejného zdraví¹⁶⁾,
- b) provádět dílčí měření, odběr vzorků a biologického materiálu k laboratorním vyšetřením v oblasti ochrany a podpory veřejného zdraví, sběr potřebných dat, která dále analyzuje a zpracovává, a navrhnout vhodná opatření,
- c) vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při získávání pokladů pro sledování zdravotního stavu populace ve vztahu k životním a pracovním podmínkám, při přípravě komplexních programů ochrany a podpory zdraví a při jejich realizaci a zabezpečení zdravých životních a pracovních podmínek a připravovat dílčí projekty v ochraně a podpoře veřejného zdraví,
- d) účastnit se kontroly veškerých dezinfekčních, de-

¹⁶⁾ Například zákon č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

zinsekčních a deratizačních zásahů a provádět kontrolu jejich účinnosti,

- e) provádět kontroly opatření k prevenci nemocných nálezů stanovených zdravotnickým pracovníkem v ochraně veřejného zdraví se specializovanou způsobilostí, včetně účinnosti sterilizační techniky ve zdravotnických zařízeních a zařízeních sociální péče, kontrolovat plnění uložených opatření, pořizovat protokol a připravovat podklady pro další opatření příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví.

(2) Asistent ochrany a podpory veřejného zdraví bez odborného dohledu a bez indikace může provádět

- a) výchovu občanů ke zdravému způsobu života,
 b) poradenství v oblastech podpory zdraví a zdravého způsobu života a
 c) zajištění přejímání, kontrolu a uložení zdravotnických prostředků¹¹⁾ a prádla, manipulaci s nimi, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajištění jejich dostatečné zásoby.

§ 13

Ortotik-protetik

(1) Ortotik-protetik vykonává činnosti uvedené v § 3 odst. 1 a dále bez odborného dohledu a bez indikace a v souladu s lékařskou diagnózou může

- a) seznamovat pacienty a osoby jimi určené nebo ošetřující osoby s pomůckami a provádět jejich základní zácvik při používání pomůcek a základy jejich údržby,
 b) konzultovat s pacienty možnosti a vhodnost jednotlivých vybavení s výhledem na následnou rehabilitaci a integraci do normálního života, vybírat vhodné sériové pomůcky u lehčích typů postižení a tyto pomůcky aplikovat, popřípadě upravovat,
 c) přejímat, kontrolovat a ukládat zdravotnické prostředky¹¹⁾ a prádlo, manipulovat s nimi a zajišťovat jejich dezinfekci a sterilizaci a jejich dostatečnou zásobu.

(2) Ortotik-protetik vykonává činnosti uvedené v § 3 odst. 1 a dále bez odborného dohledu na základě indikace lékaře a v souladu s lékařskou diagnózou může

- a) vytvářet konstrukční řešení jednotlivých ortotických a protetických pomůcek v celém rozsahu oboru včetně využití technologií snímání měrných podkladů,

- b) konstruovat ortotické pomůcky za použití modulárních komponentů, modulárních stavebnic a individuálně vyrobených částí za využití poznatků vertikální stavby pomůcek.

§ 14

Nutriční terapeut

(1) Nutriční terapeut vykonává činnosti uvedené v § 3 odst. 1 a poskytuje specifickou ošetrovatelskou péči při zabezpečování nutričních potřeb pacientů v oblasti preventivní a léčebné výživy. Přitom bez odborného dohledu a bez indikace v souladu s diagnózou stanovenou lékařem zejména může

- a) zpracovávat a vyhodnocovat nutriční anamnézu, u pacientů v závažných stavech provádět bilanci stravy přijímané ústy, navrhnout lékaři, případně všeobecné sestře nebo porodní asistentce změny v předepsané dietě, způsobu přijímání stravy či doplnění potravinovými doplňky,
 b) provádět vyšetření nutná ke zjištění stavu výživy pacientů,
 c) kontrolovat, metodicky vést a organizovat přípravu stravy v souladu s poznatky zdravé a léčebné výživy, zejména ve stravovacích provozech zdravotnických zařízení a v případě speciálních diet stravu připravovat,
 d) sestavovat jídelní plány a předpis stravy pro jednotlivé diety i pro celé zdravotnické zařízení, včetně propočtů biologické a energetické hodnoty diet,
 e) provádět poradenství a edukaci jedinců, rodin a skupin v oblasti zdravé a léčebné výživy, včetně doporučení vhodných výživových doplňků,
 f) přejímat, kontrolovat a ukládat léčivé přípravky¹⁰⁾, manipulovat s nimi a zajišťovat jejich dostatečnou zásobu,
 g) přejímat, kontrolovat a ukládat zdravotnické prostředky¹¹⁾ a prádlo, manipulovat s nimi a zajišťovat jejich dezinfekci a sterilizaci a jejich dostatečnou zásobu.

(2) Nutriční terapeut může sestavovat bez odborného dohledu na základě indikace lékaře individuální jídelní plány, včetně propočtů biologické a energetické hodnoty diet.

§ 15

Zubní technik

- (1) Zubní technik vykonává činnosti podle § 3

odst. 1 a dále bez odborného dohledu na základě indikace zubního lékaře může

- a) zhotovovat zubní náhrady, ortodontické pomůcky a další stomatologické výrobky a v případě potřeby provádět jejich opravy, zpracovávat všechny hlavní a pomocné materiály užívané v zubním lékařství,
- b) zajišťovat hospodárné zpracování dentálního materiálu,
- c) obsluhovat zdravotnické přístroje a ostatní zařízení zubní laboratoře a zajišťovat jejich údržbu.

(2) Zubní technik bez odborného dohledu a bez indikace může

- a) na výzvu zubního lékaře řešit specifické problémy související se zhotovováním a opravováním zubních náhrad, ortodontických pomůcek a dalších stomatologických výrobků v průběhu ošetření pacientů,
- b) informovat zubního lékaře o nekvalitním otisku a o dalších závažných okolnostech ovlivňujících kvalitu výrobku,
- c) přejímat, kontrolovat a ukládat zdravotnické prostředky¹¹⁾ a prádlo, manipulovat s nimi a zajišťovat jejich dezinfekci a sterilizaci a jejich dostatečnou zásobu.

§ 16

Dentální hygienistka

(1) Dentální hygienistka vykonává činnosti podle § 3 odst. 1 a dále bez odborného dohledu a bez indikace může

- a) vychovávat a instruovat pacienty k pravidelné a systematické preventivní péči o ústní hygienu,
- b) stanovit úroveň individuální hygieny, provádět nácvik postupů a technik ústní hygieny a kontrolovat jejich účinnost,
- c) provádět kolektivní zdravotně-výchovnou činnost zaměřenou na prevenci zubního kazu, parodontopatií, ortodontických anomálií a na racionální výživu.

(2) Dentální hygienistka pod odborným dohledem zubního lékaře může provádět profylaxi onemocnění ústní dutiny včetně odhalení časných patologických změn a prevence jejich zhoršování. Přitom zejména může

- a) provádět v rozsahu určeném zubním lékařem vstupní a kontrolní vyšetření ústní dutiny včetně

získání anamnézy, zhodnocení stavu parodontu a měkkých tkání, orientačního zhodnocení stavu chrupu a jeho kazivosti,

- b) provádět otisky chrupu,
- c) odstraňovat zubní plak a kámen z mezizubních a supragingiválních prostorů, leštit povrch zubů profylaktickými materiály,
- d) odstraňovat subgingivální zubní kámen v rámci nechirurgické léčby,
- e) provádět ošetření citlivého dentinu a aplikaci profylaktických materiálů, jako jsou fluoridové roztoky,
- f) provádět odstraňování retenčních míst plaku a povrchové úpravy výplní,
- g) provádět odborné čištění zubů, bělení a obdobné estetické úpravy,
- h) informovat ošetřujícího zubního lékaře o výsledcích ošetřování pacientů a doporučovat kontrolní vyšetření zubním lékařem nejdéle po 6 měsících.

(3) Dentální hygienistka pod přímým vedením zubního lékaře může

- a) provádět pečetění fisur,
- b) aplikovat povrchovou anestézii pro povrchové znecitlivění dásní.

(4) Dentální hygienistka může provádět pod odborným dohledem zubního lékaře činnosti zubní instrumentárky podle § 37.

§ 17

Zdravotnický záchranář

(1) Zdravotnický záchranář vykonává činnosti podle § 3 odst. 1 a dále bez odborného dohledu a bez indikace poskytuje v rámci přednemocniční neodkladné péče, včetně letecké záchranné služby, a dále v rámci anesteziologicko-resuscitační péče a v rámci akutního příjmu specifickou ošetrovatelskou péčí. Přitom zejména může

- a) monitorovat a hodnotit vitální funkce včetně snímání elektrokardiografického záznamu, průběžného sledování a hodnocení poruch rytmu, vyšetření a monitorování pulzním oxymetrem,
- b) zahajovat a provádět kardiopulmonální resuscitaci s použitím ručních křísících vaků, včetně defibrilace srdce elektrickým výbojem po provedení záznamu elektrokardiogramu,
- c) zajišťovat periferní žilní vstup, aplikovat krysta-

- loidní roztoky a provádět nitrožilní aplikaci roztoků glukózy u pacienta s ověřenou hypoglykemií,
- d) provádět orientační laboratorní vyšetření určená pro urgentní medicínu a orientačně je posuzovat,
- e) obsluhovat a udržovat vybavení všech kategorií dopravních prostředků, řídit pozemní dopravní prostředky, a to i v obtížných podmínkách jízdy s využitím výstražných zvukových a světelných zařízení,
- f) provádět první ošetření ran, včetně zástavy krvácení,
- g) zajišťovat nebo provádět bezpečné vyproštění, polohování, imobilizaci, transport pacientů a zajišťovat bezpečnost pacientů během transportu,
- h) vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při řešení následků hromadných neštěstí v rámci integrovaného záchranného systému,
- i) zajišťovat v případě potřeby péči o tělo zemřelého,
- j) přejímat, kontrolovat a ukládat léčivé přípravky¹⁰⁾, manipulovat s nimi a zajišťovat jejich dostatečnou zásobu,
- k) přejímat, kontrolovat a ukládat zdravotnické prostředky¹¹⁾ a prádlo, manipulovat s nimi a zajišťovat jejich dezinfekci a sterilizaci a jejich dostatečnou zásobu,
- m) provádět neodkladné výkony v rámci probíhajícího porodu,
- n) přijímat, evidovat a vyhodnocovat tísňové výzvy z hlediska závažnosti zdravotního stavu pacienta a podle stupně naléhavosti, zabezpečovat odpovídající způsob jejich řešení za použití telekomunikační a sdělovací techniky,
- o) provádět telefonní instruktáž k poskytování první pomoci a poskytovat další potřebné rady za použití vhodného psychologického přístupu.
- (2) Zdravotnický záchranář v rámci přednemocniční neodkladné péče, včetně letecké záchranné služby, a dále v rámci anesteziologicko-resuscitační péče a v rámci akutního příjmu může bez odborného dohledu na základě indikace lékaře vykonávat činnosti při poskytování diagnostické a léčebné péče. Přitom zejména může
- a) zajišťovat dýchací cesty dostupnými pomůckami, zavádět a udržovat inhalační kyslíkovou terapii, zajišťovat přístrojovou ventilaci s parametry určenými lékařem, pečovat o dýchací cesty pacientů i při umělé plicní ventilaci,
- b) podávat léčivé přípravky¹⁰⁾, včetně krevních derivátů¹²⁾,
- c) asistovat při zahájení aplikace transfuzních přípravků¹³⁾ a ošetřovat pacienta v průběhu aplikace a ukončovat ji,
- d) provádět katetrizaci močového měchýře dospělých a dívek nad 10 let,
- e) odebírat biologický materiál na vyšetření,
- f) asistovat při porodu a provádět první ošetření novorozence,
- g) zajišťovat intraoseální vstup.

§ 18

Farmaceutický asistent

(1) Farmaceutický asistent vykonává činnosti podle § 3 odst. 1 a dále bez odborného dohledu a bez indikace může

- a) vydávat léčivé přípravky, jejichž výdej není vázán na lékařský předpis, a zdravotnické prostředky a podávat informace o jejich správném užívání a uchování,
- b) připravovat zkoumadla a diagnostické zdravotnické prostředky in vitro,
- c) vydávat léčivé přípravky a zdravotnické prostředky na žádanky zdravotnických zařízení a zařízení veterinární péče v souladu s jiným právním předpisem¹⁰⁾,
- d) objednávat léčiva, pomocné látky, zdravotnické prostředky a další výrobky související s péčí o zdraví, zabezpečovat jejich řádnou přejímku, uchování a doplňování,
- e) zajišťovat objednávání pomocného a provozního materiálu,
- f) provádět kontrolu léčiv a pomocných látek,
- g) připravovat léčivé přípravky; pokud jiný právní předpis¹⁰⁾ nestanoví jinak, včetně přípravy a kontroly cytostatik a dalších činností souvisejících s jejich přípravou,
- h) zajišťovat aseptickou přípravu léčivých přípravků¹⁰⁾, přijímat, kontrolovat a ukládat léčivé přípravky¹⁰⁾, manipulovat s nimi a zajišťovat jejich dostatečnou zásobu,
- i) přejímat, kontrolovat a ukládat zdravotnické prostředky¹¹⁾ a prádlo, manipulovat s nimi a zajišťovat jejich dezinfekci a sterilizaci a jejich dostatečnou zásobu.

(2) Farmaceutický asistent může provádět pod od-

borným dohledem farmaceutického asistenta se specializovanou způsobilostí v oboru přípravy radiofarmak, farmaceuta nebo jiného odborně způsobilého pracovníka na základě indikace lékaře, farmaceuta nebo jiného odborně způsobilého zdravotnického pracovníka a v souladu s pokyny radiologického fyzika praktickou část jednotlivého lékařského ozáření, a to přípravu a kontrolu radiofarmak, včetně dalších činností souvisejících s jejich přípravou, zejména příjem a instalaci generátorů, likvidaci zbytků a dekontaminaci pracoviště.

(3) Farmaceutický asistent pod odborným dohledem farmaceuta může

- a) vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přípravě technologických předpisů pro přípravu léčivých přípravků¹⁰⁾,
- b) sledovat zásoby léčivých přípravků¹⁰⁾ a zdravotnických prostředků ve zdravotnických zařízeních, zejména jejich správné uchování,
- c) vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přípravě radiofarmak.

§ 19

Biomedicínský technik

(1) Biomedicínský technik vykonává činnosti podle § 3 odst. 1 a dále bez odborného dohledu a bez indikace pracuje se zdravotnickými přístroji, pokud nemůže svojí činností přímo ovlivnit zdravotní stav pacientů. Přitom zejména může

- a) kontrolovat a opravovat zdravotnické přístroje a vést jejich výkaznictví, organizovat a koordinovat technické služby související s provozem zdravotnické techniky, a pokud splňuje kvalifikační předpoklady stanovené jiným právním předpisem¹⁷⁾, opravuje zdravotnické přístroje,
- b) provádět technické instruktáže pracovníků v oblasti obsluhy zdravotnických přístrojů a bezpečnosti práce,
- c) přejímat, kontrolovat a ukládat zdravotnické prostředky¹¹⁾ a prádlo, manipulovat s nimi a zajišťovat jejich dezinfekci a sterilizaci a jejich dostatečnou zásobu.

(2) Biomedicínský technik pod odborným dohledem klinického inženýra nebo klinického technika se specializovanou způsobilostí v oboru na základě indikace lékaře a v souladu s diagnózou stanovenou lékařem může pracovat se zdravotnickými přístroji, pokud může svojí činností přímo ovlivnit zdravotní stav pacientů. Přitom zejména může

- a) kalibrovat kritické bloky zdravotnických přístrojů,
- b) zajišťovat technickou asistenci při elektrofyziologických vyšetřeních, impulzoterapii srdce a při vyšetřeních zobrazovacími metodami,
- c) modifikovat diagnostický software pro interpretaci elektroencefalogramu, elektrokardiogramu a další konzultační a expertní diagnostické systémy.

(3) Biomedicínský technik pod přímým vedením klinického inženýra nebo klinického technika se specializovanou způsobilostí v oboru může vykonávat činnosti při

- a) výběru zdravotnických přístrojů, zejména hodnotit jejich vlastnosti ve vztahu k poskytované zdravotní péči,
- b) koncipování kompletů zdravotnických technologií,
- c) obsluhu zdravotnických přístrojů pro mimotělní oběh,
- d) hodnocení a klinických zkouškách zdravotnických přístrojů podle jiného právního předpisu¹⁸⁾.

(4) Biomedicínský technik nevykonává činnosti související s obsluhou těch částí radiologických zařízení¹⁹⁾, které jsou zdrojem ionizujícího záření, a činnosti vyhrazené osobám se zvláštní odbornou způsobilostí podle právních předpisů upravujících způsob využívání jaderné energie a ionizujícího záření²⁰⁾.

§ 20

Biotechnický asistent

(1) Biotechnický asistent vykonává činnosti podle § 3 odst. 1 a dále bez odborného dohledu a bez indikace pracuje se zdravotnickými přístroji. Přitom může

¹⁷⁾ Vyhláška č. 50/1978 Sb., o odborné způsobilosti, elektrotechnice, ve znění vyhlášky č. 98/1982 Sb.

¹⁸⁾ Zákon č. 123/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

¹⁹⁾ § 2 písm. v) vyhlášky č. 307/2002 Sb.

²⁰⁾ Například zákon č. 18/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 123/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 505/1990 Sb., o metrologii, ve znění pozdějších předpisů.

- a) nastavovat provozní parametry zdravotnických přístrojů,
- b) zajišťovat přejímání, kontrolu a uložení zdravotnických přístrojů, manipulaci s nimi, jejich dezinfekci a sterilizaci a dostatečnou zásobu, včetně souvisejícího spotřebního materiálu,
- c) zabezpečovat chod zdravotnických přístrojů po provozní stránce,
- d) provádět kalibrace jednotlivých zdravotnických přístrojů a zajišťovat jejich přesnou dokumentaci,
- e) provádět zpracování biologického materiálu a jiných vyšetřovaných materiálů specializovanými postupy,
- f) vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při zajišťování jakosti analytického procesu laboratoře,
- g) hodnotit kvalitu poskytované laboratorní péče, včetně prováděných laboratorních metod, prostředí i dokumentace, provádět ověření naměřených hodnot,
- h) provádět statistická vyhodnocení.

(2) Biotechnický asistent bez odborného dohledu na základě indikace lékaře a v souladu s diagnózou stanovenou lékařem může pracovat se zdravotnickými přístroji. Přitom může

- a) obsluhovat zdravotnické přístroje v rámci poskytování diagnostické a léčebné péče,
- b) zajišťovat technickou asistenci při elektrofyziologických vyšetřeních, impulzoterapii srdce a při vyšetřeních zobrazovacími metodami,
- c) zpracovávat elektroencefalogram, elektrokardiogram a výstupy dalších diagnostických systémů a připravovat je k vyhodnocení,
- d) edukovat pacienta a jím určené osoby v používání přístrojových zdravotnických prostředků.

(3) Biotechnický asistent pod přímým vedením klinického inženýra nebo lékaře může vykonávat činnosti při

- a) výběru zdravotnických přístrojů, zejména hodnotit jejich vlastnosti ve vztahu k poskytované zdravotní péči,
- b) hodnocení a klinických zkouškách zdravotnických přístrojů podle jiného právního předpisu¹⁸⁾,

- c) výzkumu, zejména identifikuje činnosti vyžadující změnu v postupu, provádí výzkum zaměřený na odhalení příčin nedostatků v poskytované péči, vytváří podmínky pro aplikaci výsledků výzkumů do klinické praxe nejen na vlastním pracovišti,
- d) vývoji klinických informačních systémů a jejich zavedení do praxe.

(4) Biotechnický asistent nevykonává činnosti související s obsluhou těch částí radiologických zařízení¹⁹⁾, které jsou zdrojem ionizujícího záření, a činnosti vyhrazené osobám se zvláštní odbornou způsobilostí podle právních předpisů upravujících způsob využívání jaderné energie a ionizujícího záření²⁰⁾.

§ 21

Radiologický technik

(1) Radiologický technik vykonává činnosti podle § 3 odst. 1 a dále bez odborného dohledu a bez indikace vykonává činnosti související s aplikací lékařského ozáření v oborech radiodiagnostika, radioterapie a nukleární medicína. Přitom zejména může

- a) kontrolovat dodržování požadavků, které jsou stanoveny jinými právními předpisy^{20), 21)}, při používání radiologických zařízení a dalších souvisejících zdravotnických prostředků,
- b) vykonávat činnosti zvláště důležité z hlediska radiační ochrany²²⁾, zajišťovat, aby lékařské ozáření nebylo v rozporu se zásadami radiační ochrany, a zajišťovat optimalizaci¹⁴⁾ radiační ochrany, včetně zabezpečování jakosti,
- c) provádět a vyhodnocovat zkoušky provozní stálosti zdrojů ionizujícího záření a souvisejících přístrojů ve všech typech zdravotnických radiologických pracovišt,
- d) provádět základní klinickou dozimetrii při diagnostických a léčebných postupech, včetně vyhodnocování dávek dodávaných pacientům za účelem ověření správnosti ozařovacích plánů,
- e) provádět podpůrné odborné činnosti směřující k přípravě, realizaci a interpretaci postupů uvedených v odstavci 2,
- f) přejímat, kontrolovat a ukládat zdravotnické prostředky¹¹⁾ a prádlo, manipulovat s nimi a zajišťovat

²¹⁾ Například zákon č. 123/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 18/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 505/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

²²⁾ § 3 vyhlášky č. 146/1997 Sb., ve znění vyhlášky č. 315/2002 Sb.

jejich dezinfekci a sterilizaci a jejich dostatečnou zásobu.

(2) Radiologický technik může provádět na základě indikace lékaře, který je aplikujícím odborníkem, nebo radiologického fyzika bez odborného dohledu praktickou část jednotlivého lékařského ozáření, a to jeho fyzikálně-technickou část; za fyzikálně-technickou část se nepovažuje konkrétní provedení lékařského ozáření u pacientů.

(3) Radiologický technik se v rozsahu své odborné způsobilosti pod odborným dohledem radiologického fyzika se specializovanou způsobilostí v radioterapii podílí na plánování radioterapie.

§ 22

Adiktolog

(1) Adiktolog vykonává činnosti uvedené v § 3 odst. 1 a dále bez odborného dohledu a bez indikace lékaře v oblasti závislosti na návykových látkách a dalších závislostí může

- a) provádět komplexní adiktologickou diagnostiku pacienta,
- b) provádět neinvazivní odběry biologického materiálu pro vyšetření přítomnosti návykových látek a infekčních onemocnění,
- c) stanovit program primární prevence včetně programu včasné diagnostiky a intervence,
- d) provádět depistáž s cílem identifikovat osoby ohrožené zdravím škodlivými návyky a u těchto osob provádět prevenci, výchovu a poradenství v oblastech zdravého způsobu života a snižování škodlivosti užívání návykových látek,
- e) provádět individuální skupinovou a rodinnou podpůrnou psychoterapii,
- f) instruovat zdravotnické pracovníky v oblasti péče o osoby ohrožené zdravím škodlivými návyky o škodlivosti užívání návykových látek,
- g) provádět poradenství v oblasti závislosti na návykových látkách a dalších závislostí.

(2) Adiktolog na základě indikace lékaře se specializovanou způsobilostí v oboru psychiatrie nebo v oboru dětská a dorostová psychiatrie nebo lékaře se zvláštní odbornou způsobilostí v oboru návykové nemoci může vypracovávat v oblasti závislosti na návykových látkách a dalších závislostí komplexní léčebný plán a koordinovat jeho realizaci.

(3) Adiktolog pod odborným dohledem lékaře se specializovanou způsobilostí v oboru psychiatrie nebo v oboru dětská a dorostová psychiatrie nebo lékaře se zvláštní odbornou způsobilostí v oboru návykové nemoci v oblasti závislosti na návykových látkách a dalších závislostí může

- a) spolupracovat při systematické individuální, skupinové a rodinné psychoterapii,
- b) asistovat při psychiatrických a psychologických vyšetřeních.

§ 23

Psycholog ve zdravotnictví

Psycholog ve zdravotnictví vykonává činnosti uvedené v § 3 odst. 1 a dále pod odborným dohledem klinického psychologa nebo dětského klinického psychologa může provádět

- a) psychologickou diagnostiku,
- b) psychoterapii a socioterapii,
- c) neodkladnou péči v případě akutních psychických krizí a traumat,
- d) rehabilitaci, reedukaci a resocializaci psychických funkcí,
- e) školení zdravotnických pracovníků v oblasti psychologie zdraví a nemoci,
- f) psychologickou prevenci, výchovu a poradenství ke zdravému způsobu života,
- g) v rozsahu své odborné způsobilosti prevenci psychologických problémů zdravotnických pracovníků,
- h) poradenskou činnost v oblasti péče o psychický stav tělesně i duševně nemocných pacientů, včetně paliativní péče o nevléčitelně nemocné a přípravy na lékařské zákroky,
- i) odbornou konziliární, posudkovou a dispenzární činnost.

§ 24

Zrakový terapeut

(1) Zrakový terapeut vykonává činnosti podle § 3 odst. 1 a dále pod odborným dohledem klinického zrakového terapeuta a bez indikace lékaře může

- a) provádět oftalmopedickou prevenci a poradenství s cílem dosažení kvalitního vývoje zraku,

- b) instruovat zdravotnické pracovníky v oblasti vyšetřovacích postupů a možností rozvoje a rehabilitace zrakových funkcí při poškození centrálního nervového systému,
- c) seznamovat pacienta a jím určené osoby s jednotlivými postupy zrakové rehabilitace a provádět jejich zácvik v těchto postupech,
- d) individuálně volit pomůcky k rehabilitaci pacienta,
- e) navrhopvat a doporučovat úpravy prostředí pacienta podporující rozvoj a rehabilitaci zrakových funkcí, prostorovou orientaci a samostatný pohyb.

(2) Zrakový terapeut pod odborným dohledem klinického zrakového terapeuta na základě indikace lékaře zejména může

- a) provádět oftalmopedickou diagnostiku a diferenciální diagnostiku pro další léčebnou péči u kojenců, dětí v preverbálním období, u osob s problémy v komunikaci, osob nekomunikujících a osob obtížně vyšetřitelných z důvodu vícečetného postižení, degenerativního onemocnění, mentální retardace nebo poruchy centrálního nervového systému,
- b) provádět rehabilitaci a stimulaci zrakových funkcí u pacientů uvedených v písmenu a),
- c) stanovit v rozsahu, který určí lékař, vhodné diagnostické a léčebné metody u dětí a dospělých s poruchami a vadami zraku.

§ 25

Fyzioterapeut

(1) Fyzioterapeut vykonává činnosti podle § 3 odst. 1 a dále stanoví a provádí bez odborného dohledu v souladu s diagnózou lékaře případně v souladu s doporučeným postupem lékaře, pokud je stanoven, a na základě vlastních vyšetření optimální varianty a kombinace fyzioterapeutických postupů tak, aby bylo dosaženo cíle požadovaného lékařem. Přitom zejména může

- a) provádět vyšetření, která jsou nutná pro stanovení dalšího postupu ve fyzioterapii, zejména zjišťování anamnézy, vyšetření postury, pohybového systému, vyšetření jednotlivých tělesných segmentů, vyšetření dechových funkcí, a to zejména pomocí manuálních postupů, měření, specifických testů a přístrojových diagnostických metod,
- b) provádět komplexní kineziologické vyšetření včetně diagnostiky funkčních poruch pohybového systému, diagnostiku bolestivých a spouštěvých

- bodů, algeziologické vyšetření, škálové hodnocení spasticity a dalších neurologických projevů,
- c) provádět analýzu běžných denních aktivit z hlediska fyzioterapie,
- d) provádět cílené ergonomické vyšetření vzhledem ke stavu pacientů,
- e) na základě fyzioterapeutické diagnózy stanovit individuální fyzioterapeutický krátkodobý a dlouhodobý plán se znalostí patofyziologie onemocnění, vady nebo poruchy,
- f) aplikovat podle aktuálního stavu pacientů fyzioterapeutické a kinezioterapeutické metody, například manuální a přístrojové, provádět interpretaci a korekci funkčních poruch pohybového systému, zejména poruch postury, lokomoce, hybnosti, fyzioterapeutickými a reedukačními metodami,
- g) prostřednictvím pohybu a dalších fyzioterapeutických metod cíleně ovlivňovat funkce dalších systémů, včetně psychických funkcí,
- h) doporučovat kompenzační pomůcky dle stavu pacientů,
- i) aplikovat metody fyzikální terapie a balneologické procedury,
- j) hodnotit výsledný efekt fyzioterapeutické péče.

(2) Fyzioterapeut bez odborného dohledu a bez indikace může

- a) provádět prevenci, edukaci a poradenství za účelem udržení nebo obnovení pohybových funkcí,
- b) školit zdravotnické pracovníky způsobilé poskytovat ošetrovatelskou péči v oblasti rehabilitačního ošetrovatelství, především v prevenci imobilizačního syndromu,
- c) doporučovat ergonomické úpravy bydliště a pracoviště pacientů v rámci prevence poruch pohybového systému,
- d) seznamovat pacienty s možnostmi sociální péče a v rozsahu své odborné způsobilosti vykonávat činnosti při sociální rehabilitaci osob se zdravotním postižením,
- e) přejímat, kontrolovat a ukládat léčivé přípravky¹⁰⁾, manipulovat s nimi a zajišťovat jejich dostatečnou zásobu,
- f) přejímat, kontrolovat a ukládat zdravotnické prostředky¹¹⁾ a prádlo, manipulovat s nimi a zajišťovat jejich dezinfekci a sterilizaci a jejich dostatečnou zásobu.

(3) Fyzioterapeut bez odborného dohledu na základě indikace lékaře může

- a) provádět specializované diagnostické postupy pro vyšetření pohybového systému včetně přístrojových, například pozitronová elektromyelografie (PEMG), moire, posturografii,
- b) aplikovat fyzioterapeutické postupy u pacientů, kde je reálné riziko selhání životních funkcí.

§ 26

Radiologický fyzik

(1) Radiologický fyzik vykonává činnosti podle § 3 odst. 1 a pod odborným dohledem radiologického fyzika se specializovanou způsobilostí v oboru a bez indikace lékaře provádí radiologické postupy²³⁾ a další činnosti související s radiační ochranou. Přitom zejména může

- a) zajišťovat fyzikální měření související s vyhodnocováním dávek lékařského ozáření,
- b) zajišťovat klinickou dozimetrii, včetně evidence a hodnocení dávek ozáření nebo aktivit aplikovaných radiofarmak,
- c) zajišťovat zavádění nových radiologických zařízení a fyzikálních metod do klinické praxe,
- d) v rozsahu své odborné způsobilosti vykonávat činnosti při zavádění a hodnocení systému zabezpečování jakosti²⁴⁾,
- e) poskytovat ostatním zdravotnickým pracovníkům, včetně lékařů, konzultace o optimalizaci, zabezpečování jakosti, včetně operativního řízení jakosti a v případě nutnosti poradenství v záležitostech týkajících se radiační ochrany při lékařském ozáření,
- f) zabezpečovat aplikaci a optimalizaci radiační ochrany při poskytování zdravotní péče zdravotnickým zařízením, zejména radiační ochranu pacientů při lékařském ozáření, radiační ochranu pracovníků, pracovišť a jejich okolí,
- g) provádět další činnosti zvláště důležité z hlediska radiační ochrany, především soustavný dohled nad dodržováním požadavků radiační ochrany a sledování radiační zátěže pacientů,
- h) navrhovat a kontrolovat postupy vedoucí ke snižování radiační zátěže pacientů,

- i) školit aplikující odborníky, další zdravotnické pracovníky a jiné odborné pracovníky v záležitostech týkajících se radiační ochrany při lékařském ozáření,
- j) určovat parametry radiologických zařízení důležité z hlediska radiační ochrany při jejich výběru.

(2) Radiologický fyzik může provádět pod odborným dohledem radiologického fyzika se specializovanou způsobilostí v oboru na základě požadavku indikujícího lékaře a indikace aplikujícího lékaře praktickou část lékařského ozáření, a to jeho fyzikálně-technickou část; za fyzikálně-technickou část se nepovažuje konkrétní provedení lékařského ozáření pacientů.

§ 27

Odborný pracovník v laboratorních metodách

(1) Odborný pracovník v laboratorních metodách vykonává činnosti podle § 3 odst. 1 a dále pod odborným dohledem lékaře nebo odborného pracovníka v laboratorních metodách se specializovanou způsobilostí v oboru v souladu s diagnózou stanovenou lékařem a správnou laboratorní praxí může

- a) provádět vnitřní i vnější kontrolu laboratorních vyšetření,
- b) připravovat materiál a přístroje nutné pro laboratorní činnost,
- c) identifikovat vzorky zaslané k vyšetření, hodnotit jejich kvalitu z hlediska požadovaných vyšetření a zajišťovat jejich zpracování,
- d) posuzovat omezující, komplikující a interferující faktory a případně je kvantifikovat,
- e) vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při zajišťování jakosti měřicího a analytického procesu laboratoře,
- f) zajišťovat programy interní kontroly jakosti a mezilaboratorního porovnání.

(2) Odborný pracovník v laboratorních metodách může provádět pod odborným dohledem lékaře nebo odborného pracovníka v laboratorních metodách se specializovanou způsobilostí v oboru laboratorní diagnostická vyšetření, včetně využívání přístrojové a laboratorní techniky a v odůvodněných případech může indikaci lékaře specifikovat.

²³⁾ § 2 písm. w) vyhlášky č. 307/2002 Sb.

²⁴⁾ § 66 odst. 2 vyhlášky č. 307/2002 Sb., ve znění vyhlášky č. 499/2005 Sb.

(3) Odborný pracovník v laboratorních metodách pracující na úseku přípravy radiofarmak může vykonávat pod odborným dohledem specialisty pro přípravu radiofarmak nebo farmaceuta činnosti podle § 131.

§ 28

Biomedicínský inženýr

(1) Biomedicínský inženýr vykonává činnosti podle § 3 odst. 1 a dále pod odborným dohledem klinického inženýra se specializovanou způsobilostí v oboru a bez indikace lékaře v souladu s diagnózou stanovenou lékařem pracuje se zdravotnickými přístroji, pokud svojí činností nemůže přímo ovlivnit zdravotní stav pacientů. Přitom zejména může

- a) zabezpečovat údržbu, technický stav, opravy a servis zdravotnických přístrojů podle jiného právního předpisu¹⁸⁾,
- b) organizovat a koordinovat externí technické služby související s provozem zdravotnických přístrojů,
- c) vybírat zdravotnické přístroje z hlediska jejich vlastností ve vztahu k poskytované zdravotní péči,
- d) kalibrovat kritické bloky zdravotnických přístrojů, modifikovat základní programové nastavení těchto přístrojů podle konkrétních potřeb pracoviště nebo pacientů,
- e) provádět technické instruktáže pracovníků a v případě potřeby odborný dohled v oblasti obsluhy zdravotnických přístrojů a bezpečnosti práce,
- f) v rozsahu své odborné způsobilosti vykonávat činnosti při vývoji a zhotovení zdravotnických přístrojů nebo přístrojů nebo jejich doplňků, případně je sám zhotovuje,
- g) v rozsahu své odborné způsobilosti vykonávat činnosti při klinickém hodnocení a klinických zkouškách a jejich statistickém hodnocení podle právních předpisů upravujících způsob využívání jaderné energie a ionizujícího záření a radiační ochranu¹⁹⁾,
- h) vyhodnocovat případy selhání a nežádoucí příhody zdravotnických přístrojů, včetně jejich evidence a dokumentace podle právních předpisů upravujících způsob využívání jaderné energie a ionizujícího záření a radiační ochranu¹⁹⁾ a zajišťovat jejich prevenci.

(2) Biomedicínský inženýr může pracovat pod odborným dohledem klinického inženýra se specializovanou způsobilostí v oboru na základě indikace lékaře

a v souladu s diagnózou stanovenou lékařem se zdravotnickými přístroji i v těch případech, kde svojí činností může přímo ovlivnit zdravotní stav pacientů. Přitom zejména může

- a) obsluhovat zdravotnické přístroje pro mimotělní oběh krve,
- b) zajišťovat technickou asistenci při elektrofyziologických vyšetřeních, impulzoterapii srdce a při vyšetřeních zobrazovacími metodami,
- c) modifikovat, případně vytvářet diagnostický software pro interpretaci elektroencefalogramu, elektrokardiogramu a další konzultační a expertní diagnostické systémy,
- d) modifikovat, případně vytvářet software pro zdravotnické informační systémy.

(3) Biomedicínský inženýr nevykonává činnosti související s obsluhou těch částí radiologických zařízení, které jsou zdrojem ionizujícího záření, a činnosti vyhrazené osobám se zvláštní odbornou způsobilostí podle právních předpisů upravujících způsob využívání jaderné energie a ionizujícího záření⁹⁾.

§ 29

Odborný pracovník v ochraně a podpoře veřejného zdraví

Odborný pracovník v ochraně veřejného zdraví vykonává činnosti podle § 3 odst. 1 a dále pod odborným dohledem lékaře nebo odborného pracovníka v ochraně veřejného zdraví se specializovanou způsobilostí v oboru vykonává činnosti související s výkonem státního dozoru a další činnosti související s ochranou a podporou veřejného zdraví. Přitom může

- a) provádět komplexní šetření v terénu a další činnosti nutné pro zabezpečení ochrany a podpory veřejného zdraví a předcházení vzniku, šíření a omezení výskytu infekčních onemocnění, hromadně se vyskytujících onemocnění, nemocí podmíněných prací a jiných významných poruch zdraví v souladu s právními předpisy upravujícími ochranu veřejného zdraví¹⁰⁾,
- b) komplexně zabezpečovat měření, odběr vzorků a materiálů k laboratorním vyšetřením v oblasti ochrany a podpory veřejného zdraví, sběr potřebných dat, která dále analyzuje, zpracovává a navrhuje vhodná opatření,
- c) sledovat zdravotní stav populace ve vztahu k životním a pracovním podmínkám, připravovat komplexní programy ochrany a podpory zdraví a účast

nit se v rozsahu své odborné způsobilosti na jejich realizaci a na zabezpečení zdravých životních a pracovních podmínek,

- d) účastnit se řízení a kontroly veškerých dezinfekčních, dezinsekčních a deratizačních zásahů a zabezpečovat kontrolu jejich účinnosti,
- e) zabezpečovat kontrolu opatření k prevenci nemocničních nákaz ve zdravotnických zařízeních a ústavech sociální péče, včetně kontroly sterilizace, kontrolovat plnění uložených opatření, pořizovat protokoly a připravovat podklady pro další opatření příslušného orgánu ochrany a podpory veřejného zdraví,
- f) provádět výchovu občanů ke zdravému způsobu života,
- g) provádět poradenskou činnost v oblastech podpory zdraví a zdravého způsobu života.

§ 30

Zdravotnický asistent

(1) Zdravotnický asistent vykonává činnosti podle § 3 odst. 2 a dále pod odborným dohledem všeobecné sestry nebo porodní asistentky poskytuje základní ošetrovatelskou péči a specializovanou ošetrovatelskou péči v rámci ošetrovatelského procesu, v rozsahu své odborné způsobilosti může získávat informace nutné k určení ošetrovatelských diagnóz, v míře určené všeobecnou sestrou nebo porodní asistentkou plní ošetrovatelský plán a provádí ošetrovatelské výkony. Přitom pod odborným dohledem všeobecné sestry nebo porodní asistentky zejména může

- a) sledovat fyziologické funkce a stav pacientů, zaznamenávat je do dokumentace, pečovat o vyprazdňování, provádět komplexní hygienickou péči, prevenci proleženin, rozdělovat stravu pacientům podle diet a dbát na jejich dodržování, dohlížet na dodržování pitného režimu, zajišťovat aplikaci tepla a chladu,
- b) provádět rehabilitační ošetrovatelství, včetně prevence poruch imobility,
- c) provádět nácvik sebeobsluhy s cílem zvyšování soběstačnosti pacienta,
- d) vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při zajištění herních aktivit dětí,
- e) vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků¹⁰),
- f) vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti

při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků¹¹) a prádla, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajištění jejich dostatečné zásoby.

(2) Zdravotnický asistent pod odborným dohledem všeobecné sestry, porodní asistentky nebo lékaře může

- a) podávat léčivé přípravky¹⁰) s výjimkou aplikace nitrožilně a do epidurálních katétrů a intramuskulárních injekcí u novorozenců a dětí do 3 let věku,
- b) odebírat biologický materiál, provádět vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve semikvantitativními metodami (diagnostickými proužky),
- c) zavádět a udržovat kyslíkovou terapii,
- d) v rozsahu své odborné způsobilosti vykonávat činnosti při ošetření akutní a chronické rány,
- e) připravovat pacienty k diagnostickým nebo léčebným výkonům, podle rozhodnutí lékaře, všeobecné sestry nebo porodní asistentky při nich asistovat, poskytovat ošetrovatelskou péči při těchto výkonech a po nich,
- f) vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při činnostech spojených s přijetím, přemístováním, propuštěním a úmrtím pacientů.

(3) Zdravotnický asistent pod přímým vedením všeobecné sestry se specializovanou způsobilostí nebo porodní asistentky se specializovanou způsobilostí v oboru může v rozsahu své odborné způsobilosti při poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče vykonávat činnosti uvedené v odstavci 1.

§ 31

Laboratorní asistent

(1) Laboratorní asistent vykonává činnosti podle § 3 odst. 2 a dále pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování laboratorní diagnostické péče bez odborného dohledu může

- a) identifikovat vzorky biologického materiálu nebo jiných vyšetřovaných materiálů, hodnotit jejich kvalitu pro požadovaná laboratorní vyšetření, zajišťovat jejich zpracování a následnou likvidaci,
- b) připravovat materiály pro laboratorní činnost,
- c) ukládat laboratorní chemikálie a sety a kontrolovat jejich dobu použitelnosti,
- d) používat přístrojovou a laboratorní techniku a zabezpečovat její běžnou údržbu,

- e) pečovat o laboratorní zvířata,
- f) vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků¹⁰⁾,
- g) vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole a uložení zdravotnických prostředků¹¹⁾ a prádla, manipulaci s nimi, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajištění jejich dostatečné zásoby.

(2) Laboratorní asistent pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování laboratorní diagnostické péče na základě indikace lékaře může provádět

- a) neinvazivní odběry biologického materiálu a odběry žilní a kapilární krve,
- b) základní laboratorní měření a vyšetření.

§ 32

Ortoticko-protetický technik

Ortoticko-protetický technik vykonává činnosti podle § 3 odst. 2 a dále pod odborným dohledem ortotika-protetika na základě indikace lékaře v souladu s diagnózou stanovenou lékařem může

- a) vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při konstrukčním řešení jednotlivých pomůcek v celém rozsahu oboru včetně využití nejnovějších technologií snímání měrných podkladů,
- b) konstruovat ortotické pomůcky za použití modulárních komponentů a individuálně vyrobených částí, za využití poznatků vertikální stavby pomůcek,
- c) seznamovat pacienty, případně osoby jimi určené nebo ošetřující osoby s pomůckami a provádět jejich základní zácvik s používáním pomůcek a se základy jejich údržby,
- d) vybírat vhodné sériové pomůcky u lehčích typů postižení, tyto pomůcky aplikovat, popřípadě upravovat,
- e) v rozsahu své odborné způsobilosti vykonávat činnosti při přejímání, kontrole a uložení zdravotnických prostředků¹¹⁾ a prádla, manipulaci s nimi, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajištění jejich dostatečné zásoby.

§ 33

Nutriční asistent

(1) Nutriční asistent vykonává činnosti podle § 3

odst. 2 a dále pod odborným dohledem nutričního terapeuta v souladu s diagnózou stanovenou lékařem poskytuje specifickou ošetrovatelskou péči při zabezpečení nutričních potřeb pacientů v oblasti preventivní a léčebné výživy; přitom zejména může

- a) zpracovávat nutriční propočty,
- b) zpracovat dokumentaci o nutričním příjmu pacientů,
- c) posuzovat stav výživy u pacientů s nekomplikovaným onemocněním,
- d) sestavovat předpis stravy pro jednotlivé diety a celé zdravotnické zařízení nebo zařízení sociální péče,
- e) připravovat stravu v souladu s poznatky zdravé a léčebné výživy,
- f) vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při edukaci jedinců, rodin a skupin v oblasti zdravé výživy a léčebné výživy,
- g) vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků¹⁰⁾,
- h) vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole a uložení zdravotnických prostředků¹¹⁾ a prádla, manipulaci s nimi, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajištění jejich dostatečné zásoby.

(2) Nutriční asistent může sestavovat pod odborným dohledem nutričního terapeuta a na základě indikace lékaře individuální jídelní plány, včetně propočtů biologické a energetické hodnoty diet u pacientů s nekomplikovaným onemocněním.

§ 34

Asistent zubního technika

Asistent zubního technika vykonává činnosti podle § 3 odst. 2 a dále pod odborným dohledem zubního technika nebo zubního lékaře a na základě indikace zubního lékaře může

- a) zhotovovat zubní náhrady a ortodontické pomůcky a další stomatologické výrobky a v případě potřeby provádět jejich opravy, zpracovávat všechny hlavní a pomocné materiály užívané v zubním lékařství,
- b) obsluhovat zdravotnické přístroje a ostatní zařízení zubní laboratoře, včetně jejich údržby,
- c) vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole a uložení zdravotnic-

kých prostředků¹¹⁾) a prádla a zajištění jejich dostatečné zásoby.

§ 35

Dezinfektor

Dezinfektor vykonává činnosti podle § 3 odst. 2 a dále pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka způsobilého k výkonu činností v oboru ochrany a podpory veřejného zdraví bez odborného dohledu může

- a) provádět průběžnou, popřípadě závěrečnou ohniskovou dezinfekci a dezinfekci v ohnisku nákazy, popřípadě i ochrannou dezinfekci a dezinfekci, případně další šetření v terénu a činit další potřebná opatření v ohnisku nákazy,
- b) provádět dezinfekci prádla, matrací, lůžkovin, zbytků jídla ve zdravotnických zařízeních a zařízeních sociální péče, zejména na infekčních odděleních,
- c) obsluhovat čistící stanice odpadních vod, včetně jejich dezinfekce,
- d) provádět ohniskovou i ochrannou deratizaci,
- e) obsluhovat pojízdné i stabilní dezinfekční, dezinfekční a deratizační přístroje,
- f) provádět dezinfekci vodních zdrojů a odběry vod na laboratorní vyšetření,
- g) likvidovat odpad, včetně nebezpečného odpadu podle právních předpisů upravujících nakládání s odpady²⁵⁾,
- h) pečovat o hygienu prostředí dezinfekčních stanic,
 - i) sledovat spotřebu a stav zásob dezinfekčních přípravků,
 - j) vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole a uložení zdravotnických prostředků¹¹⁾) a prádla, manipulaci s nimi, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajištění jejich dostatečné zásoby.

§ 36

Řidič vozidla zdravotnické záchranné služby

(1) Řidič vozidla zdravotnické záchranné služby vykonává činnosti podle § 3 odst. 2 a dále pod odborným dohledem lékaře nebo jiného zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování neodkladné péče bez odborného dohledu může

- a) vyprošťovat osoby v havarijních situacích v součinnosti s ostatními složkami integrovaného záchranného systému,
- b) asistovat při provádění diagnosticko-třídicí činnosti v místě zásahu,
- c) provádět jednoduché výkony v rámci neodkladné přednemocniční péče; a to
 1. první ošetření ran, včetně zástavy krvácení,
 2. neinvazivní zajištění dýchacích cest a nepřímou srdeční masáž,
 3. přemísťování a polohování pacientů,
 4. imobilizaci,
 5. udržování inhalační kyslíkové léčby,
 6. sledování vitální funkce,
- d) zabezpečovat odborný transport pacientů,
- e) udržovat rádiovou komunikaci se zdravotnickým operačním střediskem, případně i s jinými složkami integrovaného záchranného systému,
- f) obsluhovat a udržovat vybavení všech kategorií zdravotnických vozidel, řídit je, a to i v obtížných podmínkách jízdy s využitím výstražných zařízení,
- g) v rozsahu své odborné způsobilosti vykonávat činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků¹⁰⁾,
- h) vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole a uložení zdravotnických prostředků¹¹⁾) a prádla, manipulaci s nimi, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajištění jejich dostatečné zásoby.

(2) Řidič vozidla zdravotnické záchranné služby může asistovat pod přímým vedením lékaře nebo jiného zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování neodkladné péče bez odborného dohledu při provádění dalších zdravotních výkonů v rámci přednemocniční neodkladné péče.

§ 37

Ošetřovatel

(1) Ošetřovatel vykonává činnosti podle § 3 odst. 2 a dále pod odborným dohledem všeobecné sestry, porodní asistentky nebo radiologického asistenty může

- a) v rozsahu své odborné způsobilosti vykonávat čin-

²⁵⁾ Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

nosti spojené s poskytováním základní ošetrovatelské péče a specializované ošetrovatelské péče v rámci ošetrovatelského procesu; přitom zejména

1. provádí hygienickou péči u pacientů, včetně základní prevence proleženin a úpravy lůžka,
 2. pomáhá při podávání léčebné výživy pacientům, pomáhá při jídle ležícím nebo nepohyblivým pacientům, popřípadě je krmí,
 3. pečuje o vyprazdňování pacientů, včetně případného provedení očištěného klyzmatu,
- b) měřit tělesnou teplotu, výšku a hmotnost,
- c) doprovázet pacienty na odborná vyšetření a ošetření,
- d) pečovat o úpravu prostředí pacientů,
- e) vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při zajištění herních aktivit dětí,
- f) provádět úpravu těla zemřelého,
- g) vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole a uložení léčivých přípravků¹⁰⁾ a manipulaci s nimi,
- h) vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole a uložení zdravotnických prostředků¹¹⁾ a prádla, manipulaci s nimi, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajištění jejich dostatečné zásoby.

(2) Ošetrovatel pod přímým vedením všeobecné sestry, porodní asistentky, radiologického asistenta může asistovat při určených ošetrovatelských, diagnostických nebo léčebných výkonech.

(3) Ošetrovatel pod přímým vedením všeobecné sestry nebo porodní asistentky se specializovanou způsobilostí v oboru, v souladu s diagnózou stanovenou lékařem může v rozsahu své odborné způsobilosti při poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče vykonávat činnosti uvedené v odstavci 1.

§ 38

Masér

(1) Masér vykonává činnosti podle § 3 odst. 2 a pod přímým vedením fyzioterapeuta nebo lékaře se specializací v oboru rehabilitační a fyzikální medicína může

- a) provádět klasické masáže,
- b) aplikovat teplo, například za použití soluxu nebo parafínu,
- c) podávat zábaly,

- d) připravovat a podávat částečné i celkové koupele, včetně přísadových, a provádět základní vodoléčebné procedury,
- e) v rozsahu své odborné způsobilosti vykonávat činnosti při přejímání, kontrole a uložení zdravotnických prostředků¹¹⁾ a prádla, manipulaci s nimi, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajištění jejich dostatečné zásoby.

(2) Nevidomý a slabozraký masér vykonává činnosti podle § 3 odst. 2 a pod přímým vedením fyzioterapeuta nebo lékaře se specializací v oboru rehabilitační a fyzikální medicína může provádět klasické masáže.

§ 39

Laboratorní pracovník

Laboratorní pracovník vykonává činnosti podle § 3 odst. 2 a dále pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování laboratorní diagnostické péče bez odborného dohledu může

- a) připravovat laboratorní pomůcky pro odběr a zpracování biologického a jiných materiálů, pro zhotovení preparátů a jiné laboratorní činnosti,
- b) připravovat biologický a jiný materiál k laboratornímu zpracování,
- c) připravovat jednoduché pracovní roztoky,
- d) přijímat, evidovat, popřípadě doručovat biologický materiál k vyšetření a předávat výsledky vyšetření,
- e) pečovat o laboratorní zvířata,
- f) v rozsahu své odborné způsobilosti vykonávat činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků¹⁰⁾,
- g) v rozsahu své odborné způsobilosti vykonávat činnosti při přejímání, kontrole a uložení zdravotnických prostředků¹¹⁾ a prádla, manipulaci s nimi, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajištění jejich dostatečné zásoby.

§ 40

Zubní instrumentářka

(1) Zubní instrumentářka vykonává činnosti podle § 3 odst. 2 a dále pod odborným dohledem zubního lékaře může

- a) asistovat při ošetření dutiny ústní a zpracovávat dentální materiály v ordinaci,
- b) pečovat o pacienty v průběhu ošetření zubním lékařem,

- c) vyvolávat RTG snímky,
- d) v rozsahu své odborné způsobilosti vykonávat činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků¹⁰⁾,
- e) v rozsahu své odborné způsobilosti vykonávat činnosti při přejímání, kontrole a uložení zdravotnických prostředků¹¹⁾ a prádla, manipulaci s nimi, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajištění jejich dostatečné zásoby.

(2) Zubní instrumentářka pod odborným dohledem zubního lékaře nebo dentální hygienistky může provádět výchovnou činnost v rámci zubní prevence a preventivní péče o ústní hygienu.

§ 41

Řidič dopravy nemocných a raněných

Řidič dopravy nemocných a raněných vykonává činnosti podle § 3 odst. 2 a dále pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování zdravotní péče bez odborného dohledu v oboru poskytované péče, zejména lékaře, zdravotnického záchranáře, všeobecné sestry nebo porodní asistentky a v případě výhradní přepravy tkání a biologického materiálu zdravotního laboranta nebo odborného pracovníka v laboratorních metodách, může

- a) transportovat nemocné, raněné a rodičky vozidly dopravy nemocných a raněných,
- b) provádět jednoduché výkony v rámci neodkladné přednemocniční péče, zejména první ošetření ran, fixaci zlomenin,
- c) spolupracovat s kvalifikovaným týmem pracovníků v havarijních situacích v součinnosti s ostatními složkami integrovaného záchranného systému,
- d) transportovat tkáně a biologické materiály,
- e) transportovat zdravotnické pracovníky mezi zdravotnickými zařízeními,
- f) pečovat o vozidlo a jeho vybavení, a to i v obtížných podmínkách jízdy s využitím výstražných zařízení,
- g) v rozsahu své odborné způsobilosti vykonávat činnosti při přejímání, kontrole a uložení zdravotnických prostředků¹¹⁾ a prádla, manipulaci s nimi, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajištění jejich dostatečné zásoby.

§ 42

Autoptický laborant

Autoptický (pitevní) laborant vykonává činnosti

podle § 3 odst. 2 a dále pod přímým vedením lékaře může

- a) provádět přípravu pro pitvu, při výkonu pitvy vyjímá orgány z těla zemřelého,
- b) provádět preparační výkony, nástříky kontrastními látkami a želatinovými hmotami,
- c) zhotovovat muzeální a výukové, suché, vlhké, popřípadě akrylátové makroskopické preparáty,
- d) provádět fotodokumentaci pitvy,
- e) v rozsahu své odborné způsobilosti vykonávat činnosti při přejímání, kontrole a uložení zdravotnických prostředků¹¹⁾ a prádla, manipulaci s nimi, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajištění jejich dostatečné zásoby.

§ 43

Sanitář

(1) Všeobecný sanitář vykonává činnosti podle § 3 odst. 2 a dále může

- a) pod odborným dohledem všeobecné sestry nebo jiného zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování ošetrovatelské péče bez odborného dohledu provádět pomocné a obslužné činnosti nutné pro poskytování ošetrovatelské péče, preventivní, léčebné a diagnostické péče; přitom zejména může
 1. pečovat o hygienu prostředí,
 2. dovážet stravu na oddělení, podle potřeby ji ohřívat, provádět úklid čajové kuchyňky, včetně sběru, mytí a dezinfekce nádobí,
 3. transportovat biologický a zdravotnický materiál, obstarávat pochůzky pro potřeby oddělení a pacientů,
 4. manipulovat s prádlem včetně dezinfekce a transportu,
 5. manipulovat s tlakovými nádobami s medicínálními plyny,
 6. doprovázet a převážet dospělé pacienty na vyšetření, ošetření a při překladau na jiné oddělení,
 7. provádět technické manipulace s lůžkem pacientů a jeho mechanickou očistu, dezinfekci a úpravu,
 8. v rozsahu své odborné způsobilosti vykonávat činnosti při úpravě těla zemřelého a odvázet je,
 9. v rozsahu své odborné způsobilosti vykonávat činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků¹⁰⁾,

10. v rozsahu své odborné způsobilosti vykonávat činnosti při přejímání, kontrole a uložení zdravotnických prostředků¹¹⁾ a prádla, manipulaci s nimi, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajištění jejich dostatečné zásoby;
- b) pod odborným dohledem všeobecné sestry nebo porodní asistentky v rozsahu své odborné způsobilosti vykonávat činnosti základní ošetrovatelské péče; přitom zejména může
 1. asistovat při provádění hygienické péče o pacienta,
 2. pomáhat při polohování pacientů a manipulaci s nimi, včetně základní prevence proleženin a úpravy lůžka,
 3. roznášet přidělenou stravu pacientům, pomáhat při jídle ležícím nebo nepohyblivým pacientům, popřípadě je krmit,
 4. pečovat o vyprazdňování pacientů;
- c) pod přímým vedením všeobecné sestry nebo porodní asistentky může vykonávat činnosti podle písmene b) při poskytování specializované ošetrovatelské péče.

(2) Sanitář pro operační oddělení a centrální sterilizaci vykonává činnosti podle § 26 a dále může

 - a) pod odborným dohledem všeobecné sestry nebo jiného zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování ošetrovatelské péče bez odborného dohledu provádět pomocné a obslužné činnosti nutné pro poskytování ošetrovatelské péče na úseku operačního oddělení, centrální sterilizace a centrální úpravně lůžek; přitom zejména může
 1. pečovat o hygienu prostředí,
 2. transportovat biologický a zdravotnický materiál, obstarávat pochůzky pro potřeby oddělení,
 3. manipulovat s tlakovými nádobami s medicínálními plyny,
 4. doprovázet a převážet pacienty, kteří jsou při vědomí,
 5. připravovat specifický obvazový materiál dle potřeb oddělení,
 6. provádět mechanickou očistu, dezinfekci a úpravu operačního stolu,
 7. v rozsahu své odborné způsobilosti vykonávat činnosti při úpravě těla zemřelého,
 8. v rozsahu své odborné způsobilosti vykonávat činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků¹⁰⁾,
 9. v rozsahu své odborné způsobilosti vykonávat činnosti při přejímání, kontrole a uložení zdravotnických prostředků¹¹⁾ a prádla, manipulaci s nimi, jejich dezinfekci a sterilizaci a na zajištění jejich dostatečné zásoby;
 - b) pod přímým vedením zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování ošetrovatelské péče bez odborného dohledu účastnit se ošetrovatelských výkonů na úseku operačního oddělení a v míře určené sálou sestrou plnit ošetrovatelský plán; přitom zejména může
 1. v rozsahu své odborné způsobilosti vykonávat činnosti při příjmu, přemísťování a transportu pacienta v rámci operačního oddělení,
 2. asistovat při provádění hygienické péče u pacienta,
 3. pomáhat při polohování a fixaci pacienta před, v průběhu a po operačním výkonu, včetně základní prevence proleženin a úpravy operačního stolu,
 4. provádět technické manipulace s operačním stolem a osvětlením,
 5. asistovat při přikládání obvazových materiálů, snímat tvrdé obvazy pacienta,
 6. manipulovat s přístroji zdravotnické techniky.

(3) Sanitář pro laboratoř a transfuzní službu vykonává činnosti podle § 26 a dále může

 - a) pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování laboratorní diagnostické péče bez odborného dohledu nebo všeobecné sestry provádět pomocné a obslužné činnosti nutné pro poskytování zdravotní péče na úseku laboratoří a zařízení transfuzní služby; přitom zejména může
 1. pečovat o hygienu prostředí,
 2. provádět transport, třídění a centrifugaci biologického a zdravotnického materiálu, distribuci laboratorních výsledků, obstarávat pochůzky pro potřeby pracoviště a pacientů,
 3. provádět manipulaci s prádlem, včetně dezinfekce a transportu,
 4. manipulovat s tlakovými nádobami,
 5. připravovat zdravotnický materiál potřebný pro odběry a další zpracování biologického materiálu,
 6. kontrolovat teplotu chladicích a mrazicích zařízení,
 7. likvidovat biologický materiál a kontaminovaný

- spotřební materiál v souladu s právními předpisy,
8. v rozsahu své odborné způsobilosti vykonávat činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci uložení léčivých přípravků¹⁰⁾,
 9. v rozsahu své odborné způsobilosti vykonávat činnosti při přejímání, kontrole a uložení zdravotnických prostředků¹¹⁾ a prádla, manipulaci s nimi, jejich dezinfekci a sterilizaci a na zajištění jejich dostatečné zásoby;
- b) pod přímým vedením zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování ošetrovatelské péče bez odborného dohledu asistuje při ošetrovatelských výkonech na úseku transfuzních stanic a v míře určené všeobecnou sestrou plní ošetrovatelský plán; přitom zejména může
1. vykonávat pomocné činnosti při evidenci dárců a odběru a značení vzorků,
 2. při odběrech pečovat o dárce.
- (4) Sanitář pro zařízení lékárenské péče vykonává činnosti podle § 26 a dále může
- a) pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování lékárenské péče bez odborného dohledu provádět pomocné a obslužné činnosti nutné pro činnost zařízení lékárenské péče; přitom zejména může
 1. zabezpečovat komplexní hygienu pracovního prostředí, včetně prostředí pro aseptickou přípravu,
 2. mít, dezinfikovat a sterilizovat laboratorní sklo, pomůcky a obalový materiál,
 3. zabezpečovat transport zdravotnického materiálu, obstarávat pochůzky pro potřeby lékárny nebo výdejny zdravotnických prostředků;
 - b) pod přímým vedením zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování lékárenské péče bez odborného dohledu
 1. asistovat při přejímce, ukládání, označování léčiv a zdravotnických prostředků,
 2. vykonávat pomocné činnosti při přípravě léčivých přípravků, zkoumadel a diagnostických zdravotnických prostředků in vitro.
- (5) Sanitář pro lůžně a léčebnou rehabilitaci vykonává činnosti podle § 26 a dále může
- a) pod odborným dohledem fyzioterapeuta, ergoterapeuta, případně jiného zdravotnického pracovníka způsobilého k uvedeným činnostem bez odborného dohledu provádět pomocné a obslužné činnosti nutné pro poskytování této péče; přitom zejména může
 1. pečovat o hygienu prostředí,
 2. zabezpečovat transport zdravotnického materiálu, obstarávat nutné pochůzky,
 3. provádět manipulaci s prádlem, včetně dezinfekce a transportu,
 4. doprovázet a převážet dospělé pacienty na vyšetření a ošetření,
 5. provádět technické manipulace s lůžky a dalšími pomocnými zařízeními pro lázeňskou a rehabilitační péči,
 6. v rozsahu své odborné způsobilosti vykonávat činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků¹⁰⁾,
 7. v rozsahu své odborné způsobilosti vykonávat činnosti při přejímání, kontrole a uložení zdravotnických prostředků¹¹⁾ a prádla, manipulaci s nimi, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajištění jejich dostatečné zásoby;
 - b) pod přímým vedením fyzioterapeuta, ergoterapeuta, případně jiného zdravotnického pracovníka způsobilého k uvedeným činnostem bez odborného dohledu asistovat při fyzioterapeutických a ergoterapeutických výkonech; přitom zejména může
 1. pomáhat při polohování pacientů a manipulaci s nimi,
 2. připravovat a podávat léčebné zábaly,
 3. pomáhat při ergoterapii,
 4. připravovat a podávat částečné i celkové koupele, včetně přísadových, a provádět základní vodoléčebné procedury.
- (6) Sanitář pro autoptické oddělení nebo sanitář pro pitevnu vykonává činnosti podle § 26 a dále může
- a) pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka způsobilého k výkonu povolání bez odborného dohledu provádět pomocné a obslužné činnosti na úseku patologie; přitom zejména může
 1. pečovat o hygienu prostředí,
 2. zabezpečovat transport biologického a zdravotnického materiálu, obstarávat pochůzky pro potřeby oddělení,
 3. provádět manipulaci s prádlem, včetně dezinfekce a transportu,
 4. připravovat těla zemřelých k pitvě, po pitvě

- upravovat těla zemřelých a oblékat je pro předání pohřební službě,
5. připravovat nástroje, rukavice a nádoby k odběru materiálu a základní fixační roztoky,
 6. v rozsahu své odborné způsobilosti vykonávat činnosti při přejímání, kontrole a uložení zdravotnických prostředků¹¹⁾ a prádla, manipulaci s nimi, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajištění jejich dostatečné zásoby;
- b) pod přímým vedením zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování lázeňské a rehabilitační péče bez odborného dohledu asistovat při odborných výkonech na úseku patologie; přitom zejména může
1. pomáhat při výkonu pitvy a vyjímat orgány,
 2. v rozsahu své odborné způsobilosti vykonávat činnosti při evidenci těl zemřelých, jejich šatstva a cenností a dokumentaci o styku s pohřební službou.

ČÁST TŘETÍ ČINNOSTI JINÝCH ODBORNÝCH PRACOVNÍKŮ

§ 44

Činnosti jiného odborného pracovníka s odbornou způsobilostí

Jiný odborný pracovník²⁶⁾ uvedený v § 45 až 53 pod odborným dohledem nebo přímým vedením zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování zdravotní péče vykonává činnosti, které přímo souvisejí s poskytováním zdravotní péče, v rozsahu své odborné způsobilosti; rozsah odborné způsobilosti vyplývá z obsahu absolvovaného studijního programu; přitom zejména

- a) dbá na dodržování hygienicko-epidemiologického režimu v souladu s právními předpisy upravujícími ochranu veřejného zdraví⁶⁾,
- b) vede zdravotnickou dokumentaci a další dokumentaci vyplývající z jiných právních předpisů⁷⁾ v rozsahu činností, ke kterým je způsobilý, pracuje s informačním systémem zdravotnického zařízení,
- c) podílí se na praktickém vyučování ve studijních oborech k získání způsobilosti k výkonu zdravot-

nického povolání uskutečňovaných středními školami a vyššími odbornými školami, v akreditovaných zdravotnických studijních programech k získání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání uskutečňovaných vysokými školami v České republice a ve vzdělávacích programech akreditovaných kvalifikačních kurzů, podílí se na výzkumu a zavádění nových metod.

§ 45

Absolvent magisterského jednooborového studijního oboru psychologie (psycholog)

Absolvent akreditovaného magisterského jednooborového studijního oboru programu ve studijním oboru psychologie (psycholog) magisterského jednooborového studijního oboru psychologie (psycholog) vykonává činnosti uvedené v § 44 a 23.

§ 46

Absolvent magisterského studijního oboru speciální pedagogika se státní zkouškou z logopedie a surdopedie (logoped)

Absolvent magisterského studijního oboru speciální pedagogika se státní zkouškou z logopedie a surdopedie (logoped) vykonává činnosti uvedené v § 44 a dále pod odborným dohledem klinického logopeda může

- a) provádět základní diagnostické postupy v oboru logopedie,
- b) provádět léčbu, rehabilitaci a reedukaci poruch a vad řeči, sluchu a hlasu,
- c) v rozsahu své odborné způsobilosti vykonávat činnosti při poskytování zdravotní péče o děti a dospělé s vadami a poruchami sdělovacího procesu,
- d) v rozsahu své odborné způsobilosti vykonávat činnosti při dispenzarizaci pacientů s poruchami a vadami řeči, sluchu a hlasu,
- e) v rozsahu své odborné způsobilosti vykonávat činnosti při posudkové činnosti.

§ 47

Absolvent magisterského studijního oboru speciální pedagogika se státní zkouškou z oftalmopedie nebo tyflopédie (oftalmoped)

Absolvent magisterského studijního oboru speciální pedagogika se státní zkouškou z oftalmopedie

²⁶⁾ § 43 zákona č. 96/2004 Sb., ve znění zákona č. 189/2008 Sb.

nebo tyflopédie (oftalmoped) vykonává činnosti uvedené v § 44 a dále pod přímým vedením zrakového terapeuta může provádět

- a) základní diagnostické postupy v oboru zrakové terapie,
- b) léčbu a rehabilitaci poruch a vad zraku, a to stimulací zraku, cvičením zrakových dovedností a nácvikem kompenzačních technik při těžké poruše zrakových funkcí.

§ 48

**Absolvent studijního oboru
matematicko-fyzikálního zaměření**

Absolvent studijního oboru matematicko-fyzikálního zaměření vykonává činnosti uvedené v § 44 a dále činnosti na úseku radiační ochrany v rozsahu své odborné způsobilosti a v rozsahu určeném zdravotnickým pracovníkem se specializovanou způsobilostí na tomto úseku.

§ 49

**Absolvent studijního oboru
přírodovědného zaměření**

Absolvent jednooborového studia přírodovědného zaměření vykonává činnosti uvedené v § 44 a dále činnosti na úseku laboratorní diagnostiky v rozsahu své odborné způsobilosti a v rozsahu určeném zdravotnickým pracovníkem se specializovanou způsobilostí na tomto úseku.

§ 50

**Absolvent studijního oboru
elektrotechnického zaměření**

Absolvent studijního oboru elektrotechnického zaměření vykonává činnosti uvedené v § 44 a dále činnosti na úseku přístrojové diagnostiky v rozsahu jeho odborné způsobilosti a v rozsahu určeném zdravotnickým pracovníkem se specializovanou způsobilostí na tomto úseku.

§ 51

**Absolvent studijního oboru sociálního zaměření
(sociální pracovník)**

(1) Absolvent studijního oboru sociálního zaměření (sociální pracovník) vykonává činnosti uvedené

v § 44 a dále činnosti na úseku sociální péče v rozsahu své odborné způsobilosti a v rozsahu určeném zdravotnickým pracovníkem se specializovanou způsobilostí na tomto úseku. Přitom zejména může

- a) provádět posouzení životní situace pacienta,
- b) provádět sociálně-právní poradenství,
- c) provádět ve spolupráci se zdravotnickými pracovníky sociální opatření nebo psychosociální intervenci do životní situace pacienta.

§ 52

**Absolvent akreditovaného kvalifikačního kurzu
v oboru arteterapie po absolvování studijního oboru
vyšší nebo vysoké školy pedagogického, sociálního,
zdravotnického, psychologického nebo uměleckého
zaměření (arteterapeut)**

Absolvent akreditovaného kvalifikačního kurzu v oboru arteterapie po absolvování studijního oboru vyšší nebo vysoké školy pedagogického, sociálního, zdravotnického, psychologického nebo uměleckého zaměření (arteterapeut) vykonává činnosti uvedené v § 44 a dále může

- a) provádět činnosti arteterapie v rámci léčby,
- b) vyhodnocovat a interpretovat výsledky arteterapie,
- c) zavádět nové metody arteterapie.

§ 53

**Absolvent akreditovaného kvalifikačního kurzu
v oboru pracovní terapie po získání
středního vzdělání, středního vzdělání
s výučním listem nebo středního vzdělání
s maturitní zkouškou (pracovní terapeut)**

Absolvent akreditovaného kvalifikačního kurzu v oboru pracovní terapie po získání středního vzdělání, středního vzdělání s výučním listem nebo středního vzdělání s maturitní zkouškou (pracovní terapeut) vykonává činnosti uvedené v § 44 a dále může

- a) provádět činnost pracovní terapie v rámci léčby,
- b) vyhodnocovat a interpretovat výsledky pracovní terapie,
- c) zavádět nové metody pracovní terapie a vykonávat činnosti na úseku pracovní terapie při výkonu řemeslných činností s cílem vytvářet, upevňovat a prohlubovat začlenění do společnosti a posilovat soběstačnost a spolupůsobení v rámci léčby.

ČÁST ČTVRTÁ

ČINNOSTI ZDRAVOTNICKÝCH
PRACOVNÍKŮ PO ZÍSKÁNÍ
SPECIALIZOVANÉ ZPŮSOBILOSTI

HLAVA I

VŠEOBECNÁ SESTRA
SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

§ 54

Činnosti všeobecné sestry
se specializovanou způsobilostí

Všeobecná sestra uvedená v § 55 až 67 po získání specializované způsobilosti vykonává činnosti podle § 4 a dále bez odborného dohledu a bez indikace poskytuje a organizuje ošetrovatelskou péči, včetně vysoce specializované ošetrovatelské péče v oboru specializace, případně zaměření. Přitom zejména může

- a) bez odborného dohledu a bez indikace
 1. edukovat pacienty, případně jiné osoby ve specializovaných ošetrovatelských postupech a připravovat pro ně informační materiály,
 2. sledovat a vyhodnocovat stav pacientů z hlediska možnosti vzniku komplikací a náhlých příhod a podílet se na jejich řešení,
 3. koordinovat práci členů ošetrovatelského týmu v oblasti své specializace,
 4. hodnotit kvalitu poskytované ošetrovatelské péče,
 5. provádět ošetrovatelský výzkum, zejména identifikovat oblasti výzkumné činnosti, realizovat výzkumnou činnost a vytvářet podmínky pro aplikaci výsledků výzkumů do klinické praxe na vlastním pracovišti i v rámci oboru,
 6. připravovat standardy specializovaných postupů v rozsahu své způsobilosti,
 7. vést specializační vzdělávání v oboru své specializace;
- b) na základě indikace lékaře
 1. provádět přípravu pacientů na specializované diagnostické a léčebné postupy, doprovázet je a asistovat během výkonů, sledovat je a ošetřovat po výkonu,
 2. edukovat pacienty, případně jiné osoby ve specializovaných diagnostických a léčebných postupech.

§ 55

Sestra pro intenzivní péči

(1) Sestra pro intenzivní péči v rámci anesteziologicko-resuscitační, intenzivní péče a akutního příjmu vykonává činnosti podle § 54 při poskytování ošetrovatelské péče o pacienta staršího 10 let, u kterého dochází k selhání základních životních funkcí nebo toto selhání hrozí. Přitom zejména může

- a) bez odborného dohledu a bez indikace lékaře
 1. sledovat a analyzovat údaje o zdravotním stavu pacienta, hodnotit fyziologické funkce, analyzovat křivku elektrokardiogramu, hodnotit závažnost stavu,
 2. zahajovat a provádět kardiopulmonální resuscitaci se zajištěním dýchacích cest a s použitím dostupného technického vybavení, včetně defibrilace srdce elektrickým výbojem po provedení záznamu elektrokardiogramu,
 3. pečovat o dýchací cesty pacienta i při umělé plicní ventilaci, včetně odsávání z dolních cest dýchacích, provádět tracheobronchiální laváže u pacienta se zajištěnými dýchacími cestami,
 4. zajišťovat stálou připravenost pracoviště, včetně funkčnosti speciální přístrojové techniky a materiálního vybavení; sledovat a analyzovat údaje na speciální přístrojové technice, rozpoznávat technické komplikace a řešit je;
- b) bez odborného dohledu na základě indikace lékaře
 1. provádět měření a analýzu fyziologických funkcí pacienta specializovanými postupy pomocí přístrojové techniky, včetně využití invazivních metod,
 2. provádět katetrizaci močového měchýře mužů,
 3. zavádět gastrickou a duodenální sondu pacientovi v bezvědomí,
 4. provádět výplach žaludku u pacienta se zajištěnými dýchacími cestami,
 5. vykonávat činnosti u pacienta s akutním a chronickým selháním ledvin, který vyžaduje léčbu dostupnými očišťovacími metodami krve,
 6. vykonávat činnosti v souvislosti s dlouhodobou umělou plicní ventilací i v domácí péči, včetně poučení o používání pomůcek a obsluze zdravotnických prostředků pacienta a jím určených osob,
 7. vykonávat činnosti spojené s přípravou, průběhem a ukončením aplikace metod léčby bolesti,

8. vykonávat činnosti při přípravě, v průběhu a bezprostředně po ukončení všech způsobů celkové a místní anestézie,
 9. provádět punkci artérií k jednorázovému odběru krve a kanylaci k invazivní monitoraci krevního tlaku s výjimkou arterie femoralis;
- c) pod odborným dohledem lékaře
1. aplikovat transfuzní přípravky¹⁴⁾ a přetlakové objemové náhrady,
 2. provádět extubaci tracheální kanyly,
 3. provádět externí kardiostimulaci.

(2) Sestra pro intenzivní péči v rámci přednemocniční neodkladné péče, včetně letecké záchranné služby, poskytuje specifickou ošetrovatelskou péči a neodkladnou diagnosticko-léčebnou péči podle § 17.

§ 56

Sestra pro perioperační péči

Sestra pro perioperační péči vykonává činnosti podle § 54 při péči o pacienty před, v průběhu a bezprostředně po operačním výkonu, včetně intervenčních, invazivních a diagnostických výkonů. Přitom zejména může

- a) bez odborného dohledu a bez indikace
1. připravovat instrumentarium, zdravotnické prostředky a jiný potřebný materiál a pomůcky před, v průběhu a po operačním výkonu,
 2. provádět specializované sterilizační a dezinfekční postupy,
 3. zajišťovat manipulaci s operačními stoly, přístroji a tlakovými nádobami,
 4. provádět antisepsi operačního pole u pacientů,
 5. provádět ve spolupráci s lékařem-operatérem před začátkem a ukončením každé operace početní kontrolu nástrojů a použitého materiálu, zajišťovat stálou připravenost pracoviště ke standardním a speciálním operačním výkonům;
- b) bez odborného dohledu na základě indikace lékaře
1. zajišťovat polohu a fixaci pacientů na operačním stole před, v průběhu a po operačním výkonu, včetně prevence komplikací z imobilizace,
 2. provádět zarouškování pacientů,
 3. instrumentovat při operačních výkonech.

§ 57

Dětská sestra

Dětská sestra vykonává činnosti podle § 54 při poskytování ošetrovatelské péče o zdravé i nemocné dítě, u kterého nedochází k selhání základních životních funkcí nebo toto selhání nehrozí, nebo které nemá poruchy duševního zdraví, které vyžadují stálý dozor nebo použití omezujících prostředků z důvodu ohrožení života nebo zdraví dítěte nebo jeho okolí. Dále může

- a) bez odborného dohledu a bez indikace lékaře
1. provádět první ošetření novorozence včetně případného zahájení resuscitace, zajišťovat termoneutrální prostředí a sledovat bezproblémovou poporodní adaptaci,
 2. vykonávat činnosti specializované ošetrovatelské péče poskytované dítěti v domácím prostředí i během hospitalizace, vykonávat návštěvní službu, spolupracovat s fyzioterapeutem, nutričním terapeutem, klinickým psychologem nebo zdravotně-sociálním pracovníkem,
 3. vyhodnocovat výchovné, sociální a léčebné prostředí ve zdravotnických a zvláštních dětských zařízeních, vytvářet stimulační prostředí pro zdravý rozvoj dítěte, sledovat psychomotorický vývoj dítěte, rozvíjet komunikační schopnosti dítěte,
 4. vykonávat činnosti specializované ošetrovatelské péče poskytované dítěti, které má poruchy duševního zdraví, ale nevyžaduje stálý dozor nebo použití omezujících prostředků z důvodu ohrožení života nebo zdraví dítěte nebo jeho okolí,
 5. zajišťovat preventivní a protiepidemiologická opatření včetně plánu povinného očkování,
 6. edukovat rodiče nebo jiného zákonného zástupce dítěte ve výchově a ošetrovatelské péči o dítě v jednotlivých vývojových obdobích, a to převážně ve výživě, včetně kojení, hygieně a dále v oblasti preventivních prohlídek a dispenzární péče;
- b) bez odborného dohledu na základě indikace lékaře
1. vykonávat činnosti preventivní, diagnostické, léčebné, rehabilitační, neodkladné a dispenzární péče u dítěte,
 2. aplikovat infuzní roztoky a nitrožilní léčiva s výjimkou radiofarmak,
 3. provádět výplach žaludku u dítěte při vědomí,

4. zavádět gastrickou a duodenální sondu u dítěte při vědomí,
5. provádět katetrizaci močového měchýře dívek.

§ 58

Dětská sestra pro intenzivní péči

Dětská sestra pro intenzivní péči vykonává činnosti podle § 54, 55 a 57 při poskytování ošetrovatelské péče dítěti, u kterého dochází k selhávání základních životních funkcí nebo toto selhání hrozí.

§ 59

Komunitní sestra

Komunitní sestra vykonává činnosti podle § 54 při poskytování primární péče, integrované péče a preventivně zaměřené ošetrovatelské péče o jednotlivce a skupiny osob ve vlastním sociálním prostředí; tato skupina může být vymezena zejména společným sociálně-kulturním prostředím, územím, věkem, zdravotním stavem nebo rizikovými faktory; přitom zejména může

- a) bez odborného dohledu a bez indikace
 1. komplexně analyzovat zdravotní a sociální situaci jednotlivce ve vlastním sociálním prostředí nebo skupiny občanů z hlediska koordinace poskytované zdravotní a sociální péče, všechna vhodná zařízení zdravotní a sociální péče a koordinovat poskytovanou integrovanou péči,
 2. komplexně analyzovat zdravotní a sociální situaci pacientů a osob blízkých z hlediska ošetrovatelské péče, realizovat poradenství pro skupinu občanů ve spolupráci s odpovědnými orgány;
- b) bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo odborného pracovníka v ochraně a podpoře veřejného zdraví
 1. v rozsahu své odborné způsobilosti vypracovávat hodnocení zdravotních rizik jednotlivce ve vlastním sociálním prostředí nebo skupiny občanů a sestavovat priority při jejich řešení na základě epidemiologických a statistických dat a výsledků výzkumů,
 2. připravovat a organizovat preventivní prohlídky, vyšetření a očkování.

§ 60

Sestra pro péči v interních oborech

Sestra pro péči v interních oborech vykonává u dospělého pacienta činnosti podle § 54 a dále může

- a) bez odborného dohledu a bez indikace lékaře
 1. vykonávat činnosti specializované a vysoce specializované ošetrovatelské péče u pacienta s onemocněním vnitřních orgánů, včetně přípravy na jeho návrat do vlastního sociálního prostředí,
 2. vykonávat činnosti specializované a vysoce specializované ošetrovatelské péče u pacienta s onemocněním vnitřních orgánů zaměřené na posílení a udržení soběstačnosti a mentální schopnosti pacienta se zohledněním jeho věku prostřednictvím cílených aktivit,
 3. poskytovat paliativní péči, vyhledávat aktuální potřeby pacienta a koordinovat týmovou spolupráci v péči o pacienta v terminálním stadiu,
 4. vykonávat preventivní a protiepidemiologická opatření u pacienta s onemocněním vnitřních orgánů,
 5. edukovat pacienta a jím určené osoby v oblastech prevence onemocnění, přitom spolupracovat s fyzioterapeutem, nutričním terapeutem a zdravotně-sociálním pracovníkem,
 6. provádět poradenskou a dispenzární činnost zaměřenou na problematiku onemocnění vnitřních orgánů, indikovat zdravotnické prostředky,
 7. hodnotit a ošetřovat chronické rány, doporučovat vhodné krycí materiály;
- b) bez odborného dohledu na základě indikace lékaře poskytovat preventivní, diagnostickou, léčebnou, rehabilitační, neodkladnou a dispenzární péči u pacienta s onemocněním vnitřních orgánů.

§ 61

Sestra pro péči v chirurgických oborech

Sestra pro péči v chirurgických oborech vykonává u dospělého pacienta činnosti podle § 54 a dále může

- a) bez odborného dohledu a bez indikace lékaře
 1. vykonávat činnosti specializované a vysoce specializované ošetrovatelské péče u pacienta s onemocněním vyžadujícím chirurgickou léčbu, včetně přípravy na návrat do vlastního sociálního prostředí,
 2. vykonávat činnosti specializované a vysoce specializované ošetrovatelské péče u pacienta s onemocněním vyžadujícím chirurgickou léčbu zaměřené na posílení a udržení soběstačnosti,

mentální schopnosti se zohledněním jeho věku prostřednictvím cílených aktivit,

3. poskytovat paliativní péči, vyhledávat aktuální potřeby pacienta a koordinovat týmovou spolupráci v péči o pacienta v terminálním stadiu,
 4. vykonávat preventivní a protiepidemiologická opatření u pacienta s onemocněním vyžadujícím chirurgickou léčbu,
 5. edukovat pacienta a jím určené osoby v oblastech prevence a ošetřování; přitom spolupracovat s fyzioterapeutem, nutričním terapeutem a zdravotně-sociálním pracovníkem,
 6. provádět poradenskou a dispenzární činnost zaměřenou na problematiku onemocnění vyžadujícího chirurgickou léčbu, indikovat zdravotnické prostředky,
 7. hodnotit a ošetřovat chronické rány a doporučovat vhodné krycí materiály;
- b) bez odborného dohledu na základě indikace lékaře poskytovat preventivní, diagnostickou, léčebnou, rehabilitační, neodkladnou a dispenzární péči u pacienta s onemocněním vyžadujícím chirurgickou léčbu.

§ 62

Audiologická sestra

Audiologická sestra vykonává činnosti podle § 54 v audiologii. Přitom může

- a) bez odborného dohledu a bez indikace lékaře
 1. sledovat a hodnotit aktuální stav pacienta se sluchovou vadou nebo sluchovou poruchou z hlediska objektivnosti vyšetření,
 2. provádět orientační vyšetření sluchu šepotem, hlasitou řečí i pomocí ladiček,
 3. evidovat a kontrolovat servis a údržbu audiometrických zdravotnických přístrojů,
 4. poskytovat rady v oblasti prevence vzniku sluchových poruch především s ohledem na vliv hluku na sluch,
 5. edukovat pacienty v používání sluchových pomůcek, sluchových protéz a sluchadel;
- b) bez odborného dohledu na základě indikace lékaře
 1. provádět specializované diagnostické postupy sluchu včetně objektivních metod vyšetření sluchu,

2. provádět přístrojové vyšetření vestibulárního ústrojí.

§ 63

Sestra pro nukleární medicínu

Sestra pro nukleární medicínu vykonává činnosti podle § 54 v souvislosti s aplikací lékařského ozáření v oboru nukleární medicína. Přitom zejména může

- a) bez odborného dohledu a bez indikace
 1. monitorovat zdravotní a psychický stav pacientů před, v průběhu a po provedení aplikace radiofarmaka nebo radiologického vyšetření, sledovat místní i celkové změny,
 2. obsluhovat přístroje pro statické a dynamické studie, jednofotonovou emisní výpočetní tomografii (SPECT) a pozitronovou emisní tomografii (PET) a připravovat záznamy vyšetření pro vyhodnocení lékařem,
 3. informovat pacienty o prováděném odborném výkonu, rizicích souvisejících s lékařským ozářeními a postupech k jejich snížení;
- b) na základě požadavku indikujícího lékaře a indikace lékaře, který je aplikujícím odborníkem, v souladu se zásadami radiační ochrany provádět praktickou část jednotlivého lékařského ozáření, a to
 1. upravovat připravená radiofarmaka podle požadované aktivity k přímé aplikaci, včetně zajištění dalších činností souvisejících s jejich používáním, zejména likvidace zbytků a dekontaminace pracoviště,
 2. aplikovat radiofarmaka pacientům,
 3. spolupracovat s lékařem při provádění diagnostických metod včetně akvizice a základní analýzy dat jednotlivých vyšetření a při léčbě pomocí otevřených zářičů,
 a přebírá za ni klinickou odpovědnost;
- c) pod odborným dohledem lékaře asistovat při specializovaných radiologických postupech, které jsou náročné z hlediska rychlosti zachycení případných odchylek od normy, nebo při použití metod, které nejsou součástí běžných zavedených postupů;
- d) pod odborným dohledem radiačního fyzika nebo jiné dohlížející osoby²⁷⁾ vykonávat činnosti sou-

²⁷⁾ § 27 vyhlášky č. 307/2002 Sb., ve znění vyhlášky č. 499/2005 Sb.

visející se zajištěním radiační ochrany a zabezpečováním jakosti.

§ 64

Sestra pro péči v psychiatrii

Sestra pro péči v psychiatrii vykonává činnosti podle § 54 při poskytování ošetrovatelské péče o pacienta, který má patologické změny psychického stavu. Dále může

- a) bez odborného dohledu a bez indikace lékaře
 1. provádět poradenskou činnost v oblasti prevence poruch duševního zdraví a v oblasti resocializace,
 2. koordinovat spolupráci mezi ústavními zdravotnickými zařízeními a terénními službami, aktivně pracovat s osobami určenými pacientem, společně vytvářet podmínky pro návrat pacienta do vlastního sociálního prostředí,
 3. sledovat chování pacienta z hlediska včasného zachycení nastupující krize,
 4. napomáhat adaptaci pacienta na změněné životní podmínky a podporovat zachování fyzických, kognitivních a psychických funkcí prostřednictvím cílených aktivit,
 5. provádět psychoterapeutickou podporu,
 6. v rozsahu své specializované způsobilosti vykonávat činnosti při začleňování pacienta s poruchou duševního zdraví do vlastního sociálního prostředí;
- b) bez odborného dohledu na základě indikace lékaře
 1. provádět návštěvní službu a poskytovat ošetrovatelskou péči ve vlastním sociálním prostředí pacienta,
 2. poskytovat ošetrovatelskou péči pacientovi, který má patologické změny psychického stavu, vyžadující stálý dozor nebo použití omezujících prostředků z důvodu ohrožení života nebo zdraví pacienta nebo jeho okolí,
 3. sledovat dodržování léčebného režimu pacienta, hodnotit známky zhoršování onemocnění, vyhodnocovat, zda pacient není nebezpečný sobě nebo svému okolí, a
 4. informovat lékaře, případně zajistit nezbytná opatření pro bezpečnost pacienta a jeho okolí;
- c) pod odborným dohledem lékaře se specializovanou způsobilostí v oboru psychiatrie nebo klinického psychologa

1. v rozsahu své specializované způsobilosti vykonávat činnosti při krizové intervenci,
2. v rozsahu své specializované způsobilosti vykonávat činnosti při zajišťování psychologické pomoci rodině,
3. používat pomocné psychoterapeutické techniky včetně individuálních psychoterapeutických rozhovorů,
4. zajišťovat psychoterapeutický režim oddělení.

§ 65

Sestra pro pracovní-lekářskou péči

Sestra pro pracovní-lekářskou péči vykonává činnosti podle § 54 v souvislosti s poskytováním pracovní-lekářské péče. Přitom bez odborného dohledu na základě indikace lékaře se specializovanou způsobilostí v oboru pracovní lékařství může

- a) identifikovat rizikové faktory pracovních podmínek, hodnotit zdravotní rizika při práci a hodnotit kvalitu pracovního prostředí a pracovních podmínek z hlediska fyzické i duševní zátěže, provádět poradenství ve vztahu ke zdravým pracovním podmínkám a ochraně zdraví a bezpečnosti práce,
- b) provádět dohled nad zdravím pracovníků,
- c) v rozsahu své specializované způsobilosti vypracovávat hodnocení zdravotního stavu pracovníků,
- d) provádět poradenství z hlediska požadavků ergonomie a hygieny práce,
- e) připravovat a realizovat projekty podpory zdraví ve vztahu k pracovním podmínkám,
- f) v rozsahu své specializované způsobilosti provádět prevenci onemocnění vznikajících v souvislosti s výkonem práce, připravovat a organizovat preventivní vyšetření, zvat pacienty na kontrolní vyšetření,
- g) provádět edukaci pracovníků, v rozsahu své specializované způsobilosti zajišťovat výchovu a školení zaměstnanců především v bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, včetně školení v poskytování první pomoci,
- h) sledovat pracovní neschopnost pracovníků, organizovat a administrativně zajišťovat dispensární péči.

§ 66

Sestra pro transfuzní službu

Sestra pro transfuzní službu vykonává činnosti podle § 54 v oboru transfuzní služba a dále může

- a) bez odborného dohledu a indikace lékaře
 1. informovat dárce krve nebo pacienty o možných nežádoucích účincích při odběru plné krve nebo jejích složek, přístrojových autologních odběrech, aferetických odběrech, léčebné plazmaferenze a jejich prevenci,
 2. hodnotit kvalitu žilního vstupu pro mimotělní oběh,
 3. připravovat speciální zdravotnický materiál k jednotlivým aferetickým odběrům,
 4. sledovat, dokumentovat a analyzovat získané údaje během separace a po separaci,
 5. rozpoznávat technické komplikace, provádět opakovanou venepunkci a výměnu přístroje při vzniku náhlé závažné technické komplikace během separace krevních elementů,
 6. ukončovat separaci a hodnotit stav klientů bezprostředně po ukončení separace, pečovat o žilní vstup po separaci;
- b) bez odborného dohledu na základě indikace lékaře
 1. připravovat vybavení a pacienty před zavedením žilního katétru pro aferetický odběr,
 2. provádět venepunkci a napojení pacientů na mimotělní oběh včetně odběrů požadovaných vzorků pro povinná vyšetření,
 3. podávat antikoagulační roztoky a jiná léčiva do žíly podle druhu aferetického odběru,
 4. provádět zadání parametrů pomocí hemokalkulátoru pro jednotlivé aferetické odběry,
 5. provádět speciální odběry na separátorech krevních elementů podle požadavků klinických pracovišť, zejména separaci periferních kmenových buněk a odběry granulocytů;
- c) pod odborným dohledem farmaceuta nebo jiné kvalifikované osoby odpovědné za výrobu léčiv podle právního předpisu upravujícího výzkum, výrobu a nakládání s léčivy²⁸⁾ vykonávat v rozsahu své specializované způsobilosti činnosti při výrobě transfuzních přípravků¹³⁾ při dodržení zásad

správné výrobní praxe²⁹⁾, a to zejména při získávání krve a jejích složek, jejich zpracování, označování, kontrole, skladování, balení, přepravě a výdeji a při vedení dokumentace o těchto činnostech.

§ 67

Sestra pro klinickou perfuziologii

Sestra pro klinickou perfuziologii vykonává činnosti podle § 54 v souvislosti s řízením mimotělního oběhu. Přitom bez odborného dohledu na základě indikace lékaře může

- a) řídit mimotělní oběh při operacích na otevřeném srdci, to je sterilně sestavovat okruh pro mimotělní oběh, vybírat vhodný typ oxygenátoru krve a velikost kanyl pro vypočtený minutový průtok krve, provádět plnění okruhu pro mimotělní oběh náhradními roztoky, krevními deriváty a léčivými přípravky a odvzdušňovat jej, kontrolovat dostatečnou antikoagulaci krve před a během mimotělního oběhu, zabezpečovat řízenou hemodiluci, systémovou perfuzi a výměnu krevních plynů, řídit tělesnou teplotu, včetně hypotermie, provádět činnosti související s úpravou vnitřního prostředí pacienta a jeho krevního tlaku,
- b) aplikovat krevní deriváty¹²⁾, obsluhovat autotransfuzní systémy,
- c) provádět hemofiltraci a modifikovanou hemofiltraci při mimotělním oběhu, případně hemodiafiltraci,
- d) aplikovat léčivé přípravky do mimotělního oběhu,
- e) v součinnosti s lékařem-operátorem a v souladu s průběhem operačního výkonu aplikovat krevní hyperkalemickou kardioplegii do kořene aorty, případně cíleně do koronárních arterií, pomocí krevního čerpadla,
- f) technicky zabezpečovat podpurnou cirkulaci při srdečním selhání nebo podpurný mimotělní oběh s membránovou oxygenací (ECMO) při selhání srdce a plic,
- g) obsluhovat systémy podpory selhávajícího oběhu (například kontrapulzace, univentrikulární a biventrikulární mechanické srdeční podpory),
- h) řídit podpurný mimotělní oběh a ohřívání při akcidentální hypotermii v rámci resuscitace oběhu,

²⁸⁾ § 67 odst. 6 a 7 zákona č. 378/2007 Sb.

²⁹⁾ Vyhláška č. 229/2008 Sb., o výrobě a distribuci léčiv.

- i) obsluhovat systémy mimotělního oběhu při operačních výkonech a dalších léčebných úkonech, které mimotělní oběh vyžadují,
- j) technicky zabezpečovat izolovanou hypertermickou perfuzi končetin cytostatiky.

HLAVA II

PORODNÍ ASISTENTKA SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

§ 68

Činnosti porodní asistentky se specializovanou způsobilostí

Porodní asistentka uvedená v § 69 až 72 po získání specializované způsobilosti vykonává činnosti podle § 5 a 54 v oboru porodní asistence a své specializace.

§ 69

Porodní asistentka pro perioperační péči

Porodní asistentka pro perioperační péči vykonává činnosti podle § 68 při péči o pacientky v oboru gynekologie a porodnictví před, v průběhu a bezprostředně po operačním výkonu. Přitom vykonává činnosti sestry pro perioperační péči podle § 56.

§ 70

Porodní asistentka pro intenzivní péči

Porodní asistentka pro intenzivní péči vykonává činnosti podle § 68 při poskytování ošetrovatelské péče o ženu v oboru gynekologie a porodnictví, u které dochází k selhání základních životních funkcí nebo toto selhání hrozí, a v oboru neonatologie a dále může

- a) bez odborného dohledu a bez indikace lékaře
 1. vykonávat činnosti vysoce specializované ošetrovatelské péče o ženu s náhlou příhodou v gynekologii a asistované reprodukci, a to před, v průběhu a po invazivních výkonech, před a po operačních výkonech, včetně předcházení a rozpoznávání komplikací,
 2. vykonávat činnosti vysoce specializované ošetrovatelské péče o ženu s rizikovým a patologickým průběhem těhotenství s ohledem na přidružené onemocnění ženy s jeho možným dopadem na plod, včetně náhlých příhod v porodnictví,
 3. pečovat o ženu s odumřelým plodem ve vyšším stupni těhotenství, s přerušeným těhotenstvím

nad 12. týden z genetické indikace či zdravotní indikace ženy ve všech porodních dobách, včetně sledování a vyhodnocování rizik s tím spojených,

4. vykonávat činnosti vysoce specializované ošetrovatelské péče o patologického novorozence, včetně prvního ošetření patologického novorozence, zajišťovat termoneutrální prostředí a sledovat poporodní adaptaci,
 5. sledovat a analyzovat údaje o zdravotním stavu ženy, plodu, patologického novorozence, zejména jejich fyziologické funkce, orientačně hodnotit křivku elektrokardiogramu, kardiokrogram plodu, hodnotit závažnost zdravotního stavu,
 6. provádět kardiopulmonální resuscitaci, včetně defibrilace elektrickým výbojem po provedení záznamu elektrokardiogramu s automatickým vyhodnocením rytmu,
 7. pečovat o dýchací cesty ženy, novorozence se zajištěnými dýchacími cestami i při umělé plicní ventilaci, včetně odsávání z dolních cest dýchacích, provádět endobronchiální laváže u ženy s tracheální intubací nebo s tracheotomií, předcházet případným komplikacím, rozpoznávat je,
 8. pečovat o stomie ženy, případně novorozence, včetně edukace v péči o stomie;
- b) bez odborného dohledu na základě indikace lékaře
 1. provádět u ženy, popřípadě u novorozence, měření a analýzu fyziologických funkcí specializovanými postupy pomocí přístrojové techniky, včetně využití invazivních metod,
 2. zajišťovat průchodnost dýchacích cest ženy s použitím dostupného technického vybavení,
 3. zavádět gastrickou sondu ženě, případně novorozenci, a pečovat o ně,
 4. provádět u ženy a novorozence činnosti spojené s přípravou, průběhem a ukončením metod léčby bolesti, včetně hodnocení intenzity a tlumení bolesti,
 5. provádět lékařem indikované vyšetření u novorozence a orientačně hodnotit základní patologické nálezy,
 6. provádět cévkování novorozence ženského pohlaví;
 - c) pod odborným dohledem lékaře

1. provádět venepunkci včetně zavádění periferních žilních kanyl novorozenci,
 2. aplikovat transfuzní přípravky¹³⁾ ženě a novorozenci,
 3. provádět zajištění dýchacích cest u novorozence pomocí dostupného technického vybavení,
 4. provádět extubaci tracheální kanyly u ženy a novorozence;
- d) pod přímým vedením lékaře asistovat při katetrizaci umbilikální vény u novorozence.

§ 71

Porodní asistentka pro intenzivní péči v neonatologii

Porodní asistentka pro intenzivní péči v neonatologii vykonává činnosti podle § 68 při péči o novorozence a kojence, u kterých dochází k selhání základních životních funkcí nebo toto selhání hrozí, včetně nedonošených dětí, přitom vykonává činnosti dětské sestry podle § 70 písm. a) bodu 4.

§ 72

Porodní asistentka pro komunitní péči

(1) Porodní asistentka pro komunitní péči vykonává činnosti podle § 68 při poskytování primární péče, integrované péče a preventivně zaměřené ošetrovatelské péče o ženy, novorozence a jejich rodiny a o skupiny osob ve vlastním sociálním prostředí; tato skupina může být vymezena zejména společným sociálně-kulturním prostředím, územím, věkem, zdravotním stavem nebo rizikovými faktory. Přitom zejména může

- a) bez odborného dohledu a bez indikace
 1. komplexně analyzovat zdravotní a sociální situaci žen, novorozenců a jejich rodin z hlediska koordinace poskytované zdravotní a sociální péče v oblasti péče o ženu a dítě a spolupracovat s odpovědnými orgány,
 2. hodnotit zdravotní rizika skupiny osob z hlediska reprodukčního zdraví žen a novorozenců a podílet se v rozsahu své specializované způsobilosti na sestavování priorit jejich řešení na základě epidemiologických a statistických dat a výsledků výzkumů, připravovat a realizovat projekty podpory zdraví žen,
 3. provádět poradenskou činnost v oblasti reprodukčního zdraví a plánovaného rodičovství, sexuálně přenosných chorob, epidemiologické ochrany a sexuálního zneužívání;
- b) bez odborného dohledu na základě indikace lékaře

nebo odborného pracovníka v ochraně a podpoře veřejného zdraví

1. zajišťovat a spolupracovat na vytváření bezpečného a vhodného prostředí a eliminaci existujících rizik z hlediska reprodukčního zdraví a zdraví žen a novorozenců,
 2. zajišťovat cílené preventivní programy, včetně zajištění screeningů;
- c) bez odborného dohledu na základě indikace lékaře se specializací v oboru gynekologie a porodnictví provádět ultrazvukové vyšetření plodu.

HLAVA III

**ERGOTERAPEUT
SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ**

§ 73

**Činnosti ergoterapeuta
se specializovanou způsobilostí**

Ergoterapeut uvedený v § 74 až 79 po získání specializované způsobilosti vykonává činnosti podle § 6 a poskytuje a organizuje rehabilitační péči v oboru ergoterapie (dále jen „specializovaná ergoterapeutická péče“). Přitom zejména může

- a) bez odborného dohledu a bez indikace
 1. připravovat informační materiály pro pacienty,
 2. navrhnout lékaři změny vedoucí k upřesnění ordinací v souladu s funkčním stavem klienta a jeho změnami,
 3. sledovat a vyhodnocovat stav pacientů z hlediska možnosti vzniku komplikací a náhlých příhod,
 4. provádět hodnocení a nácvik běžných denních činností (ADL) v nemocničním a ve vlastním sociálním prostředí s použitím specializovaných diagnostických a léčebných postupů,
 5. doporučovat a provádět nácvik v používání kompenzačních a technických pomůcek,
 6. doporučovat úpravy vlastního sociálního prostředí a pracovního prostředí,
 7. edukovat pacienty, případně osoby jimi určené, ve specializovaných ergoterapeutických postupech,
 8. instruovat zdravotnické pracovníky ve specializovaných ergoterapeutických postupech,

9. hodnotit kvalitu poskytované ergoterapeutické péče,
 10. identifikovat činnosti ergoterapeutické péče vyžadující změnu v postupu, provádět výzkum zaměřený na odhalení příčin nedostatků v ergoterapii,
 11. vytvářet podmínky pro aplikaci výsledků výzkumu do klinické praxe,
 12. navrhovat změny vedoucí k upřesnění ordinací v souladu s funkčním stavem klienta a jeho změnami,
 13. připravovat standardy specializovaných postupů v rozsahu své způsobilosti,
 14. vést specializační vzdělávání v oboru své specializace;
- b) bez odborného dohledu na základě indikace lékaře provádět specializované ergoterapeutické postupy v rámci léčebné rehabilitace.

§ 74

Ergoterapeut pro děti

Ergoterapeut pro děti vykonává činnosti podle § 73 a dále poskytuje specializovanou ergoterapeutickou péči dítěti, zejména s mentálním, fyzickým nebo souběžným postižením více vadami s přihlédnutím ke skutečnému stavu psychického a fyzického vývoje ve vztahu k vývoji, který by mělo dítě s ohledem na svůj biologický věk dosáhnout, a dále k druhu, stupni a rozsahu postižení. Dále bez odborného dohledu a indikace lékaře může

- a) hodnotit úroveň psychomotorického vývoje dítěte a diagnostikovat potíže ve výkonu aktivit denního života, lokomoce, kognitivních funkcí, komunikačních a sociálních dovedností dítěte,
 - b) aplikovat specializované metodiky, koncepty a ergoterapeutické postupy,
 - c) v rozsahu své specializované způsobilosti vykonávat činnosti při orofaciální terapii s cílem zabezpečení a posílení základních vitálních funkcí jako dýchání, polykání, příjem a zpracování potravy, vylučování, terapii dysfágií, navození a tréninku řečových a komunikačních dovedností dítěte,
 - d) u novorozenců a kojenců učit rodiče správnému polohování a manipulaci při provádění aktivit denního života, kojení, přenášení dítěte nebo hře s ním,
 - e) navrhovat úpravy domácího prostředí a doporučovat polohovací pomůcky, hračky a další pomůcky
- pro rozvoj senzomotorických a psychomotorických dovedností a sebeobslužných činností dítěte podle vývojového věku dítěte,
- f) v rozsahu své specializované způsobilosti vykonávat činnosti při prevenci kontraktur a korekci funkčního postavení horních končetin, výrobě či aplikaci termoplastických dlah pro korekci správného funkčního postavení ruky a prevenci kontraktur,
 - g) u dětí předškolního a školního věku poskytovat ergonomické poradenství a včetně přípravy dítěte na školu,
 - h) realizovat opatření vedoucí k začlenění dětí do přirozeného sociálního prostředí, napomáhat rodině při integraci a maximálním rozvoji dítěte.

§ 75

Ergoterapeut pro dospělé

Ergoterapeut pro dospělé vykonává činnosti podle § 73 a poskytuje specializovanou ergoterapeutickou péči o dospělé pacienty s patologickou změnou psychického stavu, s neurologickým, traumatologickým, ortopedickým a revmatologickým postižením, přičemž zohledňuje jejich biologický věk a stupeň funkčního omezení. Dále bez odborného dohledu a bez indikace lékaře může

- a) provádět specializované ergoterapeutické vyšetření zaměřené na hodnocení poruch tělesných funkcí a struktur, omezení v oblasti běžných denních činností s využitím specifických hodnotících nástrojů,
- b) aplikovat specializované ergoterapeutické postupy,
- c) provádět hodnocení a nácvik pracovních dovedností s ohledem na charakter duševního onemocnění, aktuální zdravotní stav a věk pacienta,
- d) udržovat pohybové schopnosti pacientů se zohledněním jejich biologického věku a stupně funkčního omezení,
- e) napomáhat adaptaci pacientů na změněné životní podmínky a podporovat zachování fyzických, kognitivních a psychických funkcí prostřednictvím cílených aktivit,
- f) realizovat opatření vedoucí k získání či zachování co nejvyšší míry soběstačnosti, funkční kapacity a začlenění do přirozeného sociálního a pracovního prostředí s důrazem na zachování kvality života pacienta,
- g) zajišťovat tvorbu, koordinaci a realizaci dlouhodobého programu léčby a rehabilitace osob s psy-

- chiatrickým onemocněním, mentálním postižením, dále osob závislých na návykových látkách, pacienta s poruchami příjmu potravy,
- h) aplikovat specializované metodiky a koncepty,
- i) aplikovat specifické ergoterapeutické techniky zaměřené na snížení bolesti,
- j) spolupracovat při výrobě či aplikaci termoplastických či jiných dlah pro korekci správného funkčního postavení ruky včetně úchopů, nacvičovat s pacientem používání speciálních protéz a ortéz pro horní a dolní končetinu,
- k) u osob s neurologickým postižením v rozsahu své specializované způsobilosti vykonávat činnosti při orofaciální terapii, terapii dysfágií a nápravu komunikačních dovedností pacienta,
- l) u pacienta s neurologickým postižením provádět kognitivní rehabilitaci prostřednictvím ergoterapeutických činností nebo prostřednictvím využití specifických počítačových programů,
- m) edukovat pacienta o preventivních opatřeních před dalším poškozením.

§ 76

Ergoterapeut pro geriatrii

Ergoterapeut pro geriatrii vykonává činnosti podle § 73 a poskytuje specializovanou ergoterapeutickou péči v geriatrii. Přitom bez odborného dohledu a bez indikace zejména může

- a) realizovat opatření vedoucí k zachování co nejvyšší míry soběstačnosti a začlenění do přirozeného sociálního prostředí,
- b) udržovat pohybové schopnosti pacientů se zohledněním jejich biologického věku a stupně funkčního omezení,
- c) napomáhat adaptaci pacientů na změněné životní podmínky a podporovat zachování fyzických, kognitivních a psychických funkcí prostřednictvím cílených aktivit.

§ 77

Ergoterapeut pro psychiatrii

Ergoterapeut pro psychiatrii vykonává činnosti podle § 73 a poskytuje specializovanou ergoterapeutickou péči duševně nemocným a mentálně postiženým. Přitom zejména může

- a) bez odborného dohledu a bez indikace
1. realizovat opatření vedoucí k zachování co nej-

- vyšší míry soběstačnosti a začlenění do přirozeného sociálního a pracovního prostředí,
 2. provádět nácvik a trénink pracovních dovedností,
 3. provádět kondiční ergoterapii za pomoci pohybových her a kreativních činností,
 4. v rozsahu své specializované způsobilosti vykonávat činnosti při dlouhodobém programu léčby drogově závislých;
- b) bez odborného dohledu na základě indikace klinického psychologa, klinického logopeda nebo lékaře provádět trénink kognitivních funkcí, sociálních a komunikačních dovedností prostřednictvím cílených aktivit.

§ 78

Ergoterapeut pro neurologii

Ergoterapeut pro neurologii vykonává činnosti podle § 73 a poskytuje specializovanou ergoterapeutickou péči neurologicky nemocným a pacientům po úrazech nervové soustavy. Přitom zejména může

- a) bez odborného dohledu a bez indikace
1. realizovat opatření vedoucí k zachování co nejvyšší míry soběstačnosti a začlenění do přirozeného sociálního prostředí,
 2. napomáhat adaptaci na změněné životní podmínky,
 3. provádět ergoterapeutické postupy se zaměřením na výcvik jemné a hrubé motoriky, senzomotoriky a nácvik obratnosti;
- b) bez odborného dohledu na základě indikace klinického psychologa, klinického logopeda nebo lékaře provádět trénink kognitivních funkcí, sociálních a komunikačních dovedností prostřednictvím cílených aktivit.

§ 79

Ergoterapeut pro traumatologii, ortopedii a revmatologii

Ergoterapeut pro traumatologii, ortopedii a revmatologii vykonává činnosti podle § 73 a poskytuje specializovanou ergoterapeutickou péči pacientům v oborech traumatologie, ortopedie a revmatologie. Přitom bez odborného dohledu a bez indikace zejména může

- a) určovat na základě funkčních vyšetření vhodné metodické postupy a realizovat opatření vedoucí k zachování co nejvyšší míry soběstačnosti,

- b) napomáhat adaptaci na změněné životní podmínky,
- c) edukovat pacienty v oblasti prevence dalšího poškození.

HLAVA IV

ZDRAVOTNÍ LABORANT SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

§ 80

Činnosti zdravotního laboranta se specializovanou způsobilostí

Zdravotní laborant uvedený v § 81 až 90 po získání specializované způsobilosti vykonává činnosti podle § 8 a ve spolupráci s odborným pracovníkem v laboratorních metodách poskytuje a organizuje laboratorní činnost v rámci diagnostické péče a ochrany veřejného zdraví, zahrnující její plánování, provádění a hodnocení v oboru své specializace (dále jen „specializovaná laboratorní péče“). Přitom zejména může

- a) bez odborného dohledu a bez indikace
 1. připravovat informační materiály pro pacienty a osoby jimi určené,
 2. spolupracovat s ostatními zdravotnickými pracovníky při zajištění edukace v přípravě na specializované diagnostické postupy, zejména poskytovat zdravotnickým pracovníkům, pacientům, případně jimi určeným osobám, odborné informace o podmínkách odběrů biologického materiálu pro cytologická vyšetření,
 3. instruovat členy týmu v oblasti své specializace,
 4. provádět zpracování biologického materiálu a jiných vyšetřovaných materiálů specializovanými postupy,
 5. provádět kalibrace jednotlivých laboratorních přístrojů v oboru své specializace nebo zaměření a zajišťovat jejich přesnou dokumentaci,
 6. provádět základní hodnocení nálezu, zejména zda jsou zjištěné výsledky fyziologické,
 7. hodnotit kvalitu poskytované laboratorní péče, a to prováděných laboratorních metod, prostředí i dokumentace, provádět verifikaci (ověření) naměřených hodnot,
 8. v rozsahu své specializované způsobilosti vykonávat činnosti při výzkumu, zejména identifikuje činnosti vyžadující změnu v postupu, provádět výzkum zaměřený na odhalení příčin

nedostatků v poskytované péči, vytvářet podmínky pro aplikaci výsledků výzkumů do klinické praxe nejen na vlastním pracovišti, ale i v rámci oboru,

- 9. provádět statistická vyhodnocení,
- 10. připravovat standardy specializovaných postupů v rozsahu své způsobilosti,
- 11. vést specializační vzdělávání v oboru své specializace,
- b) bez odborného dohledu na základě indikace lékaře provádět specializované diagnostické postupy v souladu se správnou laboratorní praxí,
- c) pod odborným dohledem lékaře nebo odborného pracovníka v laboratorních metodách se specializovanou způsobilostí v oboru
 1. provádět odběry krve u laboratorních zvířat, připravovat a testovat specializované diagnostické postupy, provádět pokusy na laboratorních zvířatech,
 2. spolupracovat na expertizní činnosti pracoviště a tvorbě a udržování systému jakosti laboratoře, provádět interní a externí kontroly kvality laboratorních vyšetření,
 3. v rozsahu své specializované způsobilosti vykonávat činnosti při zavádění, rozvoji a rutinním provádění nových specializovaných laboratorních diagnostických postupů, včetně odběru vzorků, zpracování vzorků k analýze a zpracování a vyhodnocování výsledků.

§ 81

Zdravotní laborant pro cytodiagnostiku

Zdravotní laborant pro cytodiagnostiku vykonává činnosti podle § 80 v oboru cytologie. Přitom bez odborného dohledu na základě indikace lékaře zejména může provádět

- a) rozlišení pozitivního a negativního nálezu,
- b) screening v cytodiagnostice.

§ 82

Zdravotní laborant pro klinickou biochemii

Zdravotní laborant pro klinickou biochemii vykonává činnosti podle § 80 v oboru biochemie. Přitom bez odborného dohledu a bez indikace zejména může pracovat s náročnými zdravotnickými přístroji, jako jsou například elektroforetická zařízení, chromatograf, hmotnostní spektrometr, iontoforéza, a zabezpečuje jejich správnou činnost.

§ 83

**Zdravotní laborant
pro klinickou hematologii a transfuzní službu**

Zdravotní laborant pro klinickou hematologii a transfuzní službu vykonává činnosti podle § 80 v oboru hematologie a v transfuzní službě. Přitom zejména může

- a) bez odborného dohledu a bez indikace lékaře pracovat s náročnými zdravotnickými přístroji,
- b) bez odborného dohledu na základě indikace lékaře
 1. provádět vyšetření všech skupinových systémů v oblasti všech elementů krve i všech systémů lidského séra, včetně specializovaných imunohematologických postupů,
 2. provádět specializované postupy ke snížení nebezpečí přenosu infekčních chorob transfuzními přípravky určené lékařem nebo odborným pracovníkem v laboratorních metodách a další specializované postupy podle požadavků správné výrobní praxe v zařízeních transfuzní služby,
 3. provádět vysoce specializovaná vyšetření, a to zejména morfologická, koagulační, cytochemická, flowcytometrická a molekulárněbiologické metody,
- c) pod odborným dohledem farmaceuta nebo jiné kvalifikované osoby odpovědné za výrobu léčiv podle právního předpisu upravujícího výzkum, výrobu a nakládání s léčivy²⁸⁾ pracovat na výrobě transfuzních přípravků¹³⁾ při dodržení zásad správné výrobní praxe²⁸⁾, a to zejména při získávání krve a jejích složek, jejich zpracování, označování, kontrole, skladování, balení, přepravě a výdeji a při vedení dokumentace o těchto činnostech.

§ 84

Zdravotní laborant pro histologii

Zdravotní laborant pro histologii vykonává činnosti podle § 80 v oboru histologie; přitom zejména bez odborného dohledu na základě indikace lékaře může

- a) zhotovovat histologické preparáty,
- b) provádět specializované histochemické, imunologické, cytologické, neurohistopatologické barvicí a impregnační postupy,
- c) zpracovávat biologický materiál pro vyšetření elektronové mikroskopie a tkáňových a buněčných kultur,

- d) provádět speciální metody v molekulární biologii.

§ 85

**Zdravotní laborant pro sexuologii
a asistovanou reprodukci**

Zdravotní laborant pro sexuologii a asistovanou reprodukci vykonává činnosti podle § 80 v oboru sexuologie a asistovaná reprodukce. Dále může

- a) bez odborného dohledu na základě indikace lékaře v oboru sexuologie provádět
 1. cytologické a specializované biochemické vyšetření ejakulátu,
 2. kryokonzervaci vajíček a spermií,
 3. funkční spermio logické testy,
 4. falopletyzmografické a vulvopletyzmografické vyšetření,
 5. vyšetření spermio gramu;
- b) bez odborného dohledu na základě indikace lékaře v oboru gynekologie provádět
 1. úkony asistované reprodukce při práci s oocyty, spermii a embryi,
 2. vyšetření spermio gramu,
 3. funkční spermio logické testy,
 4. zhodnocení spermií a jejich přípravu k použití v metodách asistované reprodukce,
 5. kryokonzervaci vajíček a spermií;
- c) pod odborným dohledem lékaře nebo zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování specializované laboratorní péče bez odborného dohledu provádět
 1. kryokonzervaci embryí,
 2. v rozsahu své specializované způsobilosti činnosti při mikromanipulaci s lidskými embryi,
 3. mimotělní oplození.

§ 86

Zdravotní laborant pro klinickou genetiku

Zdravotní laborant pro klinickou genetiku vykonává činnosti podle § 80 v oboru klinické genetiky. Přitom zejména může

- a) bez odborného dohledu a bez indikace zajišťovat materiály pro tkáňové kultury, zakládat, udržovat a zpracovávat krátkodobé i dlouhodobé tkáňové kultury,
- b) bez odborného dohledu na základě indikace lékaře
 1. provádět izolaci deoxyribonukleové kyseliny (DNA),

2. hodnotit cytogenetické nálezy v mikroskopu a pomocí počítačové analýzy obrazu provádět sestavení karyotypu a dokumentaci výsledku,
 3. kultivovat lymfocyty z periferní krve, fibroblasty z plodové vody, bioptické a nekroptické tkáně, zpracovávat vzorky po inkubaci, zhotovovat mikroskopické preparáty a zpracovávat je,
- c) pod odborným dohledem lékaře asistovat při odběru materiálu na prenatalní vyšetření a odběru nekroptické a bioptické tkáně.

§ 87

Zdravotní laborant pro alergologii a klinickou imunologii

Zdravotní laborant pro alergologii a klinickou imunologii vykonává činnosti podle § 80 v oboru alergologie a klinická imunologie. Přitom bez odborného dohledu na základě indikace lékaře zejména může

- a) připravovat alergeny a alergenní frakce z biologického materiálu, připravovat mikrobiální alergeny a mikrobiální imunopreparáty,
- b) pracovat s náročnou přístrojovou technikou, jako je například elektroforetické zařízení, průtokový cytometr, a zabezpečovat její správný chod.

§ 88

Zdravotní laborant pro mikrobiologii

Zdravotní laborant pro mikrobiologii vykonává činnosti podle § 80 v oboru mikrobiologie, zahrnující bakteriologii, virologii, parazitologii, mykologii a sérologii. Přitom zejména může

- a) bez odborného dohledu na základě indikace lékaře stanovit hladiny antibiotik v tělních tekutinách a citlivost na antibiotika,
- b) pod odborným dohledem lékaře nebo odborného pracovníka se specializovanou způsobilostí v oboru vykonávat v rozsahu své specializované způsobilosti činnosti spojené s výrobou imunomodulátorů.

§ 89

Zdravotní laborant pro toxikologii

Zdravotní laborant pro toxikologii vykonává činnosti podle § 80 v oboru toxikologie. Přitom bez odborného dohledu na základě indikace lékaře zejména může

- a) stanovit hladiny alkoholu a dalších návykových látek a léčiv v organismu,

- b) stanovit extraktivní a těkavé látky v biologickém materiálu zajištěném při pitvě.

§ 90

Zdravotní laborant pro vyšetřovací metody v ochraně a podpoře veřejného zdraví

Zdravotní laborant pro vyšetřovací metody v ochraně a podpoře veřejného zdraví vykonává činnosti podle § 80 v oboru ochrany a podpory veřejného zdraví, zahrnující specializované vyšetřovací a měřicí postupy pro potřeby orgánů ochrany a podpory veřejného zdraví. Přitom zejména může

- a) bez odborného dohledu a bez indikace zajišťovat přípravu činidel pro chemické a mikrobiologické rozборы, připravovat individuální složité půdy pro diagnostiku, diferenciaci a eliminaci mikroorganismů,
- b) bez odborného dohledu na základě indikace zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování specializované laboratorní péče v oboru ochrany a podpory veřejného zdraví bez odborného dohledu
 1. provádět odběry vzorků složek životního a pracovního prostředí a biologického materiálu specializovanými postupy,
 2. provádět vyšetřování a měření složek životního a pracovního prostředí, výrobků, biologického materiálu a biologické expoziční testy pro účely výkonu státního zdravotního dozoru, pro sledování ukazatelů zdravotního stavu obyvatelstva a pro monitorování vztahů zdravotního stavu obyvatelstva a faktorů životního prostředí a životních a pracovních podmínek a připravovat podklady pro hodnocení a řízení zdravotních rizik,
 3. provádět specializované laboratorní vyšetřovací postupy v oboru genetické toxikologie pro potřeby orgánů ochrany a podpory veřejného zdraví.

HLAVA V

ZUBNÍ TECHNIK SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

§ 91

Činnosti zubního technika se specializovanou způsobilostí

Zubní technik uvedený v § 92 a 93 po získání

specializované způsobilosti vykonává činnosti podle § 15 a dále poskytuje a organizuje zdravotní péči zaměřenou na zhotovování a opravování zubních náhrad, ortodontických pomůcek a dalších stomatologických výrobků. Přitom bez odborného dohledu a bez indikace může

- a) odborně vést pracovníky v zubní laboratoři v oblasti své specializace,
- b) provádět specializované postupy při zhotovování a opravování zubních náhrad, ortodontických pomůcek a dalších stomatologických výrobků,
- c) hodnotit kvalitu zhotovovaných výrobků, dbát na dodržování správných technologických postupů a návodů předepsaných výrobcem při zpracování stomatologických materiálů,
- d) ve spolupráci se specializovanými zubními lékaři v rozsahu své specializované způsobilosti vykonávat činnosti při výzkumu, zejména v oblasti nových materiálů a přístrojů, identifikovat činnosti vyžadující změnu v postupu, provádět výzkum zaměřený na odhalení příčin nedostatků při poskytování zdravotní péče v oblasti své způsobilosti, vytvářet podmínky pro aplikaci výsledků výzkumů do klinické praxe nejen na vlastním pracovišti, ale i v rámci oboru,
- e) zavádět nové metody do rutinního provozu,
- f) připravovat standardy specializovaných postupů v rozsahu své způsobilosti,
- g) vést specializační vzdělávání v oboru své specializace.

§ 92

Zubní technik pro ortodoncii

Zubní technik pro ortodoncii vykonává činnosti podle § 91 zaměřené na zhotovování a opravování stomatologických náhrad a ortodontických přístrojů a pomůcek v čelistní ortopedii.

§ 93

Zubní technik pro fixní a snímatelné náhrady

Zubní technik pro fixní a snímatelné náhrady vykonává činnosti podle § 91 zaměřené na zhotovování a opravování fixních a snímatelných náhrad.

HLAVA VI

ASISTENT OCHRANY A PODPORY VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

§ 94

Činnosti asistenta ochrany a podpory veřejného zdraví se specializovanou způsobilostí

Asistent ochrany a podpory veřejného zdraví uvedený v § 95 až 99 po získání specializované způsobilosti vykonává činnosti podle § 12 a poskytuje a organizuje zdravotní péči v oboru ochrany a podpory veřejného zdraví⁶⁾ ve spolupráci s lékařem nebo odborným pracovníkem v ochraně a podpoře veřejného zdraví. Přitom bez odborného dohledu a bez indikace zejména může

- a) identifikovat a hodnotit zdravotní rizika a navrhnout opatření ke snížení nebo odstranění zdravotního rizika,
- b) zajišťovat přípravu standardů specializovaných postupů v rozsahu své způsobilosti,
- c) připravovat informační materiály.

§ 95

Asistent ochrany a podpory veřejného zdraví pro epidemiologii

Asistent ochrany a podpory veřejného zdraví pro epidemiologii vykonává činnosti podle § 94 v oboru epidemiologie. Přitom může

- a) bez odborného dohledu a bez indikace
 1. provádět šetření, odběry biologického materiálu v ohnisku nákazy, nařizovat potřebná protiepidemická opatření, včetně zjišťování zdroje nákazy, přenosu nákazy a osob, které byly v kontaktu s infekční nemocí,
 2. provádět šetření a opatření při výskytu nemocných nákaz, připravovat podklady k posouzení hygienického a protiepidemického režimu jednotlivých zdravotnických zařízení, posuzovat jejich provozní řády a poskytovat konzultace ostatním zdravotnickým pracovníkům,
 3. provádět pravidelné kontroly sterilizace a kontroly dezinfekce ve zdravotnických zařízeních a ústavech sociální péče;
- b) bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo odborného pracovníka v ochraně a podpoře veřejného zdraví provádět dílčí činnosti při

1. kontrole povinného, zvláštního a mimořádného očkování, sběru a vyhodnocování potřebných dat,
2. realizaci epidemiologických studií infekčních i neinfekčních chorob a při velkoplošných intervenčních studiích, přípravě programů podpory zdraví a jejich realizaci.

§ 96

Asistent ochrany a podpory veřejného zdraví pro hygienu dětí a mladistvých

Asistent ochrany a podpory veřejného zdraví pro hygienu dětí a mladistvých vykonává činnosti podle § 94 v oboru hygieny dětí a mladistvých. Přitom může

- a) bez odborného dohledu a bez indikace
 1. vykonávat činnosti související s výkonem státního zdravotního dozoru nad vzdělávacími, výchovnými a ubytovacími zařízeními pro děti a mladistvé, nad zotavovacími akcemi, nad podmínkami odborného výcviku a učební praxe mladistvých; sledovat a hodnotit režim dětí a mladistvých s ohledem na správný fyzický a psychický vývoj, ochranu a podporu zdraví a věkové zvláštnosti,
 2. vykonávat činnosti související s výkonem státního zdravotního dozoru nad zařízeními stravovacích služeb pro děti a mladistvé, včetně sledování nutriční úrovně stravy a pitného režimu,
 3. v rozsahu své specializované způsobilosti zajišťovat získávání podkladů pro sledování zdravotního stavu, stavu výživy, tělesného a duševního vývoje dětí a mladistvých ve vztahu k životnímu stylu, životnímu a pracovnímu prostředí a provádět potřebná opatření k jeho zlepšení;
- b) bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo odborného pracovníka v ochraně a podpoře veřejného zdraví
 1. v rozsahu své specializované způsobilosti zajišťovat kontrolu dodržování protiepidemických opatření v zařízeních a při zotavovacích akcích pro děti a mladistvé,
 2. připravovat programy podpory a posílení zdraví dětí a mladistvých a vykonávat činnosti spojené s jejich realizací.

§ 97

Asistent ochrany a podpory veřejného zdraví pro hygienu obecnou a komunální

Asistent ochrany veřejného zdraví pro hygienu obecnou a komunální vykonává činnosti podle § 94 v oboru hygieny obecné a komunální. Přitom může

- a) bez odborného dohledu a bez indikace
 1. vykonávat specializované postupy související s výkonem státního zdravotního dozoru v oblasti zdravotních rizik životního prostředí a životních podmínek,
 2. hodnotit výsledky šetření, sledovat vliv kvality pitné vody a vod určených ke koupání na zdravotní stav populace a kontrolovat povinnosti osob zajišťujících veřejné zásobování pitnou vodou nebo provozujících koupaliště a sauny,
 3. kontrolovat plnění povinností výrobce nebo dovozce výrobků přicházejících do přímého styku s pitnou, teplou a surovou vodou, chemických přípravků a posuzovat vodárenské technologie,
 4. vykonávat činnosti související s výkonem státního zdravotního dozoru nad činnostmi epidemiologicky závažnými v oblasti péče o tělo a kontrolovat podmínky provozování těchto činností,
 5. sledovat a hodnotit hlukovou zátěž a zátěž obyvatelstva dalšími faktory životního prostředí, ukládat opatření k jejímu snížení;
- b) bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo odborného pracovníka v ochraně a podpoře veřejného zdraví provádět
 1. monitorování zátěže populace vybranými škodlivinami u vymezených skupin,
 2. sběr dat o zdravotním stavu obyvatelstva ve vztahu k životnímu prostředí.

§ 98

Asistent ochrany a podpory veřejného zdraví pro hygienu práce

Asistent ochrany a podpory veřejného zdraví pro hygienu práce vykonává činnosti podle § 94 v oboru hygieny práce. Přitom může

- a) bez odborného dohledu a bez indikace
 1. vykonávat činnosti související s výkonem státního zdravotního dozoru v ochraně zdraví při práci před nepříznivým působením faktorů pracovních podmínek a nad souvisejícími pracov-

ními podmínkami včetně vybavení pracovišť a nad plněním povinností zajistit závodní preventivní péči,

2. provádět měření a vyhodnocovat dílčí výsledky měření faktorů pracovního prostředí rozhodujících o kvalitě pracovních podmínek za účelem určení míry rizika nebo zátěže pracovníků, pokud jsou kritéria hodnocení stanovena závaznými předpisy, pro účely zařazení prací do příslušných kategorií;
- b) bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo odborného pracovníka v ochraně a podpoře veřejného zdraví
1. spolupracovat při stanovení minimálního rozsahu a termínů sledování faktorů pracovních podmínek,
 2. spolupracovat při stanovení způsobu a minimálního rozsahu sledování zátěže organismu faktory pracovních podmínek u zaměstnanců vykonávajících rizikové práce,
 3. ověřovat podmínky vzniku onemocnění pro účely posuzování nemocí z povolání.

§ 99

Asistent ochrany a podpory veřejného zdraví pro hygienu výživy a předmětů běžného užívání

Asistent ochrany a podpory veřejného zdraví pro hygienu výživy a předmětů běžného užívání vykonává činnosti podle § 94 v oboru hygieny výživy a předmětů běžného užívání. Přitom bez odborného dohledu a bez indikace zejména může

- a) vykonávat činnosti související s výkonem státního zdravotního dozoru nad stravovacími službami a nad předměty běžného užívání,
- b) zabezpečovat preventivní opatření při hromadných akcích spojených s nároky na stravování,
- c) kontrolovat kritické body při výrobě a přípravě pokrmů a jejich uvedení do oběhu a jejich dodržování,
- d) provádět a vyhodnocovat dílčí výsledky šetření, sledovat vliv výživy na zdravotní stav vybraných skupin populace, navrhnout opatření k jeho zlepšení,
- e) provádět předběžná opatření při uvádění na trh nebo do oběhu výrobků, potravin, polotovarů nebo pokrmů podezřelých z nebezpečnosti nebo zdravotní závadnosti.

§ 100

Asistent ochrany a podpory veřejného zdraví pro hygienu a epidemiologii

Asistent ochrany a podpory veřejného zdraví pro hygienu a epidemiologii vykonává činnosti podle § 12 a poskytuje a organizuje ochranu a podporu veřejného zdraví⁶⁾ ve spolupráci s lékařem nebo odborným pracovníkem v ochraně a podpoře veřejného zdraví. Dále může

- a) bez odborného dohledu a bez indikace lékaře
 1. identifikovat a posuzovat zdravotní rizika a navrhnout opatření ke snížení nebo odstranění zdravotního rizika, vykonávat činnosti spojené s řízením zdravotních rizik,
 2. připravovat zásady a postupy hodnocení a řízení zdravotních rizik,
 3. edukovat populaci o preventivních opatřeních v ochraně a podpoře veřejného zdraví, včetně tvorby vzdělávacích a informačních materiálů,
 4. v rozsahu své specializované způsobilosti vykonávat činnosti při realizaci epidemiologických studií infekčních a neinfekčních chorob, velkoplošných intervenčních studií, monitoringu zdravotního stavu populace ve vztahu k životnímu a pracovnímu prostředí, připravovat programy podpory zdraví a preventivní zdravotnické programy zaměřené na jednotlivé typy onemocnění a realizovat je v praxi,
 5. pracovat s informačními systémy v ochraně a podpoře veřejného zdraví,
 6. zajišťovat, případně provádět měření a odběr vzorků a materiálů k laboratorním vyšetřením v oblasti ochrany a podpory veřejného zdraví za účelem určení míry expozice faktorů pracovních podmínek a rizika populace a populačních skupin, a sice v ohnisku nákazy a při výskytu nemocničních nákaz,
 7. připravovat podklady pro hygienická a protiepidemická opatření, včetně zjišťování zdroje nákazy, přenosu nákazy a osob, které byly v kontaktu s infekční nemocí,
 8. připravovat podklady k posouzení hygienického a protiepidemického režimu jednotlivých zdravotnických zařízení, posuzovat jejich provozní řády a poskytovat konzultace ostatním zdravotnickým pracovníkům,
 9. v rozsahu své specializované způsobilosti vykonávat činnosti při kontrole sterilizace a dezinfekce

- fekce ve zdravotnických zařízeních a zařízeních sociálních služeb,
10. vykonávat činnosti související s výkonem státního zdravotního dozoru v oblasti zdravotních rizik životního prostředí a životních podmínek, především hodnotit výsledky šetření a sledovat plnění povinností výrobce nebo dovozce výrobků přicházejících do přímého styku s pitnou, teplou a surovou vodou, chemických přípravků a posuzovat vodárenské technologie, sledovat vliv kvality pitné vody a vod určených ke koupání na zdravotní stav populace a kontrolovat povinnosti osob zajišťujících veřejné zásobování pitnou vodou nebo provozujících koupaliště a sauny,
 11. vykonávat činnosti související s výkonem státního zdravotního dozoru nad činnostmi epidemiologicky závažnými v oblasti péče o tělo a v rozsahu své specializované způsobilosti vykonávat činnosti spojené s kontrolou podmínek provozování těchto činností v souladu s jiným právním předpisem³⁰⁾,
 12. sledovat a hodnotit hlukovou zátěž a zátěž obyvatelstva dalšími faktory životního prostředí,
 13. vykonávat činnosti související s výkonem státního zdravotního dozoru v ochraně a podpoře zdraví při práci, včetně vyhodnocování výsledků měření faktorů pracovních podmínek za účelem určení míry expozice zaměstnanců a pro účely zařazení prací do kategorií, podle jiného právního předpisu³⁰⁾,
 14. vykonávat činnosti související s výkonem státního zdravotního dozoru nad předměty běžného užívání; nad službami stravovacími i pro děti a mladistvé, včetně sledování nutriční úrovně stravy a pitného režimu; nad vzdělávacími, výchovnými a ubytovacími zařízeními pro děti a mladistvé, zotavovacími akcemi a podmínkami odborného výcviku a učební praxe mladistvých; zabezpečovat preventivní opatření při hromadných akcích spojených s nároky na stravování, provádět sledování, hodnocení a konzultace systému kritických bodů při výrobě a přípravě pokrmů a jejich uvedení do oběhu a jejich do držování,
 15. připravovat podklady k předběžnému opatření při uvádění výrobků, potravin, polotovarů nebo pokrmů podezřelých z nebezpečnosti nebo zdravotní závadnosti na trh nebo do oběhu,
 16. provádět sběr dat, jejich analýzy, interpretaci výsledků chemických a biologických vyšetření a fyzikálních měření a připravovat podklady pro rozhodování orgánů ochrany a podpory veřejného zdraví, včetně návrhů vhodných opatření,
 17. v rozsahu své specializované způsobilosti vést praktickou výuku specializačního vzdělávání v oborech ochrany a podpory veřejného zdraví,
 18. vést celoživotní vzdělávání včetně specializačního vzdělávání v oboru své specializace;
- b) bez odborného dohledu a na základě indikace lékaře nebo odborného pracovníka v ochraně a podpoře veřejného zdraví
1. v rozsahu své specializované způsobilosti vykonávat činnosti spojené s úkoly krizového managementu,
 2. v rozsahu své specializované způsobilosti provádět výzkum a aplikaci výzkumu do praxe v oborech ochrany a podpory veřejného zdraví,
 3. v rozsahu své specializované způsobilosti vykonávat činnosti spojené s kontrolou povinného, zvláštního a mimořádného očkování, se sběrem a vyhodnocováním potřebných dat,
 4. v rozsahu své specializované způsobilosti vykonávat činnosti při kontrole dodržování protiepidemických opatření v zařízeních a při zotavovacích akcích pro děti a mladistvé, připravovat programy podpory a posílení zdraví dětí a mladistvých a realizovat je v praxi,
 5. v rozsahu své specializované způsobilosti vykonávat činnosti při monitorování zátěže vybraných škodlivin u vymezených skupin populace,
 6. spolupracovat při stanovení minimálního rozsahu a termínů sledování faktorů pracovních podmínek; při stanovení způsobu a minimálního rozsahu sledování zátěže organismu faktory pracovních podmínek u zaměstnanců vykonávajících rizikové práce a ověřovat podmínky vzniku onemocnění pro účely posuzování nemocí z povolání,

³⁰⁾ Vyhláška č. 432/2003 Sb., kterou se stanoví podmínky pro zařazování prací do kategorií, limitní hodnoty ukazatelů biologických expozičních testů, podmínky odběru biologického materiálu pro provádění biologických expozičních testů a náležitosti hlášení prací s azbestem a biologickými činiteli, ve znění pozdějších předpisů.

7. v rozsahu své specializované způsobilosti provádět sběr dat o úředních kontrolách za účelem ověření dodržování právních předpisů Evropské unie.

HLAVA VII

FARMACEUTICKÝ ASISTENT SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

§ 101

Činnosti farmaceutického asistenta se specializovanou způsobilostí

Farmaceutický asistent uvedený v § 102 až 107 po získání specializované způsobilosti vykonává činnosti podle § 18 a ve spolupráci s farmaceutem organizuje zdravotní péči ve farmaceutické asistenci. Přitom zejména bez odborného dohledu a bez indikace může

- hodnotit kvalitu zdravotní péče podle věty první, včetně prováděných laboratorních metod, prostředí i dokumentace,
- provádět výzkum, zejména identifikovat činnosti vyžadující změnu v postupu, vykonávat činnosti související s výzkumem zaměřeným na odhalení příčin nedostatků v poskytované péči, vytvářet podmínky pro aplikaci výsledků výzkumů do klinické praxe,
- zavádět nové metody do provozu,
- připravovat standardy specializovaných postupů v rozsahu své způsobilosti,
- vést specializační vzdělávání v oboru své specializace.

§ 102

Farmaceutický asistent pro přípravu radiofarmak

Farmaceutický asistent pro přípravu radiofarmak vykonává činnosti podle § 101 a specializovanou činnost v oblasti přípravy radiofarmak. Přitom zejména může bez odborného dohledu na základě indikace lékaře, farmaceuta nebo jiného odborně způsobilého zdravotnického pracovníka^{18), 31)} a v souladu s pokyny radiologického fyzika provádět praktickou část jednotlivého lékařského ozáření, a to přípravu a kontrolu radiofarmak, včetně dalších činností souvisejících s je-

jich přípravou, zejména příjem a instalaci generátorů, likvidaci zbytků a dekontaminaci pracoviště.

§ 103

Farmaceutický asistent pro farmaceutickou kontrolu

Farmaceutický asistent pro farmaceutickou kontrolu vykonává činnosti podle § 101 a specializované postupy v oblasti farmaceutické kontroly léčiv. Přitom bez odborného dohledu a bez indikace zejména může

- provádět analýzy léčiv, zkoušky na mikrobiologickou nezávadnost a sterilitu, ověřovat stabilitu léčivých látek a přípravků podle standardů,
- připravovat přesné standardní a srovnávací roztoky a živné půdy,
- zabezpečovat dekontaminaci veškerého mikrobiologického materiálu a specifické požadavky hygienického režimu,
- provádět kontrolní činnosti zaměřené na hodnocení jakosti léčiv.

§ 104

Farmaceutický asistent pro léčivé rostliny

Farmaceutický asistent pro léčivé rostliny vykonává činnosti podle § 101 a specializované postupy v oblasti zacházení s léčivými rostlinami a léčivými přípravky připravenými a vyrobenými z léčivých rostlin. Přitom bez odborného dohledu a bez indikace zejména může

- zajišťovat nákup léčivých rostlin a jejich skladování,
- provádět poradenskou činnost při prodeji léčivých přípravků z léčivých rostlin.

§ 105

Farmaceutický asistent pro zdravotnické prostředky

Farmaceutický asistent pro zdravotnické prostředky vykonává činnosti podle § 101 a specializované postupy v oblasti skladování, výdeje a prodeje zdravotnických prostředků. Přitom bez odborného dohledu a bez indikace zejména může

- zajišťovat výdej úplného sortimentu zdravotnických prostředků,
- provádět poradenskou činnost v oblasti výběru,

³¹⁾ Vyhláška č. 84/2008 Sb., o správné lékárenské praxi, bližších podmínkách zacházení s léčivy v lékárnách, zdravotnických zařízeních a u dalších provozovatelů a zařízení vydávajících léčivé přípravky.

správného použití a uchovávání zdravotnických prostředků a dalších výrobků souvisejících s péčí o zdraví.

§ 106

Farmaceutický asistent pro přípravu náročných lékových forem

Farmaceutický asistent pro přípravu náročných lékových forem vykonává činnosti podle § 101 a specializované postupy v oblasti přípravy náročných lékových forem. Přitom bez odborného dohledu a indikace zejména může provádět kontrolu

- a) správné manipulace s léčivými, zejména cytostatiky,
- b) zabezpečení správné lékárenské praxe, kontrolu zabezpečení aseptického prostředí a správné funkce přístrojů a zařízení, například izolátorů.

§ 107

Farmaceutický asistent pro specifické lékárenské činnosti

Farmaceutický asistent pro specifické lékárenské činnosti vykonává činnosti podle § 101 a specializované postupy v oblasti konzultační a poradenské činnosti pro léčivé přípravky, které lze vydávat bez lékařského předpisu; specializované postupy v oblasti nemocničního lékárenství a v oblasti farmaceutické kontroly léčivých přípravků. Dále bez odborného dohledu a bez indikace může

- a) provádět kontrolu zabezpečení správné lékárenské praxe³²⁾,
- b) provádět kontrolní činnosti zaměřené na hodnocení jakosti léčivých přípravků,
- c) provádět individuální konzultační činnost v oblasti léčivých přípravků, které lze vydávat bez lékařského předpisu, doplňků stravy a dalšího sortimentu,

mentu, které lékárna prodává na základě oprávnění provozovat živnost³³⁾,

- d) při výdeji na žádanky a při výdeji na základě nálehuavé objednávky léčivých přípravků fyzických a právnických osob oprávněných poskytovat zdravotní péči³⁴⁾ a fyzických nebo právnických osob oprávněných vykonávat veterinární činnosti³⁵⁾, s výjimkou léčivých přípravků obsahujících omamné látky skupiny I³⁶⁾ a psychotropní látky skupiny II³⁶⁾, které musí být vyřízeny přednostně, provádět generické záměny,
- e) spolupracovat v oblasti objektivního hodnocení účinků léčivých přípravků, jejich interakcí a nežádoucích účinků u zdravého i nemocného člověka na úrovni odpovídající potřebám pacienta i zdravotnického zařízení, v přímé spolupráci s dalšími odborníky multidisciplinárního týmu,
- f) připravovat technologicky náročné lékové formy, kontrolovat správnou manipulaci s cytotoxickými látkami,
- g) v rozsahu své specializované způsobilosti zajišťovat aseptické prostředí a správné funkce přístrojů a zařízení, například izolátorů, laminárních boxů apod., v souladu s jinými právními předpisy³⁷⁾,
- h) provádět analýzy léčivých přípravků, zkoušky na mikrobiologickou nezávadnost a sterilitu, ověřovat stabilitu léčivých látek a přípravků podle standardů,
- i) připravovat přesné standardní a srovnávací roztoky a živné půdy,
- j) dohlížet na správné zacházení s léčivými přípravky a zdravotnickými prostředky na odděleních nemocnic, školit v této oblasti nelékařské zdravotnické pracovníky,
- k) účastnit se klinického hodnocení humánních léčivých přípravků.

³²⁾ Například zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 84/2008 Sb.

³³⁾ Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

³⁴⁾ Zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů.

³⁵⁾ Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů.

³⁶⁾ Přílohy č. 1 a 5 zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

³⁷⁾ Vyhláška č. 195/2005 Sb., kterou se upravují podmínky předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění a hygienické požadavky na provoz zdravotnických zařízení a ústavů sociální péče.

HLAVA VIII

ZDRAVOTNICKÝ ZÁCHRANÁŘ
SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

§ 108

Operátor zdravotnického operačního střediska

Zdravotnický záchranář po získání specializované způsobilosti vykonává činnosti podle § 17.

§ 109

Zdravotnický záchranář pro urgentní medicínu

Zdravotnický záchranář pro urgentní medicínu vykonává činnosti podle § 17 a § 54 písm. a) a dále poskytuje specifickou ošetrovatelskou péči a neodkladnou diagnosticko-léčebnou péči na úseku neodkladné péče, anesteziologicko-resuscitační péče a v rámci akutního příjmu. Přitom zejména může

- a) bez odborného dohledu a bez indikace lékaře
 1. zajišťovat dýchací cesty dostupnými pomůckami u pacienta staršího 10 let při prováděné kardiopulmonální resuscitaci,
 2. zahájit a provádět kardiopulmonální resuscitaci pomocí použití přístrojů k automatické srdeční masáži, včetně defibrilace srdce elektrickým výbojem po provedení záznamu elektrokardiogramu, a podání léčiv pro resuscitaci bezprostředně nezbytných,
 3. odebírat biologický materiál na vyšetření,
 4. zavádět a udržovat kyslíkovou terapii,
 5. zajišťovat intraoseální vstup,
 6. zajišťovat stálou připravenost pracoviště, včetně funkčnosti speciální přístrojové techniky a materiálního vybavení; sledovat a analyzovat údaje na speciální přístrojové technice, rozpoznávat technické komplikace a řešit je,
 7. provádět zdravotnickou část záchranných a likvidačních prací při mimořádných událostech v součinnosti s velitelem zásahu³⁸⁾;
- b) bez odborného dohledu na základě indikace lékaře
 1. provádět měření a analýzu fyziologických funkcí pomocí přístrojové techniky, včetně využití invazivních metod,
 2. provádět externí kardiostimulaci,

3. provádět tracheobronchiální laváže pacientů s tracheální intubací,
4. zavádět gastrickou sondu a provádět výplach žaludku u pacienta při vědomí,
5. zavádět gastrickou sondu a provádět výplach žaludku u pacienta staršího 10 let v bezvědomí se zajištěnými dýchacími cestami,
6. provádět extubaci tracheální kanyly.

HLAVA IX

NUTRIČNÍ TERAPEUT
SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

§ 110

**Činnosti nutričního terapeuta
se specializovanou způsobilostí**

Nutriční terapeut uvedený v § 110 až 114 po získání specializované způsobilosti vykonává činnosti podle § 14, poskytuje a organizuje specifickou ošetrovatelskou péči zaměřenou na uspokojování nutričních potřeb pacientů, a to její plánování, provádění a hodnocení v oboru specializace (dále jen „specializovaná nutriční péče“). Přitom bez odborného dohledu a bez indikace zejména může

- a) připravovat informační materiály pro pacienty,
- b) edukovat pacienty, případně jimi určené osoby ve speciálních dietách,
- c) sledovat a vyhodnocovat stav pacientů z hlediska možnosti vzniku komplikací a náhlých příhod,
- d) instruovat zdravotnické pracovníky v oblasti své specializace,
- e) hodnotit kvalitu poskytované péče,
- f) provádět výzkum, zejména
 1. identifikovat činnosti péče vyžadující změnu v postupu,
 2. provádět výzkum zaměřený na odhalení příčin nedostatků v poskytované péči,
 3. vytvářet podmínky pro aplikaci výsledků výzkumu do klinické praxe na vlastním pracovišti i v rámci oboru,
 4. připravovat standardy specializovaných postupů v rozsahu své způsobilosti,
- g) vést specializační vzdělávání v oboru své specializace.

³⁸⁾ Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, ve znění pozdějších předpisů.

§ 111

Nutriční terapeut pro výživu dětí

Nutriční terapeut pro výživu dětí vykonává činnosti podle § 110 a poskytuje specializovanou nutriční péči v oblasti preventivní a léčebné výživy dětí. Dále bez odborného dohledu a bez indikace lékaře může

- a) sestavovat nutriční plány, stravovací pokyny a režimy pro výživu a léčebnou výživu dětí podle potřeb všech věkových kategorií pro zdravotnická zařízení a zařízení sociálních služeb,
- b) předávat informace zdravotnickým pracovníkům a pacientovi o zásadách správné a léčebné výživy,
- c) komplexně vyhodnocovat nutriční stav dítěte za pomoci laboratorních vyšetření, včetně specializovaných postupů a indirektní kalorimetrie,
- d) doporučovat výživové doplňky podle individuálního stavu dítěte a jeho onemocnění,
- e) sledovat efekt stanovené nutriční podpory a doporučovat lékaři případné změny,
- f) navrhovat léčebnou výživu pro děti.

§ 112

Nutriční terapeut pro komunitní péči

Nutriční terapeut pro komunitní péči vykonává činnosti podle § 110 a poskytuje specializovanou nutriční péči v oblasti primární péče a ochrany veřejného zdraví. Přitom zejména může

- a) bez odborného dohledu a bez indikace
 1. vést poradny pro zdravou výživu, sestavovat výživové programy pro vybrané skupiny obyvatel,
 2. vést kurzy dietního a správného stravování,
 3. sledovat riziko a stav výživy jedinců i skupin a navrhnout příslušná opatření,
 4. vyhodnocovat stav výživy pacientů na základě provedených vyšetření nutných ke zjištění stavu výživy,
 5. vykonávat činnosti podle § 99 písm a) až d);
- b) bez odborného dohledu na základě indikace lékaře navrhovat vhodný výživový režim a výživové doplňky u pacientů v domácí péči, včetně pacientů se závažnými poruchami výživy a látkové přeměny a dalšími závažnými stavy.

§ 113

Nutriční terapeut pro výživu v těžkých stavech

Nutriční terapeut pro výživu v těžkých stavech

vykonává činnosti podle § 110 a poskytuje specializovanou nutriční péči pacientům se závažnými poruchami výživy a metabolismu a pacientům se závažným celkovým onemocněním, které má nebo může mít za následek poruchy výživy. Přitom zejména může

- a) bez odborného dohledu a bez indikace
 1. analyzovat a vyhodnocovat celkový energetický příjem pacientů a jeho biologickou hodnotu,
 2. komplexně vyhodnocovat stav výživy pacientů na základě provedených vyšetření nutných ke zjištění stavu výživy, včetně specializovaných postupů a kalorimetrie,
 3. doporučovat vhodné výživové doplňky;
- b) bez odborného dohledu na základě indikace lékaře
 1. navrhovat skladbu výživy a zavádět výživová opatření,
 2. na základě zjištěných údajů vzhledem ke stavu pacientů a jejich nutričnímu příjmu navrhovat doplnění, případně rozšíření, celkového příjmu preparáty enterální a parenterální výživy,
 3. sestavovat realimentační postupy u pacientů léčených parenterální a enterální výživou,
 4. sestavovat postup výživy při přechodu z parenterální nebo enterální výživy na perorální způsob výživy,
 5. sestavovat enterální výživový režim a kombinovaný režim.

§ 114

Nutriční terapeut pro výživu dospělých

Nutriční terapeut pro výživu dospělých vykonává činnosti podle § 110 a poskytuje specializovanou nutriční péči v oblasti prevence a léčebné výživy dospělých, zejména pečuje o pacienta se závažnými poruchami výživy a metabolismu a pacienta se závažným celkovým onemocněním, které má nebo může mít za následek poruchy výživy. Dále bez odborného dohledu a bez indikace lékaře může

- a) sestavovat nutriční plány, stravovací pokyny a režimy pro výživu a léčebnou výživu dospělých podle potřeb všech věkových kategorií pro zdravotnická zařízení a zařízení sociálních služeb,
- b) předávat informace zdravotnickým pracovníkům a pacientovi o zásadách správné a léčebné výživy,
- c) komplexně vyhodnocovat nutriční stav i za pomoci laboratorních vyšetření, včetně specializovaných postupů a indirektní kalorimetrie,

- d) posuzovat nutriční složení potravin určených pro jednotlivé skupiny obyvatelstva,
- e) doporučovat výživové doplňky a speciální formy výživy podle individuálního nutričního stavu dospělého a specifík dané věkové kategorie a onemocnění,
- f) sledovat efekt stanovené nutriční podpory a doporučovat lékaři případné změny,
- g) navrhovat léčebnou výživu pro dospělé.

HLAVA X

BIOMEDICÍNSKÝ TECHNIK SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

§ 115

Činnosti biomedicínského technika se specializovanou způsobilostí

(1) Biomedicínský technik uvedený v § 116 až 121 po získání specializované způsobilosti vykonává činnosti podle § 19 a ve spolupráci s klinickým inženýrem organizuje činnost zdravotnických i jiných odborných pracovníků v oboru své specializace při poskytování diagnostické a léčebné péče při použití zdravotnických přístrojů. Přitom bez odborného dohledu a bez indikace zejména může

- a) instruovat zdravotnické pracovníky a jiné odborné pracovníky v oblasti své specializace,
- b) hodnotit kvalitu poskytované péče, a to prováděných činností, prostředí i dokumentace,
- c) v rozsahu své specializované způsobilosti provádět výzkum, zejména identifikovat činnosti vyžadující změnu v postupu, provádět výzkum zaměřený na odhalení příčin nedostatků v poskytované péči, vytvářet podmínky pro aplikaci výsledků výzkumu do klinické praxe na vlastním pracovišti i v rámci oboru,
- d) zavádět nové metody do běžného provozu,
- e) spolupracovat na technických otázkách při získávání (akvizici) klinických informačních systémů,
- f) v rozsahu své specializované způsobilosti zajišťovat tvorbu preventivních opatření vycházejících z vyhodnocování případů selhání zdravotnických přístrojů,
- g) připravovat standardy specializovaných postupů v rozsahu své způsobilosti,
- h) vést specializační vzdělávání v oboru své specializace.

(2) Biomedicínský technik uvedený v odstavci 1 nevykonává činnosti související s obsluhou těch částí radiologických zařízení, které jsou zdrojem ionizujícího záření, a činnosti vyhrazené osobám se zvláštní odbornou způsobilostí podle právních předpisů upravujících způsob využívání jaderné energie a ionizujícího záření²²).

§ 116

Klinický technik

Klinický technik vykonává činnosti podle § 115. Dále bez odborného dohledu a bez indikace může

- a) modifikovat nebo tvořit diagnostický software (interpretace například elektroencefalogramu, elektrokardiogramu, fetálního elektrokardiogramu, konzultační a expertní diagnostické systémy),
- b) vytvářet potřebné moduly klinických informačních systémů,
- c) modifikovat diagnostické zobrazovací zdravotnické přístroje,
- d) zajišťovat technickou asistenci při elektrofyziologických vyšetřeních, impulzoterapii srdce a při vyšetřeních zobrazovacími metodami,
- e) kalibrovat kritické bloky zdravotnických přístrojů monitorujících základní životní funkce, laboratorních zdravotnických přístrojů, terapeutických zdravotnických přístrojů.

§ 117

Klinický technik pro diagnostické zdravotnické přístroje

Klinický technik pro diagnostické zdravotnické přístroje vykonává činnosti podle § 115 v oblasti diagnostických zdravotnických přístrojů, s výjimkou diagnostických zobrazovacích zdravotnických přístrojů. Dále může

- a) bez odborného dohledu a na základě indikace lékaře zajišťovat technickou asistenci při elektrofyziologických vyšetřeních, impulzoterapii srdce a při vyšetřeních zobrazovacími metodami,
- b) bez odborného dohledu a bez indikace lékaře
 1. modifikovat diagnostický software pro interpretaci elektroencefalogramu, elektrokardiogramu a další konzultační a expertní diagnostické systémy,
 2. kalibrovat kritické bloky zdravotnických přístrojů monitorujících základní životní funkce.

§ 118

**Klinický technik
pro laboratorní zdravotnické přístroje**

Klinický technik pro laboratorní zdravotnické přístroje vykonává činnosti podle § 115 v oblasti laboratorních zdravotnických přístrojů. Dále bez odborného dohledu a bez indikace může kalibrovat kritické bloky laboratorních zdravotnických přístrojů.

§ 119

**Klinický technik
pro diagnostické zobrazovací zdravotnické přístroje**

Klinický technik pro diagnostické zobrazovací zdravotnické přístroje vykonává činnosti podle § 115 v oblasti diagnostických zobrazovacích zdravotnických přístrojů. Přitom bez odborného dohledu a bez indikace může zejména vytvářet modifikace softwaru a nástavbový software pro diagnostické zobrazovací zdravotnické přístroje.

§ 120

**Klinický technik
pro terapeutické zdravotnické přístroje**

Klinický technik pro terapeutické zdravotnické přístroje vykonává činnosti podle § 115 v oblasti terapeutických zdravotnických přístrojů s výjimkou zařízení pro podporu nebo náhradu kardiopulmonální činnosti. Přitom bez odborného dohledu a bez indikace zejména může

- a) kalibrovat kritické bloky terapeutických zdravotnických přístrojů,
- b) zajišťovat provoz zdravotnických přístrojů pro mimotělní očistu krve.

§ 121

Klinický technik pro perfuziologii

Klinický technik pro perfuziologii vykonává činnosti podle § 115 a dále činnosti spojené s řízením mimotělního oběhu; přitom bez odborného dohledu na základě indikace lékaře může vykonávat činnosti podle § 67 písm. a) až j).

HLAVA XI

PSYCHOLOG
SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

§ 122

Klinický psycholog

Klinický psycholog vykonává bez odborného dohledu činnosti podle § 23.

§ 123

Dětský klinický psycholog

Dětský klinický psycholog vykonává bez odborného dohledu činnosti podle § 23 včetně specializovaných postupů v péči o děti a organizuje psychologickou péči o děti.

HLAVA XII

LOGOPED
SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

§ 124

Klinický logoped

Klinický logoped vykonává činnosti podle § 3 odst. 1 a dále bez odborného dohledu a bez indikace může

- a) provádět logopedickou diagnostiku a diferenciální diagnostiku pro další léčebnou péči a výsledky postupuje dalším odborníkům,
- b) provádět léčbu a rehabilitaci všech poruch a vad řeči a sluchu a hlasu dětí i dospělých,
- c) provádět logopedickou prevenci, výchovu a poradenství s cílem dosažení kvalitního vývoje komunikačních dovedností,
- d) školit zdravotnické pracovníky v oblasti komunikačních možností při poškození centrálního nervového systému,
- e) odborně vést logopedy (§ 46),
- f) provádět poradenskou činnost v oblasti péče o zdravý vývoj řeči,
- g) provádět konziliární a posudkovou činnost.

HLAVA XIII

ZRAKOVÝ TERAPEUT
SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

§ 125

Klinický zrakový terapeut

Klinický zrakový terapeut vykonává bez odborného dohledu činnosti podle § 24.

HLAVA XIV

FYZIOTERAPEUT
SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

§ 126

Odborný fyzioterapeut

Odborný fyzioterapeut po získání specializované

způsobnosti vykonává činnosti podle § 25, poskytuje a organizuje specializovanou fyzioterapeutickou péči za použití metodiky (konceptu), na kterou byl v rámci specializačního vzdělávání zaměřen (například v metodice podle Lewita, v hipoterapii, Kabatově technice proprioreceptivní nervosvalové facilitace, Vojtově vývojové kinesiologii, metodice Mojžíšové, Brüggerové konceptu). Přitom zejména může

- a) bez odborného dohledu a bez indikace
 1. edukovat pacienty, případně osoby jimi určené, ve specializovaných fyzioterapeutických postupech,
 2. sledovat a vyhodnocovat stav pacientů z hlediska možnosti vzniku komplikací a náhlých příhod,
 3. instruovat fyzioterapeuty a další zdravotnické pracovníky v náročných a specializovaných fyzioterapeutických postupech,
 4. hodnotit kvalitu poskytované péče,
 5. identifikovat činnosti fyzioterapeutické péče vyžadující změnu v postupu, provádět výzkum zaměřený na odhalení příčin nedostatků v rehabilitační péči, vyhodnocovat účinnost používaných specializovaných postupů,
 6. vytvářet podmínky pro aplikaci výsledků výzkumů do klinické praxe na vlastním pracovišti i v rámci oboru,
 7. připravovat standardy specializovaných postupů v rozsahu své způsobilosti,
 8. vést specializační vzdělávání v oboru své specializace;
- b) bez odborného dohledu na základě diagnózy lékaře provádět specializované fyzioterapeutické postupy v rámci léčebné rehabilitace.

§ 127

Odborný fyzioterapeut pro neurologii

Odborný fyzioterapeut pro neurologii vykonává činnosti v příslušném zaměření podle § 126 při poskytování rehabilitační péče o neurologicky nemocné, včetně specializovaných kineziologických diagnostických postupů; přitom zejména bez odborného dohledu v souladu s diagnózou a cílem stanoveným lékařem a na základě vlastních vyšetření může provádět patofyziologický rozbor, např. u systému pyramidového, extrapyramidového, mozečkového a senzitivního.

§ 128

Odborný fyzioterapeut pro vnitřní lékařství

Odborný fyzioterapeut pro vnitřní lékařství vykonává činnosti v příslušném zaměření podle § 126 při poskytování fyzioterapeutické péče o pacienty v interních oborech. Přitom bez odborného dohledu v souladu s diagnózou a cílem stanoveným lékařem a na základě vlastních vyšetření zejména může

- a) hodnotit funkční stav u nemocných s interním onemocněním, včetně vitálních funkcí, vyhodnocovat závažnost potíží, které mohou ovlivnit volbu další pohybové léčby, volit vhodné fyzioterapeutické postupy, přístrojová vyšetření k hodnocení funkčních ukazatelů pohybového systému a k hodnocení odezvy organismu na ně,
- b) provádět specializované diagnostické, kineziologické postupy včetně diagnostiky svalových dysbalancí.

§ 129

Odborný fyzioterapeut pro chirurgické obory a traumatologii

Odborný fyzioterapeut pro chirurgické obory a traumatologii vykonává činnosti v příslušném zaměření podle § 126 při poskytování rehabilitační péče o pacienty v chirurgických oborech; přitom bez odborného dohledu v souladu s diagnózou a cílem stanoveným lékařem a na základě vlastních vyšetření zejména může

- a) na základě specializovaných kineziologických diagnostických postupů, včetně diagnostiky svalových dysbalancí, vyšetření zkrácených a oslabených svalů a funkčních poruch pohybového systému volit a určovat vhodné metodické postupy,
- b) provádět interpretaci a korekci svalových dysbalancí, poruch pohybových stereotypů a postury, lokomoce a hybnosti na základě specializovaných fyzioterapeutických vyšetřovacích postupů,
- c) hodnotit odezvu organismu na pohybovou léčbu.

§ 130

Odborný fyzioterapeut pro neonatologii a pediatrii

Odborný fyzioterapeut pro neonatologii a pediatrii vykonává činnosti v příslušném zaměření podle § 126 při poskytování rehabilitační péče o děti, zejména novorozence a kojence. Přitom bez odborného dohledu v souladu s diagnózou a cílem stanoveným lékařem a na základě vlastních vyšetření zejména může

- a) hodnotit výbavnost základních novorozeneckých reflexů,
- b) na základě znalostí pohybového vývoje v rané ontogenezi hodnotit a diagnostikovat poruchy hybnosti v novorozeneckém období,
- c) aplikovat techniky reflexní lokomoce a další fyzioterapeutické techniky určené pro dětský věk,
- d) v rozsahu své specializované způsobilosti provádět činnosti při prevenci a léčbě svalových dysbalancí, organizovat preventivní fyzioterapeutickou péči u vertebrogenních poruch dětí, rozvíjet psychické schopnosti dítěte souběžně s úpravou motorických deficitů,
- e) aplikovat techniky respirační fyzioterapie,
- f) hodnotit reakci vnitřních systémů organismu na pohybovou léčbu.

HLAVA XV

RADIOLOGICKÝ FYZIK SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

§ 131

Klinický radiologický fyzik

(1) Klinický radiologický fyzik vykonává bez odborného dohledu činnosti podle § 26. Přitom zejména může

- a) navrhovat vnitřní havarijní plány a havarijní řády radiologických pracovišť,
- b) provádět a organizovat výzkumnou činnost v rámci oboru,
- c) vyhodnocovat fyzikální a technické aspekty vnitřních i vnějších klinických auditů i dalších auditů,
- d) v rozsahu své specializované způsobilosti vykonávat činnosti při specifikaci technických parametrů přístrojů v rámci investičního plánování, zajišťovat a vést fyzikálně-technické činnosti spojené s přejímáním, kontrolou, manipulací a uložením radiologických zařízení²⁰⁾,
- e) zajišťovat ověřování stanovených měřidel v oblasti veličin atomové a jaderné fyziky, zajišťovat kalibraci dalších měřidel používaných v oblasti radiologické fyziky³⁹⁾,
- f) provádět dohled nad uváděním radioaktivních látek do životního prostředí,

- g) iniciovat fyzikální, technická a organizační opatření s cílem snížení radiační zátěže pacientů.

(2) Klinický radiologický fyzik se zvláštní odbornou způsobilostí pro radiodiagnostiku může vykonávat činnosti podle odstavce 1 a dále může

- a) vést specializační vzdělávání v rozsahu své specializované způsobilosti a své zvláštní odborné způsobilosti,
- b) hodnotit radiologické události, vyhodnocovat případy selhání zdravotnické techniky a zařízení pro radiační ochranu a vykonávat činnosti spojené s tvorbou preventivních opatření,
- c) identifikovat činnosti vyžadující změnu v postupech při nakládání se zdroji ionizujícího záření, provádět činnosti spojené s vývojem a zaváděním nových klinických radiologických postupů,
- d) připravovat standardy specializovaných postupů v rozsahu své specializované způsobilosti a zvláštní odborné způsobilosti,
- e) optimalizovat nastavení parametrů zdrojů ionizujícího záření v rámci klinického provozu,
- f) provádět měření nezbytná pro ověření aplikované dávky při použití složitých nebo nestandardních radiologických postupů,
- g) provádět analýzu rizik při radiačních činnostech a iniciovat příslušná opatření,
- h) v rozsahu své specializované způsobilosti provádět činnosti spojené s vývojem, zpracováním a ověřováním metodik zkoušek provozní stálosti zdrojů ionizujícího záření a dalšího radiologického zařízení,
- i) v rozsahu své specializované způsobilosti provádět činnosti spojené s vývojem, zpracováním a ověřováním metodik zkoušek dlouhodobé stability a přejímacích zkoušek zdrojů ionizujícího záření.

(3) Klinický radiologický fyzik se zvláštní odbornou způsobilostí pro radioterapii může vykonávat činnosti podle odstavců 1 a 2.

(4) Klinický radiologický fyzik se zvláštní odbornou způsobilostí pro nukleární medicínu může vykonávat činnosti podle odstavců 1 a 2, a dále

- a) při terapii otevřenými zářiči sledovat dávky absorbované pacienty, provádět příslušné výpočty a od-

³⁹⁾ § 3 zákona č. 505/1990 Sb., ve znění zákona č. 119/2000 Sb.

hady včetně posouzení radiačního rizika a poskytovat tyto údaje lékařům,

- b) na pracovištích s otevřenými zářiči provádět dohled nad jímáním kapalných odpadů a nad vymírací nádrží a zajišťovat radiační ochranu v pokojích pacientů.

(5) Klinický radiologický fyzik bez odborného dohledu na základě požadavku indikujícího lékaře a indikace aplikujícího lékaře může provádět praktickou část lékařského ozáření, a to jeho fyzikálně-technickou část.

HLAVA XVI

ODBOBNÝ PRACOVNÍK V LABORATORNÍCH METODÁCH SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

§ 132

Činnosti bioanalytika

Bioanalytik uvedený v § 133 až 139 po získání specializované způsobilosti bez odborného dohledu vykonává činnosti podle § 27 v oboru své specializace a organizuje a dohlíží na činnost ostatních zdravotnických i jiných odborných pracovníků v oboru své specializace. Přitom zejména může

- a) bez odborného dohledu a bez indikace
1. vytvářet systém identifikace vzorků zaslaných k vyšetření, jejich uchování, dokumentace a archivace výsledků vyšetření,
 2. kontrolovat přístrojovou techniku stanovenou k provádění laboratorních vyšetření, vyhodnocovat případy selhání zdravotnické techniky a zajišťovat jejich prevenci,
 3. zajišťovat programy interní a mezilaboratorní kontroly jakosti, interpretovat a aplikovat jejich výsledky do laboratorní praxe,
 4. v rozsahu své specializované způsobilosti zajišťovat tvorbu a udržování řízené dokumentace v laboratoři,
 5. řídit zavádění a dodržování obecných pravidel bezpečnosti práce v laboratoři a dodržování provozního řádu laboratoře,
 6. identifikovat činnosti vyžadující změnu v postupu, provádět výzkum,
 7. vytvářet podmínky pro aplikaci výsledků výzkumu do klinické praxe na vlastním pracovišti i v rámci oboru,

8. připravovat standardy specializovaných postupů v rozsahu své způsobilosti,
9. vést specializační vzdělávání v oboru své specializace,
10. zajišťovat správné uchování, případně konzervaci vzorků určených k vyšetření,
11. kontrolovat přístrojovou techniku stanovenou k provádění laboratorních vyšetření, vyjma úkonů vyhrazených osobám se zvláštní odbornou způsobilostí vymezenou jinými právními předpisy¹¹⁾, a zajišťovat jejich dokumentaci,
12. pořizovat a dokumentovat data o referenčních materiálech, kalibračních funkcích, kontrolních analýzách a diagnostických reagentech,
13. důsledně aplikovat pravidla metrologie a chemometrie,
14. doporučovat vhodné postupy odběru, transportu a uchování biologického materiálu pro ostatní zdravotnické pracovníky,
15. uvádět nové laboratorní metody a diagnostické postupy a provádět jejich validaci,
16. poskytovat podklady pro konzultační a konziliární činnost;

b) bez odborného dohledu na základě indikace lékaře

1. volit vhodné laboratorní metody, včetně případného rozšíření indikace lékaře a interpretaci výsledků laboratorních vyšetření a dat v diagnostické, monitorovací, léčebné a preventivní činnosti,
2. provádět specializované laboratorní diagnostické postupy.

§ 133

Bioanalytik pro klinickou hematologii a transfuzní službu

Bioanalytik pro klinickou hematologii a transfuzní službu vykonává činnosti uvedené v § 132 v oboru hematologie a transfuzní služba a v oblasti morfologických, koagulačních, cytologických, cytochemických, imunofenotypizačních a molekulárně biologických metod, zejména pro potřeby onkohematologických pacientů, případně další činnosti zahrnující imunohematologická vyšetření a další činnosti spojené s výrobou transfuzních přípravků¹³⁾. Přitom bez odborného dohledu a bez indikace zejména může

- a) kontrolovat jakost vyráběných transfuzních přípravků,

- b) organizovat validační studie při zavádění transfuzních přípravků do výroby,
- c) vytvářet systém kontroly skladování transfuzních přípravků.

§ 134

Bioanalytik pro klinickou biochemii

Bioanalytik pro klinickou biochemii vykonává činnosti uvedené v § 132 v oboru klinická biochemie.

§ 135

Bioanalytik pro alergologii a klinickou imunologii

Bioanalytik pro alergologii a klinickou imunologii vykonává činnosti uvedené v § 132 v oboru alergologie a klinické imunologie, zahrnující přípravu humánních autogenních vakcín a kombinovaných autogenních vakcín. Přitom zejména může

- a) bez odborného dohledu a bez indikace připravovat technologické postupy a standardní operační postupy pro oblast autogenních vakcín a řešit problémy při jejich přípravě,
- b) bez odborného dohledu a na základě indikace lékaře
 1. provádět odběr žilní nebo kapilární krve a neinvazivní odběry biologického materiálu pro imunologická vyšetření,
 2. zajišťovat, že postup přípravy a kontroly perorálních, injekčních a nazálních autogenních vakcín zaručuje jakost, účinnost a bezpečnost těchto přípravků,
 3. provádět rutinní mikrobiologické kulturační vyšetření za účelem identifikace bakteriálních kmenů,
 4. připravovat individuální nebo kombinované humánní autogenní vakcíny.

§ 136

Bioanalytik pro nukleární medicínu

Bioanalytik pro nukleární medicínu vykonává činnosti uvedené v § 132 v oboru nukleární medicína. Přitom zejména může

- a) bez odborného dohledu na základě indikace lékaře
 1. provádět rutinní i specializované laboratorní diagnostické postupy s využitím radioizotopových metodik, i jiných imunoanalytických metodik využívajících alternativních principů identifikace a detekce,

2. provádět odběr žilní nebo kapilární krve a neinvazivní odběry biologického materiálu;

- b) pod odborným dohledem radiologického fyzika v rozsahu své specializované způsobilosti provádět další činnosti související se zabezpečením radiační ochrany podle § 26 odst 2.

§ 137

Bioanalytik pro ochranu a podporu veřejného zdraví

Bioanalytik pro ochranu a podporu veřejného zdraví vykonává činnosti uvedené v § 132 v oboru ochrany a podpory veřejného zdraví a v souvisejících oborech epidemiologie, mikrobiologie a pracovního lékařství. Přitom bez odborného dohledu a bez indikace zejména může

- a) provádět a vyhodnocovat měření jednotlivých faktorů životního a pracovního prostředí,
- b) provádět odborné studie a analýzy, hodnocení zdravotních rizik,
- c) organizovat a zajišťovat vyšetření HIV.

§ 138

Bioanalytik pro soudní toxikologii

Bioanalytik pro soudní toxikologii vykonává činnosti uvedené v § 132 v oboru toxikologie, zahrnující kvalitativní a kvantitativní analýzu biologického materiálu živých i zemřelých a předmětů laboratorního zkoumání se zaměřením na toxikologicky významné látky; tuto činnost vykonává také v návaznosti na potřeby soudnělékařské praxe a požadavky orgánů činných v trestním řízení. Přitom bez odborného dohledu a bez indikace zejména může

- a) provádět vyšetření při podezření na intoxikaci toxikologicky významnými látkami či ovlivnění těmito látkami v rámci klinické a soudnělékařské diferenciální diagnostiky a v souvislosti s dopady v oblasti trestního a občanského práva nebo pojišтовnictví,
- b) provádět toxikologická posuzování i na základě spisové dokumentace, zejména pro orgány činné v trestním řízení.

§ 139

Bioanalytik pro mikrobiologii

Bioanalytik pro mikrobiologii a přípravu humánních autogenních vakcín vykonává činnosti uvedené v § 132 v oborech bakteriologie, virologie, parazitologie a mykologie, zahrnující přípravu humánních autogen-

ních vakcín a kombinovaných autogenních vakcín a vyšetřování prionů. Přitom zejména může

- a) bez odborného dohledu a bez indikace
 1. poskytovat podklady pro epidemiologické účely,
 2. sledovat nově prokazované etiologické vztahy a charakteristiky nově popsanych infekčních agens;
- b) bez odborného dohledu a na základě indikace lékaře
 1. stanovit stupeň citlivosti a rezistence infekčních agens na antimikrobiální léčiva, sledovat účinnost příslušných dezinfekčních činidel a sterilizačních postupů,
 2. připravovat individuální nebo kombinované humánní autogenní vakcíny,
 3. připravovat technologické postupy a standardní operační postupy pro oblast autogenních vakcín a řešit technologické problémy jejich přípravy.

§ 140

Bioanalytik pro klinickou genetiku

Bioanalytik pro klinickou genetiku vykonává činnosti uvedené v § 132 v oboru klinická genetika; přitom bez odborného dohledu a bez indikace zejména může

- a) provádět prenatalní a postnatalní chromozomální vyšetření,
- b) provádět molekulárně-cytogenetické analýzy.

§ 141

Klinický antropolog

Klinický antropolog vykonává činnosti uvedené v § 27 a § 132 písm. a) bodech 1 až 8 v oboru klinická antropologie a dále organizuje a dohlíží na činnost zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků v oboru své specializace. Přitom zejména může

- a) bez odborného dohledu a na základě indikace lékaře provádět
 1. antropometrické vyšetření pacientů, včetně zhodnocení stupně sexuální maturity,
 2. zhodnocení rentgenových snímků pro stanovení stupně skeletální zralosti a stavu obliterace lebečních švů, měření rozměrů končetinových kostí,
 3. zhodnocení výsledků měření porovnáním s referenčními standardy,

4. auxologickou analýzu dat (například predikce finální tělesné výšky, predikce růstu jednotlivých tělesných kompartmentů, predikce zkratu při nestejné délce končetin, stanovení tělesného složení),
5. odbornou konziliární a posudkovou činnost;
- b) bez odborného dohledu na základě indikace lékaře v rozsahu své specializované způsobilosti interpretovat výsledky vyšetření v diagnostické, léčebné a preventivní péči a rozhodovat o volbě a využití biomedicínských metod.

§ 142

Klinický embryolog

Klinický embryolog vykonává činnosti uvedené v § 132 a 85 v oboru klinické embryologie. Přitom zejména může

- a) bez odborného dohledu a bez indikace provádět
 1. vyšetření spermiogramu,
 2. funkční spermiologické testy,
 3. zajišťovat nastavení jakosti procesů v laboratoři a její kontrolu;
- b) bez odborného dohledu na základě indikace lékaře
 1. v rozsahu své specializované způsobilosti interpretovat výsledky vyšetření v diagnostické a léčebné péči,
 2. využívat vhodné metody asistované reprodukce,
 3. provádět úkony asistované reprodukce při práci s ovocyty, spermii a embryi,
 4. provádět kryokonzervaci ovocytů, spermií a embryi,
 5. provádět mikromanipulace se zárodečnými buňkami a embryi,
 6. provádět mimotělní oplození,
 7. provádět zhodnocení spermií a jejich přípravu k použití v metodách asistované reprodukce.

§ 143

Specialista pro přípravu radiofarmak

Specialista pro přípravu radiofarmak vykonává činnosti uvedené v § 26 odst. 2 v oboru přípravy radiofarmak na pracovišti nukleární medicíny, a dále může provádět praktickou část lékařského ozáření na základě požadavku indikujícího lékaře, a to činnosti spojené s přípravou radiofarmak. Přitom zejména může

- a) bez odborného dohledu a bez indikace
1. zajišťovat, že přípravu, výdej a další zacházení s radiofarmaky zajišťují pouze osoby s příslušnou způsobilostí,
 2. zajišťovat požadovanou způsobilost prostor, zařízení a přístrojů k činnostem souvisejícím s přípravou radiofarmak, zejména kontroluje, že injekční radiofarmaka se připravují v prostorech požadované třídy čistoty vzduchu,
 3. připravovat technologické postupy a standardní operační postupy pro oblast radiofarmak,
 4. zajišťovat vedení dokumentace související s příjmem, přípravou, kontrolou a výdejem radiofarmak,
 5. v rozsahu své specializované způsobilosti provádět činnosti spojené s přípravou a kontrolou radiofarmak, včetně řešení technologických problémů;
- b) pod odborným dohledem radiologického fyzika v rozsahu své specializované způsobilosti vykonávat činnosti související se zabezpečením radiační ochrany podle § 26 odst. 1.

HLAVA XVII

BIOMEDICÍNSKÝ INŽENÝR SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

§ 144

Činnosti biomedicínského inženýra se specializovanou způsobilostí

(1) Klinický inženýr uvedený v § 145 až 151 po získání specializované způsobilosti bez odborného dohledu vykonává činnosti podle § 38 v oboru své specializace a organizuje a dohlíží v oboru své specializace na činnost zdravotnických i jiných odborných pracovníků při poskytování diagnostické a léčebné péče s využitím zdravotnických přístrojů. Přitom vykonává činnosti podle § 115 a dále zejména může

- a) identifikovat činnosti vyžadující změnu v postupu, provádět výzkum zaměřený na odhalení příčin nedostatků v oboru specializace, provádět výzkum, vývoj a zhotovení zdravotnických přístrojů nebo jejich doplňků,
- b) vytvářet podmínky pro aplikaci výsledků výzkumu do klinické praxe na vlastním pracovišti i v rámci oboru, provádět činnosti spojené s klinickým hodnocením a klinickými zkouškami podle jiného právního předpisu¹³⁾,

- c) vést specializační vzdělávání v oboru své specializace,
- d) vypracovávat standardy specializovaných postupů v rozsahu své způsobilosti.

(2) Klinický inženýr nevykonává činnosti související s obsluhou těch částí radiologických zařízení, které jsou zdrojem ionizujícího záření, a činnosti vyhrazené osobám se zvláštní odbornou způsobilostí podle právních předpisů upravujících způsob využívání jaderné energie a ionizujícího záření²⁴⁾.

§ 145

Klinický inženýr pro analýzu a zpracování biosignálů

Klinický inženýr pro analýzu a zpracování biosignálů vykonává činnosti uvedené v § 144 v oblasti analýzy a zpracování biosignálů a dále bez odborného dohledu a bez indikace může

- a) vytvářet potřebné moduly klinických informačních systémů,
- b) zajišťovat technické instruktáže pracovníků v oblasti obsluhy informačních technologií.

§ 146

Klinický inženýr pro diagnostické zdravotnické přístroje

Klinický inženýr pro diagnostické zdravotnické přístroje vykonává činnosti uvedené v § 144 v oblasti diagnostických zdravotnických přístrojů s výjimkou diagnostických zobrazovacích zdravotnických přístrojů a dále bez odborného dohledu a bez indikace může zajišťovat

- a) koncipování kompletů zdravotnických technologií,
- b) technické instruktáže pracovníků v oblasti obsluhy zdravotnických přístrojů a bezpečnosti práce,
- c) technické služby související s digitální archivací a předáváním záznamů z ní.

§ 147

Klinický inženýr pro laboratorní zdravotnické přístroje

Klinický inženýr pro laboratorní zdravotnické přístroje vykonává činnosti uvedené v § 144 v oblasti laboratorní přístrojové techniky a dále bez odborného dohledu a bez indikace může

- a) kalibrovat laboratorní zdravotnické přístroje,

- b) navrhovat systémy soustavného monitorování činnosti laboratorních zdravotnických přístrojů.

§ 148

Klinický inženýr pro diagnostické zobrazovací zdravotnické přístroje

Klinický inženýr pro diagnostické zobrazovací zdravotnické přístroje vykonává činnosti uvedené v § 144 v oblasti diagnostických zobrazovacích zdravotnických přístrojů a dále bez odborného dohledu a bez indikace může

- vytvářet modifikace softwaru a nástavbový software pro diagnostické zobrazovací zdravotnické přístroje,
- zajišťovat technické služby související s provozem diagnostických zobrazovacích zdravotnických přístrojů.

§ 149

Klinický inženýr pro terapeutické zdravotnické přístroje

Klinický inženýr pro terapeutické zdravotnické přístroje vykonává činnosti uvedené v § 144 v oblasti terapeutických zdravotnických přístrojů, s výjimkou zdravotnických přístrojů pro podporu nebo náhradu kardiopulmonální činnosti za použití mimotělního oběhu, a dále bez odborného dohledu a bez indikace může zajišťovat

- externí technické služby související s provozem zdravotnických přístrojů,
- provoz zdravotnických přístrojů pro mimotělní očistu krve,
- koncipování kompletů zdravotnických technologií.

§ 150

Klinický inženýr pro perfuziologii

Klinický inženýr pro perfuziologii vykonává činnosti podle § 144 a dále činnosti spojené s řízením mimotělního oběhu; přitom bez odborného dohledu na základě indikace lékaře může vykonávat činnosti podle § 67 písm. a) až j).

§ 151

Klinický inženýr

Klinický inženýr vykonává činnosti uvedené

v § 144 a dále bez odborného dohledu a bez indikace může

- vytvářet potřebné moduly klinických informačních systémů,
- zajišťovat technické instruktáže pracovníků v oblasti obsluhy informačních technologií, zdravotnických přístrojů a bezpečnosti práce,
- koncipovat komplety zdravotnických technologií,
- kalibrovat laboratorní zdravotnické přístroje,
- vytvářet modifikace softwaru a nástavbový software pro diagnostické zobrazovací zdravotnické přístroje,
- zajišťovat technické služby související s provozem diagnostických zobrazovacích zdravotnických přístrojů,
- zajišťovat externí technické služby související s provozem terapeutických zdravotnických přístrojů.

HLAVA XVIII

ODBORNÝ PRACOVNÍK V OCHRANĚ A PODPOŘE VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

§ 152

Činnosti odborného pracovníka v ochraně a podpoře veřejného zdraví se specializovanou způsobilostí

Odborný pracovník v ochraně a podpoře veřejného zdraví uvedený v § 153 až 157 po získání specializované způsobilosti bez odborného dohledu vykonává činnosti podle § 29 v oboru své specializace. Dále bez odborného dohledu může

- identifikovat a hodnotit zdravotní rizika a navrhnout opatření k jejich snížení nebo odstranění,
- identifikovat činnosti vyžadující změnu v postupu, provádět výzkum zaměřený na odhalení příčin nedostatků v oboru specializace,
- vytvářet podmínky pro aplikaci výsledků výzkumu do praxe na vlastním pracovišti i v rámci oboru,
- připravovat standardy specializovaných postupů v rozsahu své způsobilosti,
- připravovat informační materiály,
- připravovat podklady pro rozhodnutí orgánu ochrany veřejného zdraví.

§ 153

Odborný pracovník v ochraně a podpoře veřejného zdraví pro epidemiologii

Odborný pracovník v ochraně a podpoře veřejného zdraví pro epidemiologii vykonává činnosti podle § 152 v oboru epidemiologie. Přitom bez odborného dohledu a indikace komplexně může zajišťovat

- a) šetření v ohnisku nákazy, nařizovat potřebná protiepidemická opatření, včetně zjišťování zdroje nákazy, přenosu nákazy a osob, které byly v kontaktu s infekční nemocí,
- b) šetření a opatření při výskytu nemocničních nákaz, připravovat podklady k posouzení hygienického a protiepidemického režimu jednotlivých zdravotnických zařízení, posuzovat jejich provozní řády a poskytovat konzultace ostatním zdravotnickým pracovníkům,
- c) plán kontrol sterilizace a dezinfekce, dezinfekce a deratizace ve zdravotnických zařízeních a ústavech sociální péče,
- d) plán kontrol povinného, zvláštního a mimořádného očkování a sběr a vyhodnocování potřebných dat,
- e) realizaci epidemiologických studií infekčních i neinfekčních chorob, velkoplošných intervenčních studií a připravovat programy podpory zdraví a jejich realizaci.

§ 154

Odborný pracovník v ochraně a podpoře veřejného zdraví pro hygienu dětí a mladistvých

Odborný pracovník v ochraně a podpoře veřejného zdraví pro hygienu dětí a mladistvých vykonává činnosti podle § 152 v oboru hygieny dětí a mladistvých. Přitom bez odborného dohledu a bez indikace může

- a) vykonávat činnosti související s výkonem státního zdravotního dozoru nad vzdělávacími, výchovnými a ubytovacími zařízeními pro děti a mladistvé, nad zotavovacími akcemi, nad podmínkami odborného výcviku a učební praxe mladistvých; sledovat a hodnotit režim dětí a mladistvých s ohledem na správný fyzický a psychický vývoj, ochranu a podporu zdraví a věkové zvláštnosti,
- b) vykonávat činnosti související s výkonem státního zdravotního dozoru nad zařízeními stravovacích služeb pro děti a mladistvé, včetně sledování nutriční úrovně stravy a pitného režimu,

- c) sledovat zdravotní stav, stav výživy, tělesný a duševní vývoj dětí a mladistvých ve vztahu k životnímu stylu, životnímu a pracovnímu prostředí a provádět potřebná opatření k jeho zlepšení,
- d) komplexně zajišťovat plán kontrol dodržování protiepidemických opatření v zařízeních a při zotavovacích akcích pro děti a mladistvé,
- e) připravovat programy podpory a posílení zdraví dětí a mladistvých a zajišťovat jejich realizaci.

§ 155

Odborný pracovník v ochraně a podpoře veřejného zdraví pro hygienu obecnou a komunální

Odborný pracovník v ochraně a podpoře veřejného zdraví pro hygienu obecnou a komunální vykonává činnosti podle § 152 v oboru hygieny obecné a komunální. Přitom bez odborného dohledu a bez indikace může

- a) vykonávat specializované postupy související s výkonem státního zdravotního dozoru v oblasti zdravotních rizik životního prostředí a životních podmínek,
- b) komplexně hodnotit výsledky šetření, sledovat vliv kvality pitné vody a vod určených ke koupání na zdravotní stav populace a kontrolovat povinnosti osob zajišťujících veřejné zásobování pitnou vodou nebo provozujících koupaliště a sauny,
- c) kontrolovat plnění povinností výrobce nebo dovozce výrobků přicházejících do přímého styku s pitnou, teplou a surovou vodou, chemických přípravků a posuzovat vodárenské technologie,
- d) vykonávat činnosti související s výkonem státního zdravotního dozoru nad činnostmi epidemiologicky závažnými v oblasti péče o tělo a kontrolovat podmínky provozování těchto činností,
- e) sledovat a hodnotit hlukovou zátěž a zátěž obyvatelstva dalšími faktory životního prostředí, ukládat opatření k jejímu snížení,
- f) monitorovat u vymezených skupin zátěž populace vybranými škodlivinami,
- g) komplexně zajišťovat sběr dat o zdravotním stavu obyvatelstva ve vztahu k životnímu prostředí.

§ 156

Odborný pracovník v ochraně a podpoře veřejného zdraví pro hygienu práce

Odborný pracovník v ochraně a podpoře veřejného zdraví pro hygienu práce vykonává činnosti podle

§ 152 v oboru hygieny práce. Přitom bez odborného dohledu a bez indikace může

- a) vykonávat činnosti související s výkonem státního zdravotního dozoru v ochraně zdraví při práci před nepříznivým působením faktorů pracovních podmínek a nad souvisejícími pracovními podmínkami včetně vybavení pracovišť a nad plněním povinností zajistit závodní preventivní péči,
- b) komplexně vyhodnocovat výsledky měření faktorů pracovního prostředí rozhodujících o kvalitě pracovních podmínek za účelem určení míry rizika nebo zátěže pracovníků, pokud jsou kritéria hodnocení stanovena závaznými předpisy, pro účely zařazení prací do příslušných kategorií,
- c) stanovit minimální rozsah a termíny sledování faktorů pracovních podmínek,
- d) stanovit způsob a minimální rozsah sledování zátěže organismu faktory pracovních podmínek u zaměstnanců vykonávajících rizikové práce,
- e) ověřovat podmínky vzniku onemocnění pro účely posuzování nemocí z povolání.

§ 157

Odborný pracovník v ochraně a podpoře veřejného zdraví pro hygienu výživy a předmětů běžného užívání

Odborný pracovník v ochraně a podpoře veřejného zdraví pro hygienu výživy a předmětů běžného užívání vykonává činnosti podle § 152 v oboru hygieny výživy a předmětů běžného užívání. Přitom bez odborného dohledu a bez indikace může

- a) vykonávat činnosti související s výkonem státního zdravotního dozoru nad stravovacími službami a nad předměty běžného užívání,
- b) zabezpečovat preventivní opatření při hromadných akcích spojených s nároky na stravování,
- c) komplexně zajišťovat plán kontrol kritických bodů při výrobě a přípravě pokrmů a jejich uvedení do oběhu,
- d) komplexně hodnotit výsledky šetření, sledovat vliv výživy na zdravotní stav vybraných skupin populace, navrhopvat, případně zajišťovat opatření k jeho zlepšení,
- e) provádět předběžná opatření při uvádění na trh nebo do oběhu výrobků, potravin, polotovarů nebo pokrmů podezřelých z nebezpečnosti nebo zdravotní závadnosti,

- f) provádět přezkušování znalostí fyzických osob při činnostech epidemiologicky závažných,
- g) provádět znehodnocení nebo navrhopvat znehodnocení nebo likvidaci potravin, polotovarů nebo pokrmů, které nevyhovují požadavkům stanoveným právními předpisy.

§ 158

Činnosti odborného pracovníka v ochraně a podpoře veřejného zdraví pro hygienu a epidemiologii

Odborný pracovník v ochraně a podpoře veřejného zdraví pro hygienu a epidemiologii bez odborného dohledu vykonává činnosti podle § 29 v oboru své specializace. Dále bez odborného dohledu může

- a) identifikovat, posuzovat a hodnotit zdravotní rizika a navrhopvat opatření k jejich snížení nebo odstranění,
- b) připravovat standardy specializovaných postupů, zavádět je do praxe, monitorovat je a provádět jejich hodnocení, zabezpečovat systém jakosti práce v ochraně a podpoře veřejného zdraví,
- c) provádět edukaci populace a populačních skupin včetně tvorby vzdělávacích a informačních materiálů,
- d) tvořit a realizovat epidemiologické studie infekčních a neinfekčních chorob, velkoplošné intervenční studie, monitoring zdravotního stavu obyvatelstva ve vztahu k životnímu a pracovnímu prostředí, připravovat a realizovat programy podpory zdraví a preventivní zdravotnické programy zaměřené na jednotlivé typy onemocnění,
- e) získávat podklady pro sledování zdravotního stavu populace a populačních skupin, stavu jejich tělesného a duševního vývoje ve vztahu k životnímu stylu, životnímu a pracovnímu prostředí a navrhopvat a realizovat opatření k jeho zlepšení,
- f) pracovat s informačními systémy v ochraně a podpoře veřejného zdraví, účastnit se jejich tvorby a hodnocení,
- g) provádět činnosti související s výkonem státního zdravotního dozoru, zadávat a specifikovat, případně provádět měření a odběr vzorků a materiálů k laboratorním vyšetřením v oblasti ochrany a podpory veřejného zdraví v rámci svého zaměření za účelem určení míry expozice a rizika populace a populačních skupin,
- h) provádět sběr dat, jejich analýzy, interpretaci výsledků chemických a biologických vyšetření a fyzi-

kálních měření pro posouzení a řízení zdravotních rizik a připravovat podklady pro rozhodování orgánů ochrany veřejného zdraví, včetně návrhů vhodných opatření,

- i) připravovat plán kontrol státního zdravotního dozoru,
- j) vést praktickou výuku specializačního vzdělávání v oborech ochrany a podpory veřejného zdraví,
- k) pracovat v krizovém managementu na řízení krizových situací v rámci působnosti orgánů ochrany veřejného zdraví,
- l) provádět výzkum a jeho aplikaci do praxe v oborech ochrany a podpory veřejného zdraví,
- m) připravovat koncepce a realizovat projekty v oborech ochrany a podpory veřejného zdraví,
- n) provádět šetření v ohnisku nákazy, nařízená protiepidemická opatření, včetně zjišťování zdroje nákazy, přenosu nákazy a osob, které byly v kontaktu s infekční nemocí,
- o) provádět šetření a opatření při výskytu nemocivých nákaz, zajišťovat podklady k vytvoření hygienického a protiepidemického režimu jednotlivých zdravotnických zařízení, provádět posouzení jejich provozních řádů a poskytování konzultací ostatním zdravotnickým pracovníkům,
- p) vykonávat činnosti související s výkonem státního zdravotního dozoru nad vzdělávacími, výchovnými a ubytovacími zařízeními pro děti a mládež, nad zotavovacími akcemi, nad podmínkami odborného výcviku a učební praxe mladistvých; sledovat a hodnotit režim u dětí a mladistvých s ohledem na správný psychický a fyzický vývoj, ochranu a podporu zdraví a věkové zvláštnosti,
- q) vykonávat činnosti související s výkonem státního zdravotního dozoru nad zařízeními stravovacích služeb pro děti a mládež, včetně sledování nutriční úrovně stravy a pitného režimu, vykonávat státní zdravotní dozor nad předměty běžného užívání,
- r) hodnotit výsledky šetření, sledovat vliv kvality pitné vody a vod určených ke koupání na zdravotní stav populace a kontrolovat povinnosti osob zajišťujících veřejné zásobování pitnou vodou nebo provozujících koupaliště a sauny,
- s) komplexně vyhodnocovat výsledky měření faktorů pracovního prostředí rozhodujících o kvalitě pracovních podmínek za účelem určení míry rizika nebo zátěže pracovníků, pokud jsou kritéria hodnocení stanovena závaznými předpisy, pro účely zařazení prací do příslušných kategorií.

HLAVA XIX

ZDRAVOTNICKÝ PRACOVNÍK SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ V OBORU ORGANIZACE A ŘÍZENÍ VE ZDRAVOTNICTVÍ

§ 159

Specialista v organizaci a řízení ve zdravotnictví

Specialista v organizaci a řízení ve zdravotnictví po získání specializované způsobilosti bez odborného dohledu vykonává činnosti koncepčního charakteru související s řízením a organizací zdravotní péče. Přitom v rozsahu své specializované způsobilosti zejména může

- a) navrhovat cíle, strategie a politiku organizace, vykonávat činnosti spojené s řízením a organizací zdravotnického zařízení,
- b) řešit systémové otázky poskytování zdravotní péče, vykonávat činnosti spojené s tvorbou a realizací zdravotní politiky a návaznosti zdravotní a sociální péče,
- c) navrhovat koncepci svého oboru a aplikovat ji v praxi,
- d) analyzovat a interpretovat statistické údaje týkající se poskytování zdravotní péče a zdravotního stavu obyvatel a plánovat budoucí potřeby zdravotnických služeb,
- e) zavádět systém hodnocení kvality a bezpečnosti zdravotní péče a jejího kontinuálního zvyšování,
- f) provádět činnosti v oblasti personalistiky a organizaci dalšího vzdělávání,
- g) zajišťovat plnění právních předpisů a standardů týkajících se činnosti zdravotnických zařízení.

HLAVA XX

RADIOLOGICKÝ ASISTENT SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

§ 160

Činnosti radiologického asistenta se specializovanou způsobilostí

Radiologický asistent se specializovanou způsobilostí uvedený v § 161 až 163 vykonává činnosti podle § 7 a dále může

- a) bez odborného dohledu a bez indikace
 1. edukovat pacienty, případně jiné osoby, ve specifických postupech a připravovat pro ně informační materiály,
 2. koordinovat práci členů týmu v oblasti své specializace a působit jako konzultant pro ostatní

- členy týmu a provádět odborný dohled radiologickým asistentům bez specializované způsobilosti,
3. v rozsahu své specializované způsobilosti provádět zajištění a hodnocení kvality poskytované zdravotní péče, včetně prováděných radiologických zobrazovacích i kvantitativních metod a ozařovacích postupů, prostředí i dokumentace, ověřovat získané informace a navrhnout způsoby zvýšení kvality zdravotní péče,
 4. v rozsahu své specializované způsobilosti vyhodnocovat rizika pochybení v radiologických postupech a navrhnout preventivní i nápravná opatření,
 5. v rozsahu své specializované způsobilosti provádět výzkum, zejména identifikovat činnosti vyžadující změny v postupech, provádět výzkum zaměřený na odhalení příčin nedostatků v poskytované péči, vytvářet podmínky pro aplikaci výsledků výzkumů do klinické praxe nejen na vlastním pracovišti, ale i v rámci oboru,
 6. připravovat standardy specializovaných postupů v rozsahu své způsobilosti,
 7. vést celoživotní vzdělávání včetně specializačního v oboru své specializace,
 8. v rozsahu své specializované způsobilosti připravovat specifikaci technických parametrů přístrojů v rámci investičního plánování;
- b) bez odborného dohledu na základě indikace lékaře provádět přípravu pacientů na specifické diagnostické a léčebné výkony, doprovázet je a asistovat během výkonů, sledovat je a poskytovat jim specifickou ošetrovatelskou péči po výkonu.

§ 161

Odborný radiologický asistent pro radiodiagnostiku

(1) Odborný radiologický asistent pro radiodiagnostiku vykonává činnosti podle § 160 a dále bez odborného dohledu a bez indikace může

- a) v rozsahu své specializované způsobilosti zajišťovat přípravu vyšetřovacích protokolů a zavedení nových vyšetřovacích a léčebných technologií,
- b) poskytovat specifickou ošetrovatelskou péči,
- c) nastavovat a sledovat dodržování referenčních diagnostických úrovní⁴⁰⁾, spolupracovat s klinickým radiologickým fyzikem na identifikaci příčin jejich překračování, navrhnout a realizovat nápravná opatření,

d) provádět základní klinickou analýzu diagnostických obrazů a jejich následné zpracování.

(2) Odborný radiologický asistent pro radiodiagnostiku se zvláštní odbornou způsobilostí ve skiografii vykonává činnosti podle odstavce 1 a dále bez odborného dohledu může

- a) bez indikace provádět informativní odhad efektivní dávky pro konkrétní lékařské ozáření ve skiografii,
- b) na základě indikace lékaře jako aplikující odborník provádět skiografické zobrazovací postupy, za které nese klinickou odpovědnost.

(3) Odborný radiologický asistent pro radiodiagnostiku se zvláštní odbornou způsobilostí v zobrazování v mamární diagnostice vykonává činnosti podle odstavce 1 a dále bez odborného dohledu a na základě indikace lékaře může provádět zobrazovací postupy v mamografickém screeningu, za které nese klinickou odpovědnost.

(4) Odborný radiologický asistent pro radiodiagnostiku se zvláštní odbornou způsobilostí v zobrazování nukleární magnetickou rezonancí vykonává činnosti podle odstavce 1 a dále bez odborného dohledu a na základě indikace lékaře může provádět zobrazovací postupy a spektroskopii pomocí nukleární magnetické rezonance.

(5) Odborný radiologický asistent pro radiodiagnostiku se zvláštní odbornou způsobilostí ve zobrazování pomocí výpočetní tomografie vykonává činnosti podle odstavce 1 a dále bez odborného dohledu a na základě indikace lékaře, který je aplikujícím odborníkem⁴⁰⁾, může provádět zobrazovací postupy výpočetní tomografie a za provedení jejich praktické části nese klinickou odpovědnost.

(6) Odborný radiologický asistent pro radiodiagnostiku se zvláštní odbornou způsobilostí v zobrazovacích postupech intervenční radiologie a kardiologie vykonává činnosti podle odstavce 1 a dále bez odborného dohledu a na základě indikace lékaře, který je aplikujícím odborníkem⁴⁰⁾, může provádět zobrazovací postupy intervenční radiologie a kardiologie a za provedení jejich praktické části nese klinickou odpovědnost.

(7) Odborný radiologický asistent pro radiodiagnostiku se zvláštní odbornou způsobilostí podle odstavců 2 až 6 vykonává činnosti podle odstavce 1 a dále

⁴⁰⁾ § 62 odst. 2 vyhlášky č. 307/2002 Sb.

bez odborného dohledu a na základě indikace lékaře může aplikovat intravenózní diagnostika s výjimkou radiofarmak.

§ 162

Odborný radiologický asistent pro radioterapii

Odborný radiologický asistent pro radioterapii vykonává činnosti podle § 160 a dále bez odborného dohledu a na základě indikace lékaře, který je aplikujícím odborníkem, může provádět

- a) ozařovací techniky v brachyterapii,
- b) ozařovací techniky v teleterapii,
- c) radiologické zobrazovací postupy pro plánování a ověřování léčby, základní analýzu obrazových dat a jejich následné zpracování,
- d) přímou dozimetrii na pacientovi,
- e) plánování léčby.

§ 163

Odborný radiologický asistent pro nukleární medicínu

Odborný radiologický asistent pro nukleární medicínu vykonává činnosti podle § 160 a dále může

- a) bez odborného dohledu a bez indikace
 1. provádět měření dávkového příkonu u pacientů v rámci radionuklidové terapie,
 2. přijímat, kontrolovat, připravovat k aplikaci a likvidovat radiofarmaka a provádět dekontaminaci použitých prostředků a pracovního prostředí,
 3. provádět základní analýzu obrazových i kvantitativních dat a jejich následné zpracování,
 4. poskytovat specializovanou ošetrovatelskou péči;
- b) bez odborného dohledu a na základě indikace lékaře, který je aplikujícím odborníkem,
 1. provádět pomocí hybridních diagnostických technologií zobrazovací postupy v nukleární medicíně,
 2. aplikovat intravenózní radiofarmaka a jodované kontrastní látky potřebné k realizaci zobrazovacích postupů v bodě 1.

**ČÁST PÁTÁ
PŘECHODNÁ USTANOVENÍ**

§ 164

(1) Činnosti uvedené v § 131 odst. 2 až 4 může vykonávat radiologický fyzik, který absolvoval speciální přípravu, která se podle § 96 odst. 2 zákona č. 96/2004 Sb. považuje za specializační vzdělávání, a to v oboru, z něhož složil atestační zkoušku.

(2) Činnosti uvedené v § 131 odst. 2 může vykonávat radiologický fyzik, který absolvoval specializační vzdělávání podle nařízení vlády č. 463/2004 Sb. v oboru radiologická fyzika v radiodiagnostice.

(3) Činnosti uvedené v § 131 odst. 3 může vykonávat radiologický fyzik, který absolvoval specializační vzdělávání podle nařízení vlády č. 463/2004 Sb. v oboru radiologická fyzika v radioterapii.

(4) Činnosti uvedené v § 131 odst. 4 může vykonávat radiologický fyzik, který absolvoval specializační vzdělávání podle nařízení vlády č. 463/2004 Sb. v oboru radiologická fyzika v nukleární medicíně.

(5) Činnosti uvedené v § 161 odst. 2 až 7 může vykonávat radiologický asistent, který získal odbornou způsobilost podle § 8 odst. 1 písm. c) zákona č. 96/2004 Sb. a který absolvoval pomaturitní specializační studium v úseku práce radiodiagnostika, které se podle § 96 odst. 2 zákona č. 96/2004 Sb. považuje za specializační vzdělávání.

ČÁST ŠESTÁ**ZRUŠOVACÍ A ZÁVĚREČNÉ USTANOVENÍ**

§ 165

Zrušuje se:

1. Vyhláška č. 424/2004 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků.
2. Vyhláška č. 401/2006 Sb., kterou se mění vyhláška č. 424/2004 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků.

§ 165

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem jejího vyhlášení.

Ministr:

doc. MUDr. Heger, CSc., v. r.

Vydává a tiskne: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 4, pošt. schr. 10, 149 01 Praha 415, telefon: 272 927 011, fax: 974 887 395 – **Redakce:** Ministerstvo vnitra, nám. Hrdinů 1634/3, pošt. schr. 155/SB, 140 21 Praha 4, telefon: 974 817 289, fax: 974 816 871 – **Administrace:** písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, fax: 519 321 417, e-mail: sbirky@moraviapress.cz. Objednávky ve Slovenské republice přijímá a titul distribuuje Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Teslova 12, 821 02 Bratislava, tel.: 00421 2 44 45 46 28, fax: 00421 2 44 45 46 27. **Roční předplatné** se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku z předcházejícího roku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámené ve Sbírce zákonů. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částek (první záloha na rok 2011 činí 8 000,- Kč) – Vychází podle potřeby – **Distribuce:** MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, celoroční předplatné – 516 205 176, 516 205 175, objednávky jednotlivých částek (dobírky) – 516 205 175, objednávky-knihkupci – 516 205 175, faxové objednávky – 519 321 417, e-mail – sbirky@moravia-press.cz, zelená linka – 800 100 314. **Internetová prodejna:** www.sbirkyzakonu.cz – **Drobný prodej** – **Benešov:** Oldřich HAAGER, Masarykovo nám. 231; **Brno:** Ing. Jiří Hrazdil, Vranovská 16, SEVT, a. s., Česká 14; **České Budějovice:** SEVT, a. s., Česká 3, tel.: 387 319 045; **Cheb:** EFREX, s. r. o., Karlova 31; **Chomutov:** DDD Knihkupectví – Antikvariát, Ruská 85; **Kadaň:** Knihařství – Přibíková, J. Švermy 14; **Kladno:** eL VaN, Ke Stadionu 1953, tel.: 312 248 323; **Klatovy:** Krameriovo knihkupectví, nám. Míru 169; **Liberec:** Podještědské knihkupectví, Moskevská 28; **Litoměřice:** Jaroslav Tvrdík, Štursova 10, tel.: 416 732 135, fax: 416 734 875; **Most:** Knihkupectví „U Knihomila“, Ing. Romana Kopková, Moskevská 1999; **Olomouc:** ANAG, spol. s r. o., Denisova č. 2, Zdeněk Chumchal – Knihkupectví Tycho, Ostružnická 3; **Ostrava:** LIBREX, Nádražní 14, Profesio, Hollarova 14, SEVT, a. s., Denisova 1; **Otrokovice:** Ing. Kučerič, Jungmannova 1165; **Pardubice:** LEJHANEC, s. r. o., třída Míru 65; **Plzeň:** Typos, tiskařské závody s. r. o., Úslavská 2, EDICUM, Bačická 15, Technické normy, Na Roudné 5, Vydavatelství a naklad. Aleš Čeněk, nám. Českých bratří 8; **Praha 1:** NEOLUXOR, Na Poříčí 25, LINDE Praha, a. s., Opletalova 35, NEOLUXOR s. r. o., Václavské nám. 41, Právnícké a ekonomické knihkupectví, Elišky Krásnohorské 14, tel.: 224 813 548; **Praha 4:** SEVT, a. s., Jihlavská 405; **Praha 6:** PPP – Staňková Isabela, Puškinovo nám. 17, PERIODIKA, Komornická 6; **Praha 9:** Abonentní tiskový servis-Ing. Urban, Jablonecká 362, po-pá 7–12 hod., tel.: 286 888 382, e-mail: tiskovy.servis@top-dodavatel.cz, DOVOZ TISKU SUWECO CZ, Klečákova 347; **Praha 10:** BMSS START, s. r. o., Vinohradská 190, MONITOR CZ, s. r. o., Třebohostická 5, tel.: 283 872 605; **Přerov:** Odborné knihkupectví, Bartošova 9, Jana Honková-YAHO-i-centrum, Komenského 38; **Sokolov:** KAMA, Kalousek Milan, K. H. Borovského 22, tel./fax: 352 605 959; **Tábor:** Milada Šimonová – EMU, Zavadilská 786; **Teplice:** Knihkupectví L&N, Kapelní 4; **Ústí nad Labem:** PNS Grosso s. r. o., Havířská 327, tel.: 475 259 032, fax: 475 259 029, Kartoony, s. r. o., Solvayova 1597/3, Vazby a doplňování Sbírek zákonů včetně dopravy zdarma, tel.+fax: 475 501 773, www.kartoon.cz, e-mail: kartoon@kartoon.cz; **Zábřeh:** Mgr. Ivana Patková, Žižkova 45; **Žatec:** Simona Novotná, Brázda-prodejna u pivovaru, Žižkovo nám. 76, Jindřich Procházka, Bezděkov 89 – Vazby Sbírek, tel.: 415 712 904. **Distribuční podmínky předplatného:** jednotlivé částky jsou expedovány neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od zaevidování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. **Reklama:** informace na tel. číslo 516 205 175. V písemném styku vždy uvádějte IČO (právnícká osoba), rodné číslo (fyzická osoba). **Podávání novinových zásilek** povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpný závod Jižní Morava Ředitelství v Brně č. j. P/2-4463/95 ze dne 8. 11. 1995.